

**Undersökning om arbete, sjukskrivning och
hälsa
- Uppföljning
Enkätundersökning 2009**

Uppdragsgivare: Göteborgs universitet

Innehåll

Inledning	2
Population och urval	2
Sekretess och utlämnande	2
Variabler	3
Datainsamling	4
Bortfall	4
Databeredning	5
Viktberäkning och estimation	6
Kvalitet	7
Ramtäckning	7
Urval	7
Mätning.....	8
Bearbetning.....	8
Bortfall	8
Att tänka på vid användning av datamaterialet	8

Bilagor

- Bilaga 1: Missiv och frågeblankett
- Bilaga 2: Kalibreringsrapport
- Bilaga 3: Postbeskrivning
- Bilaga 4: Rättningsinstruktion
- Bilaga 5: Partiellt bortfall
- Bilaga 6: Rapport från SCB:s mättekniska laboratorium
- Bilaga 7: Kommuner i kodnummerordning

Inledning

Enkätenheten vid Statistiska centralbyrån (SCB) har under perioden september till november 2009 genomfört en enkätundersökning på uppdrag av Göteborgs universitet. Undersökningen var en uppföljning till en enkätundersökning som genomfördes april till juni 2008. Syftet med undersökningen är att öka kunskapen om hälsa och arbete bland personer som varit sjukskrivna jämfört med ej sjukskrivna, samt att undersöka vilka faktorer som har betydelse för att återgå i arbete efter en sjukskrivning.

Undersökningen genomfördes som en postenkät med 2 påminnelser. Urvalet omfattade 7 835 personer och utgjordes av de som svarat på enkätundersökningen som genomfördes 2008. Totalt var det 6 151 personer som besvarade frågeblanketten, vilket är 79 % av urvalet. Frågeblanketterna registrerades via skanning varefter datafil framställdes.

Fredrik Bergdahl har varit undersökningsledare, Inga-Britt Svalstedt har varit produktionsansvarig och Johan Löfgren har utfört kalibreringen.

Population och urval

Populationen, d v s de objekt som man vill kunna dra slutsatser om, utgörs i denna undersökning av alla personer i åldern 19-64 år (per den 31/12 2008) som vid mättillfället för enkätundersökningen 2008 var folkbokförda i Västra Götaland. Urvalet utgörs av svars mängden i den ursprungliga undersökningen från 2008. För en utförlig beskrivning av det ursprungliga urvalsförfarandet se tidigare teknisk rapport.

Innan frågeblanketten sändes ut genomfördes en identifikationskontroll av personerna i urvalet mot befolkningsdata för att få fram aktuella adressuppgifter. Vid kontrollen visade det sig att 48 personer inte längre tillhörde populationen utan utgjorde s.k. övertäckning. De vanligaste orsakerna till övertäckning är att personerna har emigrerat eller avlidit sedan urvalet drogs. Under insamlingsfasen kom till SCB:s kännedom att ytterligare 5 personer inte längre tillhörde populationen. I dessa fall rör det sig t ex om att undersökningspersonerna eller deras anhöriga uppgett att de inte längre tillhör populationen.

Sekretess och utlämnande

Frågeblankettens framsida bestod av ett informationsbrev där uppgiftslämnarna kunde läsa om undersökningens bakgrund, syfte och att undersökningen genomfördes i samarbete mellan SCB och Göteborgs universitet. Brevet informerade också om att uppgifter hämtas från SCB:s

register och vilka uppgifter som hämtas, att samtliga uppgifter är skyddade av personuppgiftslagen och offentlighets- och sekretesslagen, att det är frivilligt att delta och att en avidentifierad fil och avidentifierade frågeblanketter kommer att levereras till Göteborgs universitet. (Se bilaga 1)

För att SCB ska kunna lämna ut ett datamaterial så krävs ”informerat samtycke” av uppgiftslämnarna. Det innebär att de genom att besvara och skicka in blanketten godkänner att deras svar kompletteras med de beskrivna registervariablerna och behandlas på det sätt som beskrivs i informationsbrevet.

SCB har gjort en intern sekretessprövning för utlämnandet av registervariabler från RTB och LISA. Dessutom har en sekretessöverenskommelse upprättats mellan Göteborgs universitet och SCB med avseende på hur det avidentifierade datamaterialet och de avidentifierade frågeblanketterna får hanteras.

Behandlingen av personuppgifter i undersökningen har anmälts till SCB:s juridiska kansli. Kopplingen till personuppgifterna tas bort tre månader efter slutleverans.

Variabler

Göteborgs universitet har utformat frågorna i frågeblanketten i samarbete med SCB. Blanketten har genomgått ett kognitivt test hos SCB:s mättekniska laboratorium (se bilaga 6).

Blanketten bestod av 44 numrerade frågor varav flera hade delfrågor, vilket genererade totalt 85 frågor. Frågorna handlade bl.a. om hälsa. (Se bilaga 1)

Förutom variabler som samlats in via frågeblanketten har ett antal registervariabler hämtats från SCB:s Registret över totalbefolkningen (RTB) och SCB:s longitudinella integrationsdatabas för sjukförsäkrings- och arbetsmarknadsstudier (LISA). Dessa är bland annat födelseår, kön, civilstånd, födelseland (i grupper), medborgarskap (i grupper), kommun, inkomst, tidigare sjukfrånvaro, sjukersättning samt uppgift om respondenten är anställd eller egenföretagare. Uppgifterna från RTB avser den 9/9 2009 och uppgifterna från LISA avser den 2007. För variabeln civilstånd har ”registrerat partnerskap” (RP) kodats om till ”gifta”, ”skild partner” har kodats om till ”skild” och ”efterlevande partner” har kodats om till ”änka/änkling”. Anledningen till kodningen är att dessa grupper är för små för att särredovisas.

Datainsamling

Frågeblanketterna skickades ut till urvalspersonerna med post. Via informationsbrevet ombads de besvara frågorna och skicka tillbaka frågeblanketten till SCB. Det första utskicket genomfördes den 21/9, sedan skickades två påminnelser ut till dem som inte besvarat frågeblanketten. Den första påminnelsen bestod av ett tack- och påminnelsekort (ToP) och skickades ut den 1/10. Den andra påminnelsen var en enkätpåminnelse och skickades ut den 14/10. Insamlingen avslutades den 12/11.

Tabell 1 Beskrivning av inflödet

	Antal	Procent
Efter första utsändning	3 911	50,3
Efter ToP	1 202	15,4
Efter enkätpåminnelse	1 038	13,3
Totalt antal svar	6 151	79,0
Bortfall	1 631	21,0
Nettourval	7 782	100,0

Bortfall

Bortfallet består dels av objektbortfall som innebär att frågeblanketten inte är besvarad alls, dels av partiellt bortfall som innebär att vissa frågor på blanketten inte är besvarade. Om bortfallet skiljer sig åt från de svarande med avseende på undersökningsvariablerna så kan skattningarna som grundar sig på enbart de svarande vara skeva. För att reducera bortfallsskevheten har vikter beräknats med hjälp av kalibrering. (Se bilaga 2)

Objektbortfall kan bland annat bero på att uppgiftslämnaren inte är villig att delta i undersökningen, att uppgiftslämnaren inte går att nå eller att uppgiftslämnaren är förhindrad att medverka, t ex på grund av sjukdom. Objektbortfallet i denna undersökning redovisas i tabell 2 nedan. Med ”ej avhörda” menas att ingen uppgift om varför frågeblanketten inte är besvarad har lämnats. Med förhindrad och avböjd medverkan menas att SCB meddelats att uppgiftslämnaren är förhindrad eller inte vill medverka i undersökningen. Med ”fel person har svarat” menas att någon annan än den person som frågeblanketten var avsedd för har svarat. För vidare förklaring se ”Databeredning” nedan.

Tabell 2 Beskrivning av objektsbortfall

	Antal	Procent
Ej avhörda	1 544	19,8
Postreturer	18	0,2
Hemlig/skyddad/saknar adress	1	0
Förhindrad medverkan	4	0,1
Avböjd medverkan	34	0,4
Insänd blank	15	0,2
Fel person har svarat	15	0,2
Totalt	1 631	21,0

Partiellt bortfall kan bero på att frågan är svår att förstå, är känslig, att uppgiftslämnaren glömmer att besvara frågan eller att instruktionerna vid hoppfrågor misstolkas och att uppgiftslämnaren då inte besvarar rätt frågor. Till partiellt bortfall räknas även dubbelmarkeringar och svar som inte kan tydas.

Det är viktigt att beakta det partiella bortfallet då datamaterialet analyseras. Det partiella bortfallet för respektive fråga redovisas i bilaga 5. För de följdfrågor som föregås av hoppinstruktioner har selekteringar genomförts vid kontrollen av det partiella bortfallet.

Tablåfrågor, likt fråga 6a till l, brukar i regel ha ett något högre partiellt bortfall jämfört med ”vanliga” frågor som t.ex. fråga 1 och 2. I denna undersökning är många av frågorna med högt partiellt bortfall tablåfrågor, det gäller fråga 6a till l (6,4 till 10,3 procent), och fråga 24c och d (9,8 respektive 10,1 procent). En trolig orsak till det höga partiella bortfallet är att respondenten hoppat över frågan istället för att kryssa i lämpligt alternativ när han eller hon anset att frågan inte är aktuell för respondenten.

Fråga 18 har det högsta partiella bortfallet i undersökningen, här beror det troligen på att uppgiftslämnarna har svårt att komma ihåg hur många dagar man varit sjukskriven.

Även fråga 23b har ett partiellt bortfall som är något högre än övriga frågor (9,2 procent). Här kan det bero på att respondenten missförstått hoppinstruktionen. Det kan också bero på att respondenten inte riktigt förstått frågan. I fråga 23a frågas om respondenten anser sig fått den information som behövts. I följdfrågan 23b frågas om man förstått denna information, vilket kan ha upplevts som en ”egendomlig” fråga av en del uppgiftslämnare då de redan tidigare svarat att de helt eller delvis fått den information som behövts för att fatta beslut som rör deras hälsa.

Databeredning

Databeredningen genomfördes av Enkätenheten vid SCB. Samtliga inkomna frågeblanketter prickades av i Enkätenhetens avregistreringssystem.

Frågeblanketterna skannades med programvaran ReadSoft DOCUMENTS FORMS. Kontroller genomfördes under och efter registreringen. Då kontrollerades bl a dubbelmarkeringar och att endast valida värden förekommer i materialet.

Svarsdatafilen kompletterades med registervariabler från RTB och LISA samt med vikter för uppräkningsnivå. Frågorna om födelseår och kön kontrollerades mot motsvarande registerdata. I kontrollen för variabeln födelseår upptäcktes 15 misstämningar. Eftersom detta kan bero på att någon annan än urvalspersonen besvarat frågeblanketten har de observationer med fel födelseår exkluderats från filen. För variabeln kön förekommer i datamaterialet 3 misstämningar. Misstämningar på enbart variabeln kön kan räknas som mätfel och vi rekommenderar att registervariabeln kön används.

Viktberäkning och estimation

Vikter har tagits fram för att kunna räkna upp resultatet till populationsnivå. Uppräkningsvikter medför att resultatet kan redovisas för hela populationen och inte bara för de svarande. Om vikterna inte används så kan resultaten bli helt missvisande. Vikterna kompenserar för objektsbortfallet men inte för det partiella bortfallet.

Vikterna i denna undersökning kan beskrivas med formeln:

$$w_k = d_k \cdot v_k$$

där w_k = total vikt för objekt k
 d_k = designvikt
 v_k = kalibreringsvikt

Designvikten är den del av vikten som beror på urvalsdesignen. Vid bortfall kan det vara så att vissa grupper av urvalet svarar i mindre utsträckning än övriga, t.ex. kan män och yngre svara i lägre grad än kvinnor och äldre. Om de grupper som svarat i lägre grad har en annan fördelning på undersökningsvariablerna än övriga kan detta ha en snedvridande effekt på resultatet. För att kompensera för detta har kalibreringsvikter använts. (Se bilaga 2 för mer detaljer) Vikterna bygger på antagandet att ramen återspeglar populationen väl och därmed att över- och undertäckningen är försumbar. För mer utförlig beskrivning av kalibreringsestimaten se Lundström och Särndal (2001): *Estimation in the Presence of Nonresponse and Frame Imperfections, Statistics Sweden*.

För skattning av totaler används följande formel:

$$\hat{Y} = \sum_r w_k \cdot y_k$$

där w_k = total vikt för objekt k
 y_k = variabelvärde för objekt k
summering sker av de svarande (r)

För skattning av medelvärden används följande formel:

$$\hat{Y} = \frac{\sum_r w_k y_k}{\sum_r w_k}$$

där w_k = total vikt för objekt k
 y_k = variabelvärde för objekt k
summering sker över de svarande (r)

Vikten ”kalvikt” (se w_k ovan) som finns på kundfilen ska användas vid framställning av tabeller och diagram samt vid beräkning av statistiska mått. Varianser ska beräknas med vedertagen metod.

Kvalitet

SCB tillämpar en bred definition på kvalitet. För att hålla en hög kvalitet och täcka kvalitetsdimensionerna används vid genomförandet av undersökningar ett kvalitetssäkringsprogram med kontroller i undersökningens olika faser, allt från planering till dokumentation och uppföljning. I SCB MIS 2001:1 ”Kvalitetsbegrepp och riktlinjer för kvalitetsdeklaration av officiell statistik” ges en ingående beskrivning av SCB:s kvalitetsbegrepp och de olika kvalitetskomponenterna. Nedan beskrivs de begrepp som har betydelse för denna undersökning.

Ramtäckning

Ett problem som kan uppstå är täckningsfel. Det innebär att urvalsram och population inte helt stämmer överens. Täckningsfelen kan delas in i två typer, dels undertäckning som innebär att vissa enheter som ingår i populationen saknas i urvalsramen, dels övertäckning som innebär att enheter som inte ingår i populationen ändå finns i urvalsramen. Ett sätt att minska täckningsfelen är att ha bra och uppdaterade register.

I undersökningen som genomfördes 2008 visade sig 71 personer vara övertäckningsobjekt. I uppföljningsdelen av undersökningen visade sig att 48 personer vara övertäckningsobjekt. Det var personer som avlidit eller flyttat utomlands. Någon undertäckning har inte observerats, men undertäckning är vanligtvis svårare att upptäcka än övertäckning.

Urval

Denna kvalitetskomponent avser fel som uppkommer på grund av att man endast undersöker en del av populationen, det vill säga att ett urval har dragits. Urvalsfel är således den avvikelse mellan ett skattat värde (estimat)

och det faktiska värdet (parametern) som beror på att man inte undersöker alla objekt i populationen. Urvalsfelets storlek minskar med en ökad urvalsstorlek. Vid ett korrekt urvalsförfarande kan urvalsfelets storlek skattas och bland annat anges med osäkerhetsintervall i form av konfidensintervall.

Mätning

Ett fel som kan uppstå vid mätning är att lämnade uppgifter skiljer sig från faktiska uppgifter. Felet kallas mätfel och kan uppkomma då respondenten inte minns de faktiska uppgifterna, missförstår frågan eller medvetet svarar felaktigt. För att försöka minimera mätfelen har frågeblanketten granskats av SCB:s mättekniska laboratorium och kontroller har genomförts, t ex kontroll av tillåtna värden vid dataregistrering. Mätfelen för registervariabler som hämtats från RTB bedöms vara liten.

Bearbetning

Vid den manuella och maskinella bearbetningen av datamaterialet kan fel uppstå, så kallade bearbetningsfel. Som exempel på bearbetningsfel kan registreringsfel och kodningsfel nämnas. Dessa fel kan förhindras och upptäckas i de kontroller som genomförs vid dataregistreringen. Vanligtvis är denna typ av fel försumbara.

Bortfall

De eventuella fel som bortfallet kan ge upphov till kallas bortfallsfel. Det inträffar om objekten i bortfallet och de svarande skiljer sig åt (har en annan fördelning) avseende undersökningsvariablerna. En beskrivning av bortfallet finns i den bortfallsanalys som gjorts i samband med valet av hjälpinformation till kalibreringen. (Se bilaga 2)

Att tänka på vid användning av datamaterialet

I postbeskrivningen listas datamaterialets variabler med variabelnamn och en kortfattad förklaring om variabelns innehåll. (Se bilaga 3) I frågeblanketten framgår koderna för de olika svarsalternativen. (Se bilaga 1) Om ett svar är otolkbart eller om två eller flera alternativ angetts där endast ett svar skulle ges har koden "9" eller "99" registrerats. Vid variabler som baseras på frågor där uppgiftslämnaren kunnat ange flera svarsalternativ bör man tänka på att summan av antalsskattningarna för de olika svarsalternativen inte blir antal svarande. Vid andelsskattningar blir motsvarande summa inte 100 %.

Vi har inte tagit ställning till hur eventuella motsägelsefulla svar ska behandlas, sådana fel kan uppstå vid t ex följdfrågor och måste därför undersökas innan följdfrågor analyseras. Det är till exempel 153 personer som inte kryssat i fråga 5a men kryssat i något av alternativen i fråga 5b. I fråga 15 är det 129 personer som inte kryssat i fråga 15a. Av dessa har 51 personer kryssat i något alternativ i frågorna 15b och 15c. När det gäller

fråga 16 är det 18 som inte kryssat för något av alternativen, av dessa är det 4 som sedan kryssat för något alternativ i fråga 17. I rättningsinstruktionerna (bilaga 4) finns beskrivning av vad som korrigerats redan vid registreringen.

Observera att de bifogade vikterna ska användas vid analys och resultatframställning. Vid stratifierat urval kan datamaterialet inte ses som ett urval av oberoende lika fördelade observationer, som ofta antas i traditionell statistisk teori. Att ta fram frekvenser och andelar med beaktande av vikter klarar de flesta dataprogram av. Däremot är det viktigt att tänka på att de flesta förprogrammerade dataprogram inte klarar av att analysera datamaterialet från en urvalsundersökning på ett korrekt sätt. Var noga med att kontrollera att de dataprogram som används för analys behandlar vikterna på ett riktigt sätt.

Sahlgrenska akademien

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Avd för samhällsmedicin och folkhälsa/Socialmedicin

SCB

Statistics Sweden

Statistiska centralbyrån

En undersökning om arbete, sjukskrivning och hälsa

Hälsoresursprojektet är en vetenskaplig undersökning som studerar samband mellan arbete, hälsa och sjukskrivning. Forskningen handlar om att öka kunskapen om hälsa och arbete bland personer som varit sjukskrivna i jämförelse med dem som inte varit det och att undersöka vilka faktorer som har betydelse för att återgå till arbete efter en sjukskrivning.

Under våren 2008 deltog totalt 7 835 kvinnor och män i åldrarna 19–64 år i Hälsoresursprojektet. Du är en av dem som deltog och nu vänder vi oss till dig för en uppföljning. Det är av statistiska skäl viktigt att frågorna besvaras av just dig som är mottagare av enkäten. Din medverkan bidrar till att undersökningens resultat blir tillförlitligt och ditt svar kan inte ersättas med någon annans. Du avgör naturligtvis själv om du vill delta i uppföljningen. Undersökningen genomförs av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Göteborgs universitet.

Frågorna vi ber dig besvara rör framför allt din hälsa, dina arbets- och levnadsvillkor och insatser i samband med sjukskrivning. Svaren bearbetas anonymt och redovisas enbart som siffror i tabeller.

SCB har hand om utskick, insamling och registrering av inkomna svar. Urvalet som gjordes 2008 var draget från SCB:s, respektive försäkringskassans register och innefattade både sjukskrivna och icke sjukskrivna personer som var folkbokförda i Västra Götalands län.

Vi ber dig svara på frågorna i enkäten och därefter skicka den till SCB i bifogat svarskuvert.

Tack för din medverkan!

Med vänliga hälsningar

Gunnel Hensing
Professor vid Enheten för socialmedicin
Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet

Kontakta oss gärna

Om du vill ha information om undersökningen och dess syfte eller hjälp med frågorna:
Kristina Holmgren Tfn: 031-786 68 63 e-post: kristina.holmgren@neuro.gu.se

Om du har frågor om insamlingen av frågeblanketten:
Statistiska centralbyrån Tfn: 019-17 69 30 e-post: inga.svalstedt@scb.se

Dina svar är skyddade

För att inte belasta dig med frågor om uppgifter som redan finns hos SCB kommer de svar du lämnar att kompletteras med uppgifter om kön, ålder, civilstånd, födelseland (i grupper), medborgarskap (i grupper), kommun, inkomst, tidigare sjukfrånvaro, sjukersättning samt uppgift om man är anställd. Dessa uppgifter hämtas från SCB:s register.

Dina uppgifter kommer att omfattas av de sekretessbestämmelser som finns i 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) samt regler i personuppgiftslagen (1998:204) avseende den personliga integriteten. Det innebär att alla som arbetar med undersökningen har tystnadsplikt. Numret högst upp på blanketten är till för att SCB under insamlingen ska kunna se vilka som har svarat och vilka som ska få en påminnelse. Efter avslutad bearbetning hos SCB avlägsnas alla identitetsuppgifter innan materialet överlämnas till Göteborgs universitet för fortsatt bearbetning. Enbart behöriga kan ta del av dina enkätsvar. I de resultat som redovisas framgår aldrig vad enskilda personer har svarat.

Resultat

Resultaten från studien kommer att publiceras i vetenskapliga tidskrifter och rapporter.

Instruktioner:

Enkäten kommer att läsas maskinellt. När du besvarar enkäten ber vi dig därför tänka på att:

- Använda kulspeppenna med svart eller blå färg, inte röd. Använd inte blyertspenna!
- Skriva tydliga siffror:
- Skriva tydliga och STORA bokstäver:
- Markera dina svar med kryss, så här och INTE så här
- Om du vill ändra ditt svar, täck hela rutan:
- Om du vill skriva mer text än vad som får plats på de anvisade raderna/boxarna eller om du vill förklara/förtydliga något:
  - skriv inte mellan eller i närheten av svarsrutorna
  - skriv i stället på eventuell kommentarsida

+

+

A. Bakgrund

1. Är du man eller kvinna?

- 1 Man
2 Kvinna

2. Är du singel, särbo eller gift/sambo?

Obs! Ange endast ett alternativ.

- 1 Singel
2 Särbo med man
3 Särbo med kvinna
4 Gift/sambo med kvinna
5 Gift/sambo med man

3. Vilket år är du född?

Födelseår:

B. Hälsa

4. I allmänhet, skulle du vilja säga att din hälsa är

- 1 Utmärkt
2 Mycket god
3 God
4 Någorlunda
5 Dålig

5. a. Har du någon varaktig sjukdom, besvär eller handikapp?

- 1 Ja
2 Nej → *Gå till fråga 6*

Om "Ja":

b. Vilken/vilka av dessa sjukdomar, besvär eller handikapp har du?

Flera alternativ kan anges

- 1 Hjärt-kärlsjukdom (även t ex blodpropp, högt/lågt blodtryck, stroke)
1 Lungsjukdom/luftrörsbesvär/allergi (även t ex varaktiga besvär näsa/hals)
1 Hudsjukdom/eksem/allergi (även t ex psoriasis, vitiligo)
1 Muskel- eller ledsymptom/smärta (även t ex fibromyalgi, förslitning, rygg-/nackvärk)
1 Reumatisk sjukdom
1 Neurologisk sjukdom (även t ex migrän, MS, Parkinson)
1 Psykiska besvär (även t ex sömnstörningar, utmattningssyndrom, ångest, ätstörningar)
1 Endokrinologisk sjukdom (även t ex diabetes, struma/ämnesomsättningsproblem)
1 Tumörsjukdom (även t ex cancer, godartad tumör, leukemi)
1 Besvär från mage och tarm (t ex bråck, celiaki, IBS, ulcerös kolit)
1 Gynekologiska besvär och urinvägsbesvär (t ex klimakterie-, prostatabesvär, njurbesvär)
1 Annan sjukdom än alternativen ovan

+

+

6. Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna?

Markera med ett kryss på varje rad.

	Nästan varje dygn	Någon gång i veckan	Någon gång i månaden	Nästan aldrig eller aldrig
	1	2	3	4
a. Magbesvär	☐	☐	☐	☐
b. Hjärtklappning	☐	☐	☐	☐
c. Andningsbesvär	☐	☐	☐	☐
d. Trötthet	☐	☐	☐	☐
e. Yrsel	☐	☐	☐	☐
f. Huvudvärk	☐	☐	☐	☐
g. Smärtor i bröstet	☐	☐	☐	☐
h. Ryggsmärtor, ryggvärk, ischias	☐	☐	☐	☐
i. Värk i nacke och/eller skuldervärk	☐	☐	☐	☐
j. Svårt att somna	☐	☐	☐	☐
k. Vaknar ofta och har svårt att somna om	☐	☐	☐	☐
l. Svårt att koncentrera mig	☐	☐	☐	☐

7. Hur har du mått den senaste veckan?

Sätt ett kryss i den ruta som stämmer bäst för varje påstående.

	Hela tiden	Ofta	Ibland	Aldrig
	1	2	3	4
a. Jag har känt mig ledsen och nere	☐	☐	☐	☐
b. Jag har känt mig lugn och avslappnad	☐	☐	☐	☐
c. Jag har känt mig energisk, aktiv och företagsam	☐	☐	☐	☐
d. När jag har vaknat upp har jag känt mig pigg, utvilad och företagsam	☐	☐	☐	☐
e. Jag har känt mig lycklig eller nöjd och belåten med mitt personliga liv	☐	☐	☐	☐
f. Jag känner mig tillfreds med min livssituation	☐	☐	☐	☐
g. Jag lever det slags liv jag vill leva	☐	☐	☐	☐
h. Jag har varit pigg på att ta itu med dagens arbete eller fatta nya beslut	☐	☐	☐	☐
i. Jag har känt att jag kan klara av allvarliga problem eller förändringar i mitt liv	☐	☐	☐	☐
j. Jag har känt att livet är fullt av intressanta saker	☐	☐	☐	☐

C. Arbetsliv

8. Vilken är din huvudsakliga sysselsättning just nu?

*Du som är sjukskriven fyller i det som är din huvudsakliga sysselsättning när du inte är sjukskriven.
Obs! Ange endast ett alternativ.*

- 1 Arbetar som anställd
- 2 Egen företagare
- 3 Studerande
- 4 Förtidspension, sjuk- eller aktivitetsersättning
- 5 Föräldraledig
- 6 Arbetssökande eller i arbetsmarknadspolitisk åtgärd
- 7 Hemarbetande, sköter hushållet
- 8 Ålderspensionär
- 9 Annat

9. a. Har du någon form av anställning eller arbete som egen företagare?

- 1 Ja, anställd
- 2 Ja, egen företagare → *Gå till fråga 11*
- 3 Ja, både anställd och egen företagare
- 4 Nej → *Gå till fråga 15*

b. Vilken är din huvudsakliga anställningsform?

Obs! Ange endast ett alternativ.

- 1 Fast anställd (tillsvidareanställning)
- 2 Projektanställd
- 3 Vikarie
- 4 Timanställd
- 5 Egen företagare
- 6 Annan anställningsform

10. Vilken är din huvudsakliga arbetsgivare?

Obs! Ange endast ett alternativ.

- 1 Privatägt företag
- 2 Staten (myndighet/verk/statligt ägt bolag)
- 3 Region/Landsting/landstingsägt bolag
- 4 Kommun/kommunägt bolag
- 5 Egen företagare
- 6 Annan

11. Har du hel- eller deltidstjänst?

- 1 Heltid
- 2 Deltid, minst 15 timmar i veckan
- 3 Deltid, mindre än 15 timmar i veckan

12. Hur bedömer du din nuvarande arbetsförmåga vara i förhållande till:*Markera med ett kryss på varje rad.*

	Mycket god	Ganska god	Någorlunda	Ganska dålig	Mycket dålig
	1	2	3	4	5
a. ...de kunskapskrav arbetet ställer?	☐	☐	☐	☐	☐
b. ...de mentala och psykiska krav arbetet ställer?	☐	☐	☐	☐	☐
c. ...de känslomässiga krav arbetet ställer?	☐	☐	☐	☐	☐
d. ...de samarbetskrav arbetet ställer?	☐	☐	☐	☐	☐
e. ...de kroppsliga krav arbetet ställer?	☐	☐	☐	☐	☐

13. När arbetet blir *kroppsligt besvärande*, har du då möjlighet att dra ner på takten eller arbeta annorlunda, så att besvären minskar?

- 1 Ja, ofta
 2 Ja, ibland
 3 Nej, sällan
 4 Nej, aldrig/nästan aldrig
 5 Inte aktuellt

14. När arbetet blir *psykiskt påfrestande*, har du då möjlighet att påverka det du gör, så att påfrestandet minskar?

- 1 Ja, ofta
 2 Ja, ibland
 3 Nej, sällan
 4 Nej, aldrig/nästan aldrig
 5 Inte aktuellt

D. Sjukskrivning

15. a. Under de senaste 12 månaderna: Har du varit sjukskriven vid något eller några tillfällen?

- 1 Ja
 2 Nej → *Gå till fråga 39*

b. Under de senaste 12 månaderna: Hur många dagar har du sammanlagt varit sjukskriven?*Räkna det totala antalet dagar och räkna med veckans alla dagar. Har du varit deltidssjukskriven (25%, 50% eller 75%) så räkna varje sjukdag som en sjukdag oavsett om du har varit sjukskriven hela dagen eller delar av dagen.*

- 1 1 – 7 dagar
 2 8 – 30 dagar
 3 31 – 90 dagar
 4 91 – 180 dagar
 5 181 – 364 dagar
 6 Har varit sjukskriven mer än 364 dagar

c. Var du vid något tillfälle sjukskriven på deltid (25%, 50% eller 75%)?

- 1 Ja
2 Nej

16. Är du sjukskriven just nu?

- 1 Ja
2 Nej → Gå till fråga 20

17. Hur många procent är du sjukskriven?

Om du arbetar ange hur många procent av din ordinarie arbetstid som du är sjukskriven?

- 1 1 - 25 %
2 26 - 50 %
3 51 - 75 %
4 76 - 100 %

18. Hur många dagar i följd har du varit sjukskriven?

Räkna det totala antalet dagar och räkna med veckans alla dagar. Har du varit deltidssjukskriven (25%, 50% eller 75%) så räkna varje sjukdag som en dag oavsett om du har varit sjukskriven hela dagen eller delar av dagen.

--	--	--	--

antal dagar

19. Vad är du sjukskriven för enligt ditt läkarintyg?

Flera alternativ kan anges.

- 1 Infektionssjukdom (även t ex förkylning, influensa, lunginflammation)
1 Ryggvärk (även t ex diskbråck, ischias, lumbago)
1 Värk i nacke, skuldra eller axlar
1 Annan muskel- eller ledsymptom/smärta (även t ex fibromyalgi, förslitning, reumatisk sjukdom)
1 Depression (även t ex utmattningsdepression, utmattningssyndrom)
1 Stress
1 Ångest, oro
1 Schizofreni eller annan psykossjukdom
1 Annan psykisk sjukdom (även t ex sömnstörning, krisreaktion)
1 Hjärt-kärlsjukdom (även t ex blodpropp, högt/lågt blodtryck, stroke)
1 Neurologisk sjukdom (även t ex migrän, MS, Parkinson)
1 Tumörsjukdom (även t ex cancer, godartad tumör, leukemi)
1 Besvär från mage och tarm (även t ex bråck, celiaki, IBS, ulcerös kolit)
1 Graviditetsbesvär
1 Skada/olycka
1 Operation
1 Annan sjukdom än alternativen ovan

20. Under de senaste 12 månaderna: Har du varit sjukskriven 15 dagar eller mer i följd vid något eller några tillfällen?

- 1 Ja
2 Nej → Gå till fråga 39

E. Åtgärder i samband med din senaste sjukskrivning

Har du varit sjukskriven vid flera tillfällen under de senaste 12 månaderna utgå från din senaste sjukskrivning som varat 15 dagar eller mer

21. a. Vid din senaste sjukskrivning, uppsökte du hälso- och sjukvården?

- 1 Ja
- 2 Nej —————> Gå till fråga 22

Om "Ja" på fråga 21a:

b. Anser du att du fick de åtgärder som du hade behov av?

- 1 Hade inga behov av åtgärder —————> Gå till fråga 22
- 2 Ja, helt
- 3 Ja, delvis
- 4 Nej, inte alls
- 5 Vet inte

c. Bidrog dessa åtgärder till att du återgick till arbete/blev friskskriven?

- 1 Har inte återgått till arbete/blivit friskskriven
- 2 Ja, helt
- 3 Ja, delvis
- 4 Nej, inte alls
- 5 Vet inte

22. a. Vid din senaste sjukskrivning, hade du kontakt med Försäkringskassan?

Med kontakt menar vi: träffat personligt eller haft kontakt genom brev/e-post eller telefon

- 1 Ja
- 2 Nej —————> Gå till fråga 23

Om "Ja" på fråga 22a:

b. Anser du att du fick de åtgärder som du hade behov av?

- 1 Hade inga behov av åtgärder —————> Gå till fråga 23
- 2 Ja, helt
- 3 Ja, delvis
- 4 Nej, inte alls
- 5 Vet inte

c. Bidrog dessa åtgärder till att du återgick till arbete/blev friskskriven?

- 1 Har inte återgått till arbete/blivit friskskriven
- 2 Ja, helt
- 3 Ja, delvis
- 4 Nej, inte alls
- 5 Vet inte

23. a. Vid din senaste sjukskrivning, anser du att du sammantaget fick den information du behövde för att fatta beslut som rör din hälsa?

- 1 Ja, helt
  - 2 Ja, delvis
  - 3 Nej, inte alls
  - 4 Vet inte
- } *Gå till fråga 24*

Om "Ja, helt" eller "Ja, delvis" på fråga 23a:

b. Förstod du den information som du fick?

- 1 Ja, helt
- 2 Ja, delvis
- 3 Nej, inte alls

24. I samband med din senaste sjukskrivning hur bedömer du att bemötandet varit från följande: Markera med ett kryss på varje rad.

	Mycket gott	Ganska gott	Någorlunda	Ganska dåligt	Mycket dåligt	Inte aktuellt
	1	2	3	4	5	6
a. Sjukvårdspersonal inom Hälso- och sjukvården	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b. Handläggare på Försäkringskassan	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c. Handläggare på arbetsförmedlingen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d. Handläggare inom socialtjänsten	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e. Representant från arbetsgivaren (t ex chef, personalhandläggare)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

25. a. Vid din senaste sjukskrivning, var du då med på något möte för att planera din återgång till arbete/friskskrivning?

- 1 Ja
  - 2 Nej
  - 3 Inte aktuellt
- } *Gå till fråga 26*

Om "Ja":

b. Vid detta möte, deltog minst två av följande verksamheter: hälso- och sjukvården, försäkringskassan, arbetsförmedlingen, socialtjänsten och arbetsgivaren?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 3 Inte aktuellt

26. Vid din senaste sjukskrivning, hade du en kontaktperson som samordnade åtgärder från de olika instanserna?

- 1 Ja
- 2 Nej
- 3 Inte aktuellt

27. Vid din senaste sjukskrivning, anser du att olika instanser (t ex hälso- och sjukvården, försäkringskassan, arbetsförmedlingen, socialtjänsten, arbetsgivaren) samarbetade med varandra för att underlätta din återgång till arbete/friskskrivning?

- 1 I mycket hög grad
- 2 I ganska hög grad
- 3 I ganska låg grad
- 4 I mycket låg grad
- 5 Inte aktuellt

28. Vid din senaste sjukskrivning, fick du något stöd (t ex känslomässigt, praktiskt eller informationsmässigt) från din chef/arbetsgivare?

- 1 Har ingen chef/arbetsgivare
- 2 I mycket hög grad
- 3 I ganska hög grad
- 4 I ganska låg grad
- 5 I mycket låg grad

29. Vid din senaste sjukskrivning, fick du något stöd (t ex känslomässigt, praktiskt eller informationsmässigt) från dina arbetskamrater?

- 1 Har ingen arbetskamrater
- 2 I mycket hög grad
- 3 I ganska hög grad
- 4 I ganska låg grad
- 5 I mycket låg grad

30. Vid din senaste sjukskrivning, fick du något stöd (t ex känslomässigt, praktiskt eller informationsmässigt) från ditt sociala nätverk (t ex familj, släkt, vänner eller bekanta)?

- 1 I mycket hög grad
- 2 I ganska hög grad
- 3 I ganska låg grad
- 4 I mycket låg grad

31. Vid din senaste sjukskrivning: Är du nöjd eller missnöjd med vad du själv gjort för att återgå till arbete/bli friskskriven?

- 1 Har inte återgått till arbete/blivit friskskriven
- 2 Mycket nöjd
- 3 Ganska nöjd
- 4 Ganska missnöjd
- 5 Mycket missnöjd

F. Åtgärder på din arbetsplats i samband med din senaste sjukskrivning

Har du varit sjukskriven vid flera tillfällen under de senaste 12 månaderna utgå från din senaste sjukskrivning som varat 15 dagar eller mer.

OBS! Har du haft ett arbete under de senaste 12 månaderna ska du svara på följande frågor. Har du inte haft ett arbete under de senaste 12 månaderna går du vidare till fråga 36.

32. Vid din senaste sjukskrivning på heltid, hade du regelbunden kontakt med din chef/arbetsgivare?

- 1 Har inte varit sjukskriven på heltid/Inte aktuellt
- 2 Ja, cirka 1 gång i veckan
- 3 Ja, cirka 1 – 3 gånger i månaden
- 4 Ja, men mer sällan än varje månad
- 5 Nej

33. Vid din senaste sjukskrivning på heltid, besökte du din arbetsplats under din sjukskrivningstid?

- 1 Har inte varit sjukskriven på heltid/Inte aktuellt
- 2 Ja, flera gånger
- 3 Ja, en gång
- 4 Nej, ingen gång

34. Vid din senaste sjukskrivning på heltid, hade du kontakt med någon arbetskamrat under din sjukskrivningstid?

- 1 Har inte varit sjukskriven på heltid/Inte aktuellt
- 2 Ja, flera gånger
- 3 Ja, en gång
- 4 Nej, ingen gång

35. a. Vid din senaste sjukskrivning, kunde du återgå till dina tidigare arbetsuppgifter?

- 1 Ja, helt —————▶ *Gå till fråga 36*
- 2 Ja, delvis
- 3 Nej, inte alls
- 4 Inte aktuellt —————▶ *Gå till fråga 36*

Om "Ja, delvis" eller "Nej, inte alls":

b. Blev du erbjuden andra arbetsuppgifter som var anpassade till din nuvarande arbetsförmåga? T.ex. lättare arbetsuppgifter, mindre komplicerade arbetsuppgifter eller kortare arbetstid.

- 1 Ja, ett erbjudande
- 2 Ja, flera erbjudanden
- 3 Nej, inte alls —————▶ *Gå till fråga 36*

Om "Ja, ett erbjudande" eller "Ja, flera erbjudanden":

c. Accepterade du denna/dessa arbetsuppgifter?

- 1 Ja, en arbetsuppgift
- 2 Ja, flera arbetsuppgifter
- 3 Nej, inte alls

G. Förändring i sjukförsäkringen

Under 2008 har flera förändringar genomförts i den svenska sjukförsäkringen och här följer några frågor som handlar om dessa förändringar.

36. a. Vid din senaste sjukskrivning, påverkade förändringarna i sjukförsäkringen dina möjligheter att återgå till arbete/bli friskskriven?

- 1 Ja
2 Nej
3 Vet inte } Gå till fråga 37

Om "Ja":

b. Hur påverkade förändringarna dina möjligheter att återgå till arbete/bli friskskriven?

- 1 I mycket positiv riktning
2 I ganska positiv riktning
3 I ganska negativ riktning
4 I mycket negativ riktning

37. Om du varit sjukskriven mer än 3 månader i följd: Blev du efter 3 månaders sjukskrivning anvisad andra arbetsuppgifter hos din arbetsgivare?

- 1 Har inte varit sjukskriven 3 månader eller mer
2 Ja, uppgifter som jag klarar av
3 Ja, uppgifter som jag inte klarar av
4 Nej
5 Inte aktuellt

38. Om du varit sjukskriven mer än 6 månader i följd: Blev du efter 6 månaders sjukskrivning anvisad annat arbete på arbetsmarknaden?

- 1 Har inte varit sjukskriven 6 månader eller mer
2 Ja, uppgifter som jag klarar av
3 Ja, uppgifter som jag inte klarar av
4 Nej
5 Inte aktuellt

H. Övrig livssituation

39. Under de senaste 12 månaderna: Har hög belastning i ditt hem- och hushållsarbete bidragit till att det varit svårt att klara ditt yrkesarbete?

Med hem- och hushållsarbete avser vi även vård/tillsyn/aktiviteter som rör barn, äldre, sjuka anhöriga eller släktingar

- 1 Har inte haft något arbete de senaste 12 månaderna
2 Nej, aldrig eller nästan aldrig
3 Ja, någon eller några gånger i månaden
4 Ja, någon gång i veckan
5 Ja, flera gånger i veckan

40. Under de senaste 12 månaderna: Har hög belastning i ditt hem- och hushållsarbete bidragit till att du varit sjukskriven vid något tillfälle?

Med hem- och hushållsarbete avser vi även vård/tillsyn/aktiviteter som rör barn, äldre, sjuka anhöriga eller släktingar

- 1 Nej, det har inte hänt någon gång
 2 Ja, 1-3 gånger
 3 Ja, 4-10 gånger
 4 Ja, fler än 10 gånger

41. Under de senaste 12 månaderna: Har du varit med om något av följande?

Flera alternativ kan anges.

- 1 Skilt mig eller separerat
 1 Haft barn med allvarliga problem (t ex missbruk, brott, blivit mobbat)
 1 Haft barn som blivit utsatt för sexuella övergrepp
 1 Varit utsatt för våld eller hot om våld från min partner
 1 Bytt arbetsplats
 1 Fått minskat ansvar i arbetet
 1 Fått ökat ansvar i arbetet
 1 Fått mycket försämrad ekonomi
 1 Blivit arbetslös
 1 Haft allvarlig konflikt med någon som står mig nära
 1 Haft allvarlig konflikt med någon på mitt arbete
 1 Haft allvarlig konflikt med någon annan
 1 Råkat ut för svår sjukdom/olyckshändelse
 1 Haft svår sjukdom/olyckshändelse i familj eller vänkrets
 1 Haft dödsfall i familj eller vänkrets
 1 Inget av ovanstående

I. Alkoholvanor

42. Under de senaste 12 månaderna: Hur ofta har du tagit 5 eller fler glas med vin, öl, cider eller sprit under en enda dag?

5 glas motsvarar:

20 cl starksprit eller

1 flaska bordsvin eller

3 burkar alternativt 4 flaskor starköl eller

3 ½ burkar alternativt 5 flaskor cider eller

5 burkar alternativt 7 flaskor folköl

(Burk= 50 cl och flaska 33 cl)

- 1 Ingen gång under året
 2 1-3 gånger/år
 3 1-3 gånger/halvår
 4 1-3 gånger i månaden
 5 1-2 gånger i veckan
 6 Flera gånger i veckan
 7 Dagligen eller nästan varje dag

43. Under de senaste 12 månaderna: Har du någon gång haft svårt att klara ditt yrkesarbete på grund av att du druckit alkohol?

- 1 Jag har inget arbete
- 2 Nej, det har inte hänt någon gång
- 3 Ja, 1-3 gånger
- 4 Ja, 4-10 gånger
- 5 Ja, fler än 10 gånger

44. Under de senaste 12 månaderna: Har du någon gång varit sjukskriven på grund av att du druckit alkohol?

- 1 Nej, det har inte hänt någon gång
- 2 Ja, 1-3 gånger
- 3 Ja, 4-10 gånger
- 4 Ja, fler än 10 gånger

Tack för din medverkan

+

+

+

+

Statistiska centralbyrån

Statistics Sweden

Enkätenheten
701 89 ÖREBRO

Sahlgrenska akademien

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Avd för samhällsmedicin och folkhälsa/Socialmedicin

För en tid sedan fick du en frågeblankett med rubriken "En undersökning om arbete, sjukskrivning och hälsa" från Statistiska centralbyrån och Göteborgs universitet. Vi vill påminna dig om att svara på frågorna och återsända blanketten så snart som möjligt i det medföljande svarskuvertet. **Har du redan besvarat blanketten och sänt in den vill vi som arbetar med undersökningen tacka dig och be dig bortse från denna påminnelse.**

För att resultatet av undersökningen ska bli så tillförlitligt som möjligt är ditt svar viktigt.

Har du frågor om insamlingen av frågeblanketten kontakta Statistiska centralbyrån, tfn 019-17 69 30, e-post inga.svalstedt@scb.se Om du vill ha information om undersökningen och dess syfte eller hjälp med frågorna får du gärna kontakta Kristina Holmgren, tfn 031-786 68 63, e-post kristina.holmgren@neuro.gu.se.

Tack för att du deltar!

Gunnel Hensing

Professor vid Enheten för socialmedicin
Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet

Statistiska centralbyrån

Statistics Sweden

701 89 ÖREBRO

B

ÖREBRO 1
PORTO BETALT
PORT PAYÉ
P212

33079393

Eliasson, Alf Gunnar

C/O SIDA-KONT I TBILISI

SIDA

10525 STOCKHOLM

Statistiska centralbyrån

Statistics Sweden

Enkätenheten
701 89 ÖREBRO

Sahlgrenska akademien

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Avd för samhällsmedicin och folkhälsa/Socialmedicin

Vi saknar ditt svar

För en tid sedan fick du en frågeblankett med rubriken "En undersökning om arbete, sjukskrivning och hälsa" från Statistiska centralbyrån och Göteborgs universitet. Syftet med undersökningen är att öka kunskapen om hälsa och arbete bland personer som varit sjukskrivna i jämförelse med dem som inte varit det och att undersöka vilka faktorer som har betydelse för att återgå i arbete efter en sjukskrivning.

Vi har ännu inte noterat något svar från dig. Det kanske är så att du har varit bortrest eller inte haft möjlighet att svara på frågeblanketten ännu. Vi ber dig därför att besvara frågeblanketten och återsända den så snart som möjligt i det medföljande svarskuvertet.

Har du sedan du senast medverkade i undersökningen blivit ålderspensionär ber vi dig ändå fylla i den nya enkäten du fått. Även pensionärernas svar är viktiga för oss.

Undersökningen är naturligtvis frivillig, men för att resultatet ska bli så tillförlitligt som möjligt är det viktigt att vi får in ditt svar.

Om du har skickat in frågeblanketten till oss de senaste dagarna ber vi dig bortse från denna påminnelse.

Med vänlig hälsning

Gunnel Hensing

Professor vid Enheten för socialmedicin
Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet

Kontakta oss gärna

Om du vill ha information om undersökningen och dess syfte eller hjälp med frågorna:
Kristina Holmgren Tfn: 031-786 68 63 e-post: kristina.holmgren@neuro.gu.se

Om du har frågor om insamlingen av frågeblanketten:
Statistiska centralbyrån Tfn: 019-17 69 30 e-post: inga.svalstedt@scb.se

Kalibreringsrapport

1 Inledning

I en urvalsundersökning är alltid skattningarna behäftade med *urvalsfel* beroende på att endast en delmängd (urval) av populationen studeras. Ett annat fel uppkommer om vi inte lyckas få svar från alla personer (bortfall) och om de avviker från de svarande med avseende på undersökningsvariablerna. Detta fel kallas för *bortfallsfel*.

För att underlätta användningen av statistiken är det värdefullt om storleken på felen kan uppskattas. Av nämnda feltyper är det endast storleken på urvalsfelet som kan skattas med hjälp av urvalsinformation. Kunskap om bortfallsfelet kan i regel bara fås på ett indirekt och approximativt sätt genom att utnyttja registervariabler.

Både urvalsfel och bortfallsfel kan reduceras genom att använda ett effektivt uppräkningsförfarande. I följande avsnitt redovisas hur det görs i denna undersökning.

2 Hjälpinformation

Viss hjälpinformation utnyttjas vanligtvis även före estimationen, t.ex. för bildande av stratifierade urvalsdesigner. Det kan dock finnas ytterligare hjälpinformation som är effektiv i estimationen.

Det centrala arbetet för att få god kvalitet på skattningarna, då kalibreringsestimatorn används, är att använda ”stark” hjälpinformation. I följande avsnitt beskrivs detta arbete för denna undersökning.

2.1 Tänkbara hjälpvariabler

Vid val av hjälpvariabler är det tre kriterier som ska beaktas (se Lundström och Särndal 2001):

- Det första kriteriet är att variabeln samvarierar väl med svarsbenägenheten (-sannolikheten). Det är det viktigaste kriteriet eftersom det leder till en minskning av bortfallsskevheten för alla skattningar.
- Det andra kriteriet är att variabeln samvarierar väl med (viktiga) målvariabler. Om så är fallet minskar bortfallsbiasen för de skattningar som byggs upp av dessa målvariabler. Även variansen minskar för dessa skattningar.

- Det tredje kriteriet är att variabeln avgränsar (viktiga) redovisningsgrupper. Det leder framförallt till minskad varians i skattningar för dessa redovisningsgrupper.

I en undersökning med ett stort antal frågor av skiftande karaktär är det främst kriterierna (i) och (iii) som kan beaktas. Tänkbara hjälpvariabler, det vill säga variabler som tros uppfylla dessa kriterier, hämtades ifrån RTB (Registret över totalbefolkningen) samt Inkomst och Taxeringsregistret. Hjälpvariablerna är definierade enligt tabell 1.

Tabell 1. Tänkbara hjälpvariabler

Variabel (benämning)	Kategorier (koder)
Kön (KON)	1 = Man, stratum 1 2 = Kvinna, stratum 1 3 = Man, stratum 2 4 = Kvinna, stratum 2 5 = Man, stratum 3 6 = Kvinna, stratum 3
Åldersklasser (ALD)	1 = -30 år, stratum 1 2 = 31-50 år, stratum 1 3 = 51- år, stratum 1 4 = -30 år, stratum 2 5 = 31-50 år, stratum 2 6 = 51- år, stratum 2 7 = -30 år, stratum 3 8 = 31-50 år, stratum 3 9 = 51- år, stratum 3
Födelseland (FODL)	1 = Norden, stratum 1 2 = övriga, stratum 1 3 = Norden, stratum 2 4 = övriga, stratum 2 5 = Norden, stratum 3 6 = övriga, stratum 3
Civilstånd (CIV)	1 = gift eller registrerat partnerskap, stratum 1 2 = övriga, stratum 1 3 = gift eller registrerat partnerskap, stratum 2 4 = övriga, stratum 2 5 = gift eller registrerat partnerskap, stratum 3 6 = övriga, stratum 3
Inkomst (INK)	1 = uppgift saknas / 0-149 tkr, stratum 1 2 = 150-299 tkr, stratum 1 3 = 300- tkr, stratum 1 4 = uppgift saknas / 0-149 tkr, stratum 2 5 = 150-299 tkr, stratum 2 6 = 300- tkr, stratum 2 7 = uppgift saknas / 0-149 tkr, stratum 3 8 = 150-299 tkr, stratum 3 9 = 300- tkr, stratum 3

Storstad/ej storstad (STOR)	1=boende i storstad, stratum 1 2=övriga, stratum 1 3=boende i storstad, stratum 2 4=övriga, stratum 2 5=boende i storstad, stratum 3 6=övriga, stratum 3
-----------------------------	---

I följande avsnitt analyserar vi variablerna i tabell 1 för att slutligen bestämma en hjälpvektor.

3 Analys av hjälpinformation

3.1.1 Kriterium 1: Variabeln samvarierar med svarsbenägenheten

För att se huruvida hjälpvariablerna uppfyller det första kriteriet, studeras sambandet mellan den dikotoma variabeln svarande/bortfall och hjälpvariablerna. Det görs genom att beräkna skattad andel svarande i olika grupper, bestämda av respektive hjälpvariabel. Svarsandelarna beräknas i förhållande till svarsmängden i 2008 års undersökning.

Vid stora skillnader mellan svarsandelarna utgör variabeln en stark kandidat till hjälpvariabel.

Tabell 2. Skattad procentuell andel svarande fördelat på kön och stratum

Kön (KON)	Svarsandel (%)			
	Stratum 1	Stratum 2	Stratum 3	Totalt
Man	75,8	69,9	77,6	75,8
Kvinna	81,8	68,8	81,3	79,5
Totalt	79,8	69,2	79,7	79,0

Tabell 3. Skattad procentuell andel svarande fördelat på åldersgrupper och stratum

Åldersklasser (ALD)	Svarsandel (%)			
	Stratum 1	Stratum 2	Stratum 3	Totalt
-30	64,9	54,1	68,8	66,4
31-50	76,2	71,6	78,6	77,1
51-	86,4	75,6	86,3	85,9
Totalt	79,8	69,2	79,7	79,0

Tabell 4. Skattad procentuell andel svarande fördelat på födelse-land och stratum

Födelse-land (FODL)	Svarsandel (%)			
	Stratum 1	Stratum 2	Stratum 3	Totalt
Norden	81,1	70,9	80,7	80,2
övriga	67,3	55,6	70,0	67,8
Totalt	79,8	69,2	79,7	79,0

Tabell 5. Skattad procentuell andel svarande fördelat på civilstånd och stratum

Civilstånd (CIV)	Svarsandel (%)			
	Stratum 1	Stratum 2	Stratum 3	Totalt
Gift eller registrerat partnerskap	82,7	74,9	84,6	83,2
övriga	76,6	64,3	74,9	74,9
Totalt	79,8	69,2	79,7	79,0

Tabell 6. Skattad procentuell andel svarande fördelat på inkomst (tkr) och stratum

Inkomst (INK)	Svarsandel (%)			
	Stratum 1	Stratum 2	Stratum 3	Totalt
uppgift saknas / 0-149	73,8	59,8	71,0	69,7
150-299	79,4	73,6	80,8	79,7
300-	84,3	81,6	85,4	84,9
Totalt	79,8	69,2	79,7	79,0

Tabell 7. Skattad procentuell andel svarande fördelat på storstad / ej storstad och stratum

Storstad / ej storstad (STOR)	Svarsandel (%)			
	Stratum 1	Stratum 2	Stratum 3	Totalt
Boende i storstad	78,6	72,7	79,7	79,2
övriga	80,8	65,2	79,6	80,2
Totalt	79,8	69,2	79,7	79,0

Vi ser av ovanstående tabeller att skattade svarsandelar varierar kraftigt mellan olika kategorier för samtliga hjälpvariabler.

3.1.2 Kriterium 3: Variabeln avgränsar (viktiga) redovisningsgrupper

Om hjälpvariabeln avgränsar viktiga redovisningsgrupper kan kvaliteten bli bättre i dessa grupper. Framförallt blir skattningarna säkrare om hjälpvariabeln väl avgränsar redovisningsgruppen.

Kalibreringsestimaton ger konsistenta skattningar i den meningen att estimaton ger exakta skattningar för utnyttjade registertotaler.

Hjälpvariablerna kön, ålder och födelseland avgränsar viktiga redovisningsgrupper i föreliggande undersökning.

3.2 Slutligt val av hjälpvektor

Efter en sammanvägning av analysen kring ovanstående kriterier samt efter kontroll av vikternas fördelning används följande hjälpvektor:

$$STRATUM*(KON+ALD+FODL+CIV+INK+STOR)$$

Det förekommer observationer med höga bortfallsvikter. Detta beror på att andelen svarande i förhållande till det ursprungliga urvalet är väldigt låg för vissa grupper.

Hjälpvektorn som används är densamma som i 2008 års undersökning.

4 Teknisk beskrivning av urval och estimation

Vi har en population U bestående av N personer. De parametrar vi är intresserade av är vanligtvis funktioner av två totaler $Y = \sum_U y_k$ och $Z = \sum_U z_k$, där y_k är värdet på variabel y för person k och z_k värdet på en annan variabel för samma person. Vanligtvis är y (och även z) en dikotom variabel, d.v.s.

$$y_k = \begin{cases} 1 & \text{om person } k \text{ har studerade egenskap} \\ 0 & \text{för övrigt} \end{cases} \quad (4.1)$$

Vanligtvis är vi också intresserade av parametrar för redovisningsgrupper. Låt oss benämna dessa $U_1, \dots, U_d, \dots, U_D$, där $U = \bigcup_{d=1}^D U_d$. Totalen för redovisningsgrupp d kan skrivas

$$Y_d = \sum_U y_{dk} \quad (4.2)$$

$$\text{där } y_{dk} = \begin{cases} y_k & \text{för } k \in U_d \\ 0 & \text{för övrigt.} \end{cases}$$

Z_d bildas på likartat sätt.

En generell parameter för redovisningsgrupp d (d kan också avse hela populationen) kan skrivas $\theta_d = C \frac{Y_d}{Z_d}$, där C är en konstant.

Den vanligaste parametern är en procentuell andel, som erhålles när $C = 100$ och $z_k = 1$ för alla k , och y är definierad enligt (4.1). Om vi låter N_d vara antalet personer i redovisningsgrupp d , då kan parametern skrivas

$$P_d = 100 \frac{\sum_U y_{dk}}{N_d} \quad (4.3)$$

Vi drar ett obundet slumpmässigt urval s_h av storleken n_h från stratum h ($h = 1, \dots, H$), men p.g.a. övertäckning och bortfall har vi endast svarsmängden r_h av storleken m_h att utföra beräkningarna på. Storleken på stratum h ger vi beteckningen N_h .

Den ”konventionella” estimatorn (för Y_d), har följande form:

$$\hat{Y}_d = \sum_{h=1}^H \frac{N_h}{m_h} \sum_{r_h} y_{dk} \quad (4.4)$$

I estimator (4.4) används ingen ytterligare hjälpinformation än stratifieringsinformationen.

I syfte att erhålla en estimator med mindre urvalsfel och bortfallskevheter än estimator (4.4) utnyttjar vi hjälpinformation också i estimationen. Vi bildar en hjälpvektor $\mathbf{x}_k$, som anger till vilka kategorier av

STRATUM*(KON+ALD+FODL+CIV+INK+STOR)

som person k hör.

Vi framställer hjälptotalerna $\sum_{U_d} \mathbf{x}_k$ och utnyttjar denna hjälpinformation i en kalibreringsestimator.

Kalibreringsestimatoren för totalen Y_d har följande utseende:

$$\hat{Y}_{wd} = \sum_r d_k v_k y_{dk} \quad (4.5)$$

där

$$d_k = N_h / n_h \text{ för } k \in r_h$$

och

$$v_k = 1 + (\sum_U \mathbf{x}_k - \sum_r d_k \mathbf{x}_k)' (\sum_r d_k \mathbf{x}_k \mathbf{x}_k')^{-1} \mathbf{x}_k \quad (4.6)$$

Vid skattning av en parameter av typen $\theta_d = C \frac{Y_d}{Z_d}$ skattas respektive total med hjälp av kalibreringsvikten v_k .

Referenser:

Lundström S. och Särndal C.-E. (2001). *Estimation in the Presence of Nonresponse and Frame Imperfection*. Stockholm: Statistics Sweden

Bilaga 3. Postbeskrivning

Datum 2009-11-21

Antal poster: 6 151

	Variabel	Format	Beskrivning
Bakgrunds- variabler	UENR	N	Löpnummer med checksiffra 2009
	Uenr_G	N	Löpnummer med checksiffra vid undersökningen 2008
	Box	N	Numret på den box där pappersblanketten är placerad
	Infl	N	Inflödeskod, 10 = efter första utsändning, 14 = efter första påminnelsen, 15 = efter andra påminnelsen
	Indatum	N	Datum för dataregistrering, år mån dag (ÅÅMMDD)
	Kommun	N	Kommunkoder
	Civil	N	Civilstånd, OG, G, S och Ä (partnerskap är ej särredovisat) .
	Kon	N	Kön 1 = man, 2 = kvinna
	Alder	N	Ålder under året
	Fodar	N	Födelseår
	Fodland2	A	Födelseland (Sverige, övriga norden, övriga europa, övriga världsdelar)
	Medb2	A	Medborgarskap (Sverige, övriga norden, övriga europa, övriga världsdelar)
	Ink	N	Individens sammanräknade förvärvsinkomst före skatt (bruttolön), anges i tusentals kronor. Uppgift saknas = blankt
	Sjukfall_Antal	N	Antal tillfällen som varit under året av sjukpenning, rehabiliteringsersättning mm. 2007
	Sjukfall_Bdag	N	Summerar bruttodagar (kalenderdagar) för ersättningslag som SjukFall_Antal 2007
	Sjuksum_Ndag	N	Summerar nettodagar (kalenderdagar) för ersättningslag som SjukFall_Antal 2007
	Sjuksum_Belopp	N	Summerar utbetalt belopp för samtliga ersättningsdagar som SjukFall_Antal 2007
	SjukErs	N	Sjukersättning 2007
	AktsErs	N	Aktivitetsersättning 2007
	Yrkst2007	N	Yrkesställning 0 = Personer utan kontrolluppgift 2 = Anställd, 4 = Företagare
kalvikt	N	Vikt	
Enkätdata	F01	N	Är du man eller kvinna?
	F02	N	Är du singel, särbo eller gift/sambo?
	F03	N	Vilket år är du född?
	F04	N	I allmänhet, skulle du vilja säga att din hälsa är
	F05a	N	Har du någon varaktig sjukdom, besvär eller handikapp?
	F05b_1	N	Vilken/vilka av dessa sjukdomar, besvär eller handikapp har du? Hjärt-kärlsjukdom (även t ex blodpropp, högt/lågt blodtryck,
	F05b_2	N	Vilken/vilka av dessa sjukdomar, besvär eller handikapp har du? Lungsjukdom/lufttrörsbesvär/allergi (även t ex varaktiga besvär
	F05b_3	N	Vilken/vilka av dessa sjukdomar, besvär eller handikapp har du? Hudsjukdom/eksem/allergi (även t ex psoriasis, vitiligo)
	F05b_4	N	Vilken/vilka av dessa sjukdomar, besvär eller handikapp har du? Muskel- eller ledsymptom/smärta (även t ex fibromyalgi,
	F05b_5	N	Vilken/vilka av dessa sjukdomar, besvär eller handikapp har du? Reumatisk sjukdom
	F05b_6	N	Vilken/vilka av dessa sjukdomar, besvär eller handikapp har du? Neurologisk sjukdom (även t ex migrän, MS, Parkinson)
	F05b_7	N	Vilken/vilka av dessa sjukdomar, besvär eller handikapp har du? Psykiska besvär (även t ex sömnstörningar,
	F05b_8	N	Vilken/vilka av dessa sjukdomar, besvär eller handikapp har du? Endokrinologisk sjukdom (även t ex diabetes,
	F05b_9	N	Vilken/vilka av dessa sjukdomar, besvär eller handikapp har du? Tumörsjukdom (även t ex cancer, godartad tumör, leukemi)
	F05b_10	N	Vilken/vilka av dessa sjukdomar, besvär eller handikapp har du? Besvär från mage och tarm (t ex bräck, celiaki, IBS, ulcerös
	F05b_11	N	Vilken/vilka av dessa sjukdomar, besvär eller handikapp har du? Gynekologiska besvär och urinvägsbesvär (t ex klimakterie-,
	F05b_12	N	Vilken/vilka av dessa sjukdomar, besvär eller handikapp har du? Annan sjukdom än alternativen ovan
	F06a	N	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Magbesvär
	F06b	N	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Hjärtklappning
	F06c	N	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Andningsbesvär
	F06d	N	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Trötthet
	F06e	N	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Yrsel
	F06f	N	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Huvudvärk
	F06g	N	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Smärtor i bröstet
	F06h	N	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Ryggsmärtor, ryggvärk, ischias
	F06i	N	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Värk i nacke och/eller skuldervärk
	F06j	N	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Svårt att somna
	F06k	N	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Vaknar ofta och har svårt att somna om
	F06l	N	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Svårt att koncentrera mig
	F07a	N	Hur har du mått den senaste veckan? Jag har känt mig ledsen och nere
	F07b	N	Hur har du mått den senaste veckan? Jag har känt mig lugn och avslappnad
	F07c	N	Hur har du mått den senaste veckan? Jag har känt mig energisk, aktiv och företagsam
	F07d	N	Hur har du mått den senaste veckan? När jag har vaknat upp har jag känt mig pigg, utvilad och företagsam
	F07e	N	Hur har du mått den senaste veckan? Jag har känt mig lycklig eller nöjd och belåten med mitt personliga liv
	F07f	N	Hur har du mått den senaste veckan? Jag känner mig tillfreds med min livssituation
	F07g	N	Hur har du mått den senaste veckan? Jag lever det slags liv jag vill leva
	F07h	N	Hur har du mått den senaste veckan? Jag har varit pigg på att ta itu med dagens arbete eller fatta nya beslut
	F07i	N	Hur har du mått den senaste veckan? Jag har känt att jag kan klara av allvarliga problem eller förändringar i mitt liv
	F07j	N	Hur har du mått den senaste veckan? Jag har känt att livet är fullt av intressanta saker
	F08_1	N	Vilken är din huvudsakliga sysselsättning just nu? Arbetar som anställd
	F08_2	N	Vilken är din huvudsakliga sysselsättning just nu? Egen företagare
	F08_3	N	Vilken är din huvudsakliga sysselsättning just nu? Studerande
	F08_4	N	Vilken är din huvudsakliga sysselsättning just nu? Förtidspension, sjuk- eller aktivitetsersättning
	F08_5	N	Vilken är din huvudsakliga sysselsättning just nu? Föräldraledig
	F08_6	N	Vilken är din huvudsakliga sysselsättning just nu? Arbetssökande eller i arbetsmarknadspolitisk åtgärd
	F08_7	N	Vilken är din huvudsakliga sysselsättning just nu? Hemarbetande, sköter hushållet
	F08_8	N	Vilken är din huvudsakliga sysselsättning just nu? Ålderspensionär
F08_9	N	Vilken är din huvudsakliga sysselsättning just nu? Annat	
F09a	N	Har du någon form av anställning eller arbete som egen företagare?	
F09b	N	Vilken är din huvudsakliga anställningsform?	
F10	N	Vilken är din huvudsakliga anställningsform?	
F11	N	Har du hel- eller deltidstjänst?	
F12a	N	Hur bedömer du din nuvarande arbetsförmåga vara i förhållande till de kunskapskrav arbetet ställer?	
F12b	N	Hur bedömer du din nuvarande arbetsförmåga vara i förhållande till de mentala och psykiska krav arbetet ställer?	
F12c	N	Hur bedömer du din nuvarande arbetsförmåga vara i förhållande till de känslomässiga krav arbetet ställer?	
F12d	N	Hur bedömer du din nuvarande arbetsförmåga vara i förhållande till de samarbetskrav arbetet ställer?	
F12e	N	Hur bedömer du din nuvarande arbetsförmåga vara i förhållande till de kroppsliga krav arbetet ställer?	

F13	N	När arbetet blir kroppsligt besvärande, har du då möjlighet att dra ner på takten eller arbeta annorlunda, så att besvären
F14	N	När arbetet blir psykiskt påfrestande, har du då möjlighet att påverka det du gör, så att påfrestandet minskar?
F15a	N	Under de senaste 12 månaderna: Har du varit sjukskriven vid något eller några tillfällen?
F15b	N	Under de senaste 12 månaderna: Hur många dagar har du sammanlagt varit sjukskriven?
F15c	N	Var du vid något tillfälle sjukskriven på deltid (25%, 50% eller 75%)?
F16	N	Är du sjukskriven just nu?
F17	N	Hur många procent är du sjukskriven?
F18	N	Hur många dagar i följd har du varit sjukskriven?
F19_1	N	Vad är du sjukskriven för enligt ditt läkarintyg? Infektionssjukdom (även t ex förkylning, influensa, lunginflammation)
F19_2	N	Vad är du sjukskriven för enligt ditt läkarintyg? Ryggvärk (även t ex diskbräck, ischias, lumbago)
F19_3	N	Vad är du sjukskriven för enligt ditt läkarintyg? Värk i nacke, skuldra eller axlar
F19_4	N	Vad är du sjukskriven för enligt ditt läkarintyg? Annan muskel- eller ledsymptom/smärta (även t ex fibromyalgi, förslitning, reumatisk sjukdom)
F19_5	N	Vad är du sjukskriven för enligt ditt läkarintyg? Depression (även t ex utmattningsdepression, utmattningssyndrom)
F19_6	N	Vad är du sjukskriven för enligt ditt läkarintyg? Stress
F19_7	N	Vad är du sjukskriven för enligt ditt läkarintyg? Ängest, oro
F19_8	N	Vad är du sjukskriven för enligt ditt läkarintyg? Schizofreni eller annan psykosjukdom
F19_9	N	Vad är du sjukskriven för enligt ditt läkarintyg? Annan psykisk sjukdom (även t ex sömnstörning, krisreaktion)
F19_10	N	Vad är du sjukskriven för enligt ditt läkarintyg? Hjärt-kärlsjukdom (även t ex blodpropp, högt/lågt blodtryck, stroke)
F19_11	N	Vad är du sjukskriven för enligt ditt läkarintyg? Neurologisk sjukdom (även t ex migrän, MS, Parkinson)
F19_12	N	Vad är du sjukskriven för enligt ditt läkarintyg? Tumörsjukdom (även t ex cancer, godartad tumör, leukemi)
F19_13	N	Vad är du sjukskriven för enligt ditt läkarintyg? Besvär från mage och tarm (även t ex bräck, celiaki, IBS, ulcerös kolit)
F19_14	N	Vad är du sjukskriven för enligt ditt läkarintyg? Graviditetsbesvär
F19_15	N	Vad är du sjukskriven för enligt ditt läkarintyg? Skada/olycka
F19_16	N	Vad är du sjukskriven för enligt ditt läkarintyg? Operation
F19_17	N	Vad är du sjukskriven för enligt ditt läkarintyg? Annan sjukdom än alternativen ovan
F20	N	Under de senaste 12 månaderna: Har du varit sjukskriven 15 dagar eller mer i följd vid något eller några tillfällen?
F21a	N	Vid din senaste sjukskrivning, uppsökte du hälso- och sjukvården?
F21b	N	Anser du att du fick de åtgärder som du hade behov av?
F21c	N	Bidrog dessa åtgärder till att du återgick till arbete/blev friskskriven?
F22a	N	Vid din senaste sjukskrivning, hade du kontakt med Försäkringskassan?
F22b	N	Anser du att du fick de åtgärder som du hade behov av?
F22c	N	Bidrog dessa åtgärder till att du återgick till arbete/blev friskskriven?
F23a	N	Vid din senaste sjukskrivning, anser du att du sammantaget fick den information du behövde för att fatta beslut som rör din hälsa?
F23b	N	Förstod du den information som du fick?
F24a	N	I samband med din senaste sjukskrivning hur bedömer du att bemötandet varit från följande: Sjukvårdspersonal inom Hälso- och sjukvården
F24b	N	I samband med din senaste sjukskrivning hur bedömer du att bemötandet varit från följande: Handläggare på Försäkringskassan
F24c	N	I samband med din senaste sjukskrivning hur bedömer du att bemötandet varit från följande: Handläggare på arbetsförmedlingen
F24d	N	I samband med din senaste sjukskrivning hur bedömer du att bemötandet varit från följande: Handläggare inom socialtjänsten
F24e	N	I samband med din senaste sjukskrivning hur bedömer du att bemötandet varit från följande: Representant från arbetsgivaren (t ex chef, personalhandläggare)
F25a	N	Vid din senaste sjukskrivning, var du då med på något möte för att planera din återgång till arbete/friskskrivning?
F25b	N	Vid detta möte, deltog minst två av följande verksamheter: hälso- och sjukvården, försäkringskassan, arbetsförmedlingen, socialtjänsten och arbetsgivaren?
F26	N	Vid din senaste sjukskrivning, hade du en kontaktperson som samordnade åtgärder från de olika instanserna?
F27	N	Vid din senaste sjukskrivning, anser du att olika instanser (t ex hälso- och sjukvården, försäkringskassan, arbetsförmedlingen,
F28	N	Vid din senaste sjukskrivning, fick du något stöd (t ex känslomässigt, praktiskt eller informationsmässigt) från din
F29	N	Vid din senaste sjukskrivning, fick du något stöd (t ex känslomässigt, praktiskt eller informationsmässigt) från dina arbetskamrater?
F30	N	Vid din senaste sjukskrivning, fick du något stöd (t ex känslomässigt, praktiskt eller informationsmässigt) från ditt sociala
F31	N	Vid din senaste sjukskrivning: Är du nöjd eller missnöjd med vad du själv gjort för att återgå till arbete/bli friskskriven?
F32	N	Vid din senaste sjukskrivning på heltid, hade du regelbunden kontakt med din chef/arbetsgivare?
F33	N	Vid din senaste sjukskrivning på heltid, besökte du din arbetsplats under din sjukskrivningstid?
F34	N	Vid din senaste sjukskrivning på heltid, hade du kontakt med någon arbetskamrat under din sjukskrivningstid?
F35a	N	Vid din senaste sjukskrivning, kunde du återgå till dina tidigare arbetsuppgifter?
F35b	N	Blev du erbjuden andra arbetsuppgifter som var anpassade till din nuvarande arbetsförmåga? T.ex. lättare arbetsuppgifter, mindre komplicerade arbetsuppgifter eller kortare arbetstid.
F35c	N	Accepterade du denna/dessa arbetsuppgifter?
F36a	N	Vid din senaste sjukskrivning, påverkade förändringarna i sjukförsäkringen dina möjligheter att återgå till arbete/bli friskskriven?
F36b	N	Hur påverkade förändringarna dina möjligheter att återgå till arbete/bli friskskriven?
F37	N	Om du varit sjukskriven mer än 3 månader i följd: Blev du efter 3 månaders sjukskrivning anvisad andra arbetsuppgifter hos din arbetsgivare?
F38	N	Om du varit sjukskriven mer än 6 månader i följd: Blev du efter 6 månaders sjukskrivning anvisad annat arbete på arbetsmarknaden?
F39	N	Under de senaste 12 månaderna: Har hög belastning i ditt hem- och hushållsarbete bidragit till att det varit svårt att klara ditt yrkesarbete?
F40	N	Under de senaste 12 månaderna: Har hög belastning i ditt hem- och hushållsarbete bidragit till att du varit sjukskriven vid något tillfälle?
F41_1	N	Under de senaste 12 månaderna: Har du varit med om något av följande? Skilt mig eller separerat
F41_2	N	Under de senaste 12 månaderna: Har du varit med om något av följande? Haft barn med allvarliga problem (t ex missbruk, brott, blivit mobbat)
F41_3	N	Under de senaste 12 månaderna: Har du varit med om något av följande? Haft barn som blivit utsatt för sexuella övergrepp
F41_4	N	Under de senaste 12 månaderna: Har du varit med om något av följande? Varit utsatt för våld eller hot om våld från min partner
F41_5	N	Under de senaste 12 månaderna: Har du varit med om något av följande? Bytt arbetsplats
F41_6	N	Under de senaste 12 månaderna: Har du varit med om något av följande? Fått minskat ansvar i arbetet
F41_7	N	Under de senaste 12 månaderna: Har du varit med om något av följande? Fått ökat ansvar i arbetet
F41_8	N	Under de senaste 12 månaderna: Har du varit med om något av följande? Fått mycket försämrade ekonomi

F41_9	N	Under de senaste 12 månaderna: Har du varit med om något av följande? Blivit arbetslös
F41_10	N	Under de senaste 12 månaderna: Har du varit med om något av följande? Haft allvarlig konflikt med någon som står mig nära
F41_11	N	Under de senaste 12 månaderna: Har du varit med om något av följande? Haft allvarlig konflikt med någon på mitt arbete
F41_12	N	Under de senaste 12 månaderna: Har du varit med om något av följande? Haft allvarlig konflikt med någon annan
F41_13	N	Under de senaste 12 månaderna: Har du varit med om något av följande? Råkat ut för svår sjukdom/olyckshändelse
F41_14	N	Under de senaste 12 månaderna: Har du varit med om något av följande? Haft svår sjukdom/olyckshändelse i familj eller vänkrets
F41_15	N	Under de senaste 12 månaderna: Har du varit med om något av följande? Haft dödsfall i familj eller vänkrets
F41_16	N	Under de senaste 12 månaderna: Har du varit med om något av följande? Inget av ovanstående
F42	N	Under de senaste 12 månaderna: Hur ofta har du tagit 5 eller fler glas med vin, öl, cider eller sprit under en enda dag?
F43	N	Under de senaste 12 månaderna: Har du någon gång haft svårt att klara ditt yrkesarbete på grund av att du druckit alkohol?
F44	N	Under de senaste 12 månaderna: Har du någon gång varit sjukskriven på grund av att du druckit alkohol?

Bilaga 4

Rättningsinstruktion

Uppföljning hälsoresursprojektet

Fråga 9 = 1+2 = 3

Fråga 43 = 1+2 = 6

Övriga dubbelmarkeringar = 9

OBS! fråga 8 är multipel X=1:or

Bilaga 5

Redovisning av partiellt bortfall

Fråga		
F01	Är du man eller kvinna?	0,5
F02	Är du singel, särbo eller gift/sambo?	0,7
F03	Vilket år är du född?	0,7
F04	I allmänhet, skulle du vilja säga att din hälsa är	1,1
F05a	Har du någon varaktig sjukdom, besvär eller handikapp?	3,2
F05b	Vilken/vilka av dessa sjukdomar, besvär eller handikapp har du?	1,3
F06a	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Magbesvär	8,8
F06b	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Hjärtklappning	10,0
F06c	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Andningsbesvär	11,1
F06d	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Trötthet	6,2
F06e	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Yrsel	10,2
F06f	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Huvudvärk	7,4
F06g	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Smärtor i bröstet	10,3
F06h	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Ryggsmärta, ryggvärk, ischias	7,4
F06i	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Värk i nacke och/eller skuldervärk	7,4
F06j	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Svårt att somna	6,8
F06k	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Vaknar ofta och har svårt att somna om	6,4
F06l	Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna? Svårt att koncentrera mig	7,3
F07a	Hur har du mått den senaste veckan? Jag har känt mig ledsen och nere	2,7
F07b	Hur har du mått den senaste veckan? Jag har känt mig lugn och avslappnad	2,9
F07c	Hur har du mått den senaste veckan? Jag har känt mig energisk, aktiv och företagsam	2,9
F07d	Hur har du mått den senaste veckan? När jag har vaknat upp har jag känt mig pigg, utvilad och företagsam	2,6
F07e	Hur har du mått den senaste veckan? Jag har känt mig lycklig eller nöjd och belåten med mitt personliga liv	2,7
F07f	Hur har du mått den senaste veckan? Jag känner mig tillfreds med min livssituation	2,4
F07g	Hur har du mått den senaste veckan? Jag lever det slags liv jag vill leva	2,7
F07h	Hur har du mått den senaste veckan? Jag har varit pigg på att ta itu med dagens arbete eller fatta nya beslut	3,0
F07i	Hur har du mått den senaste veckan? Jag har känt att jag kan klara av allvarliga problem eller förändringar i mitt liv	2,7
F07j	Hur har du mått den senaste veckan? Jag har känt att livet är fullt av intressanta saker	2,5
F08	Vilken är din huvudsakliga sysselsättning just nu?	0,6
F09a	Har du någon form av anställning eller arbete som egen företagare?	2,7
F09b	Vilken är din huvudsakliga anställningsform?	2,8
F10	Vilken är din huvudsakliga anställningsform?	1,0
F11	Har du hel- eller deltidstjänst?	1,0

F12a	Hur bedömer du din nuvarande arbetsförmåga vara i förhållande till de kunskapskrav arbetet ställer?	1,2
F12b	Hur bedömer du din nuvarande arbetsförmåga vara i förhållande till de mentala och psykiska krav arbetet ställer?	1,7
F12c	Hur bedömer du din nuvarande arbetsförmåga vara i förhållande till de känslomässiga krav arbetet ställer?	2,0
F12d	Hur bedömer du din nuvarande arbetsförmåga vara i förhållande till de samarbetskrav arbetet ställer?	1,8
F12e	Hur bedömer du din nuvarande arbetsförmåga vara i förhållande till de kroppsliga krav arbetet ställer?	1,6
F13	När arbetet blir kroppsligt besvärande, har du då möjlighet att dra ner på takten eller arbeta annorlunda, så att besvären minskar?	1,1
F14	När arbetet blir psykiskt påfrestande, har du då möjlighet att påverka det du gör, så att påfrestandet minskar?	1,0
F15a	Under de senaste 12 månaderna: Har du varit sjukskriven vid något eller några tillfällen?	2,1
F15b	Under de senaste 12 månaderna: Hur många dagar har du sammanlagt varit sjukskriven?	1,2
F15c	Var du vid något tillfälle sjukskriven på deltid (25%, 50% eller 75%)?	1,2
F16	Är du sjukskriven just nu?	0,7
F17	Hur många procent är du sjukskriven?	1,8
F18	Hur många dagar i följd har du varit sjukskriven?	12,8
F19	Vad är du sjukskriven för enligt ditt läkarintyg?	1,6
F20	Under de senaste 12 månaderna: Har du varit sjukskriven 15 dagar eller mer i följd vid något eller några tillfällen?	2,3
F21a	Vid din senaste sjukskrivning, uppsökte du hälso- och sjukvården?	1,5
F21b	Anser du att du fick de åtgärder som du hade behov av?	2,2
F21c	Bidrog dessa åtgärder till att du återgick till arbete/blev friskskriven?	2,1
F22a	Vid din senaste sjukskrivning, hade du kontakt med Försäkringskassan?	1,7
F22b	Anser du att du fick de åtgärder som du hade behov av?	1,5
F22c	Bidrog dessa åtgärder till att du återgick till arbete/blev friskskriven?	2,5
F23a	Vid din senaste sjukskrivning, anser du att du sammantaget fick den information du behövde för att fatta beslut som rör din hälsa?	2,7
F23b	Förstod du den information som du fick?	9,2
F24a	I samband med din senaste sjukskrivning hur bedömer du att bemötandet varit från följande: Sjukvårdspersonal inom Hälso- och sjukvården	2,5
F24b	I samband med din senaste sjukskrivning hur bedömer du att bemötandet varit från följande: Handläggare på Försäkringskassan	3,8
F24c	I samband med din senaste sjukskrivning hur bedömer du att bemötandet varit från följande: Handläggare på arbetsförmedlingen	9,8
F24d	I samband med din senaste sjukskrivning hur bedömer du att bemötandet varit från följande: Handläggare inom socialtjänsten	10,1
F24e	I samband med din senaste sjukskrivning hur bedömer du att bemötandet varit från följande: Representant från arbetsgivaren (t ex chef, personalhandläggare)	5,5
F25a	Vid din senaste sjukskrivning, var du då med på något möte för att planera din återgång till arbete/friskskrivning?	2,3
F25b	Vid detta möte, deltog minst två av följande verksamheter: hälso- och sjukvården, försäkringskassan, arbetsförmedlingen, socialtjänsten och arbetsgivaren?	1,9
F26	Vid din senaste sjukskrivning, hade du en kontaktperson som samordnade åtgärder från de olika instanserna?	3,1
F27	Vid din senaste sjukskrivning, anser du att olika instanser (t ex hälso- och sjukvården, försäkringskassan, arbetsförmedlingen, socialtjänsten, arbetsgivaren) samarbetade med varandra för att underlätta din återgång till arbete/friskskrivning?	3,0

F28	Vid din senaste sjukskrivning, fick du något stöd (t ex känslomässigt, praktiskt eller informationsmässigt) från din chef/arbetsgivare?	3,1
F29	Vid din senaste sjukskrivning, fick du något stöd (t ex känslomässigt, praktiskt eller informationsmässigt) från dina arbetskamrater?	3,1
F30	Vid din senaste sjukskrivning, fick du något stöd (t ex känslomässigt, praktiskt eller informationsmässigt) från ditt sociala nätverk (t ex familj, släkt, vänner eller bekanta)?	2,8
F31	Vid din senaste sjukskrivning: Är du nöjd eller missnöjd med vad du själv gjort för att återgå till arbete/bli friskskriven?	3,2
F36a	Vid din senaste sjukskrivning, påverkade förändringarna i sjukförsäkringen dina möjligheter att återgå till arbete/bli friskskriven?	2,9
F36b	Hur påverkade förändringarna dina möjligheter att återgå till arbete/bli friskskriven?	2,3
F37	Om du varit sjukskriven mer än 3 månader i följd: Blev du efter 3 månaders sjukskrivning anvisad andra arbetsuppgifter hos din arbetsgivare?	5,0
F38	Om du varit sjukskriven mer än 6 månader i följd: Blev du efter 6 månaders sjukskrivning anvisad annat arbete på arbetsmarknaden?	6,4
F39	Under de senaste 12 månaderna: Har hög belastning i ditt hem- och hushållsarbete bidragit till att det varit svårt att klara ditt yrkesarbete?	1,5
F40	Under de senaste 12 månaderna: Har hög belastning i ditt hem- och hushållsarbete bidragit till att du varit sjukskriven vid något tillfälle?	1,7
F41	Under de senaste 12 månaderna: Har du varit med om något av följande?	2,6
F42	Under de senaste 12 månaderna: Hur ofta har du tagit 5 eller fler glas med vin, öl, cider eller sprit under en enda dag?	0,5
F43	Under de senaste 12 månaderna: Har du någon gång haft svårt att klara ditt yrkesarbete på grund av att du druckit alkohol?	1,1
F44	Under de senaste 12 månaderna: Har du någon gång varit sjukskriven på grund av att du druckit alkohol?	1,2

Statistics Sweden

Statistiska centralbyrån

Hälsoresurs- projektet

Göteborgs universitet

Kognitivt test

2009-05-20
Erika Bergentz
Pernilla Andersson

Enheten för mätteknik

Hälsoresursprojektet

1.	Översikt	4
2.	Inledning och metod	5
3.	Genomförande	5
4.	Vilja att besvara blanketten	6
5.	Missiv	8
6.	Språket i blanketten	9
7.	Längden på blanketten	10
8.	Layout	10
9.	Struktur	11
10.	Svarsalternativ	16
11.	Genomgång av frågorna	17
12.	Sammanfattning	37

Bilaga:

- 1 Testintervjuer
- 2 Missiv
- 3 Blankett

1. Översikt

Test av	Hälsoresursprojektets uppföljningsenkät
Uppdragsgivare	Göteborgs universitet via Fredrik Bergdahl, DIH/ENK
Arbetet påbörjades	2009-04-22
Leverans	2009-05-20
Medverkande	Pernilla Andersson, Ulla Backman, Erika Bergentz och Jennica Wallenborg
Insamlingsmetod i undersökningen	Enkät
Testade blanketten	Blanketten sänds ut till personer som för drygt ett år sedan svarade på en blankett om arbete, sjukskrivning och hälsa. En del av frågorna fanns med i den förra blanketten och en del är nya.
Blankettens omfattning	48 frågor (exklusive delfrågor) fördelade på 13 sidor.
Urval	Testintervjuarna valde lämpliga testpersoner i enlighet med kundens på förhand uppställda kriterier.
Antal testpersoner (tp)	5 kvinnor och 2 män i åldern 21 – 61 år
Testmetod	Kognitiva intervjuer med probeteknik
Förkortningar	IVE = intervjuare, tp = testperson

2. Inledning och metod

Enheten för mätteknik har via Fredrik Bergdahl på Enkätenheten blivit ombedd att testa en blankett åt Göteborgs universitet. Blanketten är en del i det så kallade Hälsoresursprojektet, som är en vetenskaplig undersökning som studerar samband mellan arbete, hälsa och sjukskrivning. Under våren 2008 skickades en frågeblankett ut till cirka 15 000 personer. De 7 835 personer som då svarade ska nu få en uppföljningsenkät. En del av frågorna är desamma som fanns i blanketten 2008 medan andra är nya. Det är främst de nya frågorna som det här testet har riktat in sig på.

Om en intervju används för att förstå svarsprocessen kallas den för *kognitiv intervju*. Kognitiva intervjuer bygger på kognitiv psykologi (läran om hur människan behandlar information). De används för att upptäcka fel i förståelsen av blanketten, relevansfel, tekniska fel samt hur uppgiftslämnaren hämtar fram uppgifter ur arkiv eller minne, bearbetar eller organiserar dem och passar in svaren/uppgifterna i blankettens svarsalternativ. Intervjuerna kan även ge indikationer på hur blanketten ska revideras på bästa sätt för att undvika mätfel.

Den kognitiva intervjun kan inte användas för att få kvantitativa mått på problem i svarsprocessen (t.ex. x andel av populationen missförstår fråga y). Intervjuerna ger inte heller nödvändigtvis information om mindre allmänt förekommande problem som t.ex. speciella kategorier av uppgiftslämnare eventuellt kan ha. För ett sådant syfte krävs en provundersökning på ett representativt urval. Däremot har studier visat att man med ganska få intervjuer kan uppmärksamma och få en uppfattning om de mest centrala problemen i en blankett.

Testet i denna rapport har genomförts med några testpersoner ("riktiga" uppgiftslämnare) som först svarat på blanketten och därefter besvarat ett antal fördjupningsfrågor (s.k. probes). Några av frågorna är förberedda, andra är beroende av intervjuarens observationer under ifyllandet. Testpersonerna intervjuades i bostaden eller på arbetsplatsen. Vi rekommenderar läsning av bilaga 1, där fullständiga utskrift av testintervjuerna finns.

3. Genomförande

Testintervjuerna genomfördes under vecka 17 och 18. I testet ingick sju testpersoner (tp) i åldrarna 21 - 61 år, två män och fem kvinnor. Två tp var arbetande som inte varit sjukskrivna de senaste 12 månaderna. Fem tp hade erfarenhet av sjukskrivning under de senaste 12 månaderna; tre av dessa var åter i arbete och två var sjukskrivna vid tillfället då testet genomfördes. De två

sistnämnda hade inget arbete att återgå till efter sjukskrivningen (en hade nyligen förlorat sitt jobb). Rekryteringen av testpersonerna tog en hel del tid. Vi hade kontakt med både Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen men de lyckades inte hjälpa oss. Vår ambition var att finna en person som var arbetslös och hade varit sjukskriven senaste 12 månaderna (men nu inte längre var det). Vi lyckades dock inte med detta. Förutom ovan nämnda tp har en av intervjuarna (IVE1) lämnat kommentarer angående blanketten. Hon var vid testets genomförande deltidssjukskriven sedan cirka 6 veckor tillbaka.

Tiden det tog att fylla i blanketten varierade mellan 5 och 26 minuter. De efterföljande diskussionerna (då fördjupningsfrågor ställdes) varierade mellan 15 och 60 minuter.

Vid genomförandet av intervjuerna användes en frågeguide med förberedda fördjupningsfrågor. Dessa var inriktade på de nya frågorna. Dessutom ställde intervjuarna fördjupningsfrågor för de frågor där det fanns indikationer på att tp hade problem (t.ex. att de spontant frågade något eller såg tveksamma ut).

Samtliga tp fick fyra trisslotter vardera som belöning för att de ställde upp i testet.

4. Allmänt intryck och viljan att svara

Testpersonernas samlade intryck av blanketten var positivt.

Att det är bra frågor, tydliga frågor. (tp1)

Den är väl ganska klar och lättläst. (tp3)

Jaa, lätt att förstå. Inte svåra frågor, bra alternativ. (tp4)

Jo, den var bra. (tp5)

I samband med frågan om tp:s allmänna intryck av blanketten var det två som spontant nämnde att det var en del frågor de inte kunde svara på. I samband med avsnittet "Genomgång av frågorna" framgår det vilka frågor som en del hade svårt eller t.o.m. inte kunde svara på, pga. att det saknades svarsalternativ och/eller att situationen inte passade för dem.

Det är strukturellt och sådär. Genomtänkt verkar det vara. Inga större problem. Det var några frågor som jag inte visste riktigt hur jag skulle svara på. (tp2)

Ett samlat intryck är att det gick att svara bra på allt, men vissa frågor gick inte att svara på. (tp7)

Tp6 hade ett generellt sett positivt intryck av blanketten, men tyckte att man borde få någon belöning för att svara.

Jag tycker att den var i stort sett bra. Bra upplägg och trevlig. Men jag tycker ändå att det skulle vara en liten morot som sagt och skicka hem och chansa på att de får lite dåligt samvete utan att göra något och framhäva att det är angeläget. (tp6)

Samtliga tp sa att de nog skulle svara på blanketten om de fick hem den i brevlådan (en tp fick dock inte frågan i samband med intervjun). Några är dock lite tveksamma, och då särskilt tp2.

... jag tror att jag hade svarat på den på grund av ämnet ... Så att dels är det tacksamhet, att man vill berätta att det gått bra och sen tycker jag att hälsa är viktiga frågor så. (tp1)

Hmm, nää, det vet jag inte. Om FK skickar den t.ex., i samband med sjukskrivning, då skulle jag göra det. Det beror på i vilket sammanhang den skulle komma i. (tp2)

Ja. Det rör ju en. Det har ett gott syfte och i och med att jag är sjukskriven och arbetslös så rör det ju mig. (tp3)

Jag skulle svara på den, om den handlar om min livssituation ... Och så finns det en anledning till att man vill veta. Och då har du chansen att få säga. (tp5)

Ja det skulle jag. (tp6)

Ja, det skulle jag ... Jag tycker det är rätt så roligt (skrattar) att fylla i såna här saker ... de flesta svarar ju när man ringer från SCB. Det tror jag också att jag skulle göra. Just för att det känns så seriöst. (tp7)

Ett par tp nämnde att de saknade vissa frågor. Dock vet ju inte dessa personer vilka frågor ni redan ställt i den blankett som skickades ut 2009.

Men det jag tror man skulle kunna ha med är frågor kring vad som skulle kunna underlätta för att må bra ... Den sociala biten till exempel. Ja, om det finns något som skulle underlättat ... "förändrades din umgängeslista?". (tp5)

Vid närmare eftertanke, vad är egentligen syftet med undersökningen, då man inte frågar något om kost, motion och rökning? (tp6)

De frågar ju ingenting om hur jag trivs på mitt arbete ... (tp7)

5. Missiv

Intrycket av missivet var generellt sett väldigt positivt. Testpersonerna tyckte brevet var bra och tydligt. Det var inte någon som ansåg att språket var för svårt.

Klart och tydligt. Förståeligt ... Bra. Korrekt svenska. (tp2)

Jaa, det verkar väl bra ... Det var väldigt lättförståeligt. (tp4)

Det var bra skrivet. Det talade om vad det gick ut på. Det var tydligt. (tp5)

Väldigt utförligt. Och begripligt. Det tycker jag. (tp7)

De flesta tyckte att missivet gav "lagom" mycket information. Tp1 antydde att det var på gränsen till för mycket information.

För mycket i såna fall, kanske. Det ska inte vara mer i alla fall. (tp1)

Tp6 tyckte att man borde försöka få plats med informationen på en sida och poängterade att man kan tro att det är slut på informationen i samband med underskrifterna på första sidan.

... Men då kan man tro att det är slut här på första sidan.

Så egentligen vill du ha hälsningen på andra sidan?

Ja, eller helst på bara en sida. Men det är klart att det kan bli mer svårläst då. Men det borde rymmas på en sida. Måste man ha den grå kolumnen?

Eller så kan man skriva längst ner här "Dina svar är skyddade, var god vänd.". (tp6)

Det är givetvis en fördel om texten kan få plats på en sida. Det är dock sällan så att man lyckas rymma allt på en sida. Att välja mindre marginaler för att kunna ha en "bredare" text är inget vi rekommenderar, eftersom texten då blir mer svårläst.

Tp3 reagerade över att det i första meningen under "dina svar är skyddade" står att man inte ska belasta uppgiftslämnarna med frågor om kön och ålder.

... men sen får man ju fylla i det i alla fall. (tp3)

Det har även i samband med andra undersökningar hänt att testpersoner eller uppgiftslämnare reagerat på den här formuleringen. Hämtas uppgifter om ålder och kön måste vi informera om detta, (även om vi ställer frågor om det i blanketten). Texten måste således vara kvar.

I missivet används ibland ordet "enkät" och ibland "blankett". Använd samma ord på samtliga ställen.

Använd gärna underrubriker på missivets första sida. I SCB:s missivmall finns t.ex. rubrikerna "Syfte" och "Alla svar är viktiga".

6. Språk och definitioner

Språket i blanketten är generellt sett bra. Den innehåller ord och begrepp som tp sade sig förstå.

Jag tyckte jag förstod det mesta. (tp3)

... lätt att förstå. (tp4)

Språket tycker jag väl är bra, absolut.

Inga svåra ord eller begrepp?

Nej det tycker jag var föredömligt på det sättet. Mycket bättre än många andra. Det här var liksom mer entydigt, tycker jag. (tp6)

Tp2 reagerade över ordvalet ("ringa") i den svarsskala som används i fråga 35, 37, 38 och 39. I avsnitt "Genomgång av frågorna" ger vi kommentarer angående denna svarsskala.

... jag bara reagerade på ordvalet i svaret. Det var så ovanligt att stöta på dom ... Det kändes gammaldags. (tp5)

Även om tp sade sig förstå de ord och de begrepp som används visade testet att det fanns en del begrepp som de tolkade olika. Ett sådant begrepp var "sjukskrivningsperiod", vilket används i flera frågor. Det här är även ett begrepp som är oerhört viktigt att det tolkas lika av uppgiftslämnarna. Två av testpersonerna (tp3 och tp5) hade varit sjukskrivna en längre tid (flera år) och således fått förnyad sjukskrivning vid flera tillfällen. Tp3 var osäker på hur hon skulle tänka och hoppade först över fråga 17 av just den anledningen. När det gäller de frågor som inleds med "Vid din senaste sjukskrivningsperiod" tänkte tp3 på den senaste sjukskrivningsperioden, dvs. tre månader.

Den nuvarande sjukskrivningsperioden. Jamen jag får nya sjukskrivningsperioder hela tiden. (tp3 om fråga 17)

Här står det senaste sjukskrivningsperioden.

Nu tänker jag då på den här tremånadersperioden. (tp3 om fråga 33)

Tp5 däremot tänkte på hela den tid som hon varit sjukskriven i en följd när hon svarade på fråga 17. Hennes svar och kommentarer på de frågor som inleds med "Vid din senaste sjukskrivningsperiod" tyder på att hon även där tänker på hela sin sjukskrivning. Detta framgår dock inte helt tydligt av intervjun.

När det gäller fråga 17 och 19, där begreppet "sjukskrivningsperiod" finns, har vi ett nytt förslag på utformning av dessa frågor, se avsnitt "Genomgång av frågorna". Angående de frågor som inleds med "Vid din senaste sjukskrivningsperiod", kan det vara lämpligt att definiera vad som menas med "senaste sjukskrivningsperiod". Vi är inte helt säkra på vad ni avser med

begreppet, men anar att ni tänker er den period/de dagar som uppgiftslämnaren varit sjukskriven *i en följd*. Av erfarenhet vet vi att uppgiftslämnare inte alltid läser instruktioner och att sådana därför ska finnas i anslutning till respektive fråga. Att definiera "sjukskrivningsperiod" i samband med varje fråga där begreppet används är orimligt (då det förekommer på så många ställen). Förslagsvis kan en ruta läggas in under rubrik "G" med en text som definierar vad ni avser. Ett alternativ är att istället skriva "Vid din senaste sjukskrivning", men det är svårt att veta hur den skrivelsen tolkas när den inte har testats.

I fråga 28 och 29 används begreppet "åtgärder". I rubriken används "insatser". Vi rekommenderar att samma begrepp används i rubrik och frågor.

7. Längden på blanketten

Det gick ganska fort för de flesta testpersoner att fylla i blanketten. Den yngsta testpersonen, som inte hade varit sjukskriven under de senaste 12 månaderna, fyllde i den på fem minuter. För fyra av de fem testpersoner som hade erfarenhet av sjukskrivning tog det mellan 10 och 14 minuter att fylla i. Den femte (tp3) tog längre tid på sig, nämligen 26 minuter. Ingen av testpersonerna upplevde blanketten som för lång.

Det var bra. Det gick fort att göra den. (tp1)

Nej det är lagom. (tp2)

Nej, jag tycker den var lagom lång, särskilt jag som inte varit långtidssjukskriven då. (tp6)

Tp3 verkade ganska trött efter ifyllandet, men uttryckte inte att den var för lång. Däremot var hennes kommentar:

Ja, den behöver ju inte vara längre. (tp3)

8. Layout

Layouten upplevdes som tydlig.

... jag tycker den är tydlig. (tp1)

Det är jättebra, det är ju liksom inga tveksamheter. (tp2)

Den var bra. Inte så mycket små... inte så plottrigt. (tp4)

Ja, den tycker jag också var bra. (tp6)

Även tp3 som har ett synfel tyckte att det fungerade att läsa.

Jag tycker den är ganska bra ... Jag har ett synfel ... Men även om jag har det så har jag lätt för att läsa det här. (tp3)

Två av testpersonerna kommenterade att det för tablåfrågor, typ fråga 6, där det är många delfrågor, kan vara svårt att sätta krysset på rätt rad.

Nummer 6, att man fyller i ett kryss så att det inte blir två kryss. Det kan det bli. Eller inget kryss alls. (tp5)

Jag satte på fel, såg jag, så att det blev två kryss på samma rad. Det blir ju rätt så långt härifrån och hitbort (visar från delfrågorna till rutorna längst till höger). (tp7)

För att göra det tydligare för uppgiftslämnarna vilken rad som hör till respektive delfråga bör man i layouten göra ett litet större mellanrum efter t.ex. var fjärde delfråga.

Vissa frågor ska enbart besvaras av de som kryssat för ett visst svarsalternativ på föregående fråga. Det är då bra att skriva "Om ja", vilket ni även gjort för t.ex. fråga 28 och 29. Detta "Om ja" kan förslagsvis skrivas i kursiv stil över själva frågan. I vissa fall kan det vara bra att skriva "Om ja på fråga XXa" för att förtydliga, t.ex. när det gäller fråga 28c och 29c (här är det i nuvarande version inte tydligt om 28c och 29c ska besvaras av de som svarat "Ja" på a eller b).

Exempel på layout av fråga som ska hoppas över av vissa:

Om "Ja, helt" eller "Ja, delvis" på fråga 28b:

Bidrog dessa åtgärder till att du återgick till arbete/blev friskskriven?

9. Struktur

Flera tp ansåg att frågeordningen kändes logisk och reagerade inte heller över att någon fråga kom på "fel" ställe.

Den verkar logisk också. Och strukturerad. (tp2)

Tp5 var den enda som uttryckte att blanketten kändes rörig. Tolkar vi henne rätt, reagerade hon på att det kommer frågor om arbete lite varstans i blanketten.

Jag tyckte den var rörig. Man skulle tagit en bit för arbete, en bit hälsa och en bit sjukskrivning ... Men det hänger ju ihop, arbete, sjukskrivning och sen övrig livssituation och sen kommer man tillbaka till arbetet igen. (tp5)

Det är givetvis en stor fördel att kunna lägga frågor som handlar om arbete i en "klump". I den här blanketten är det inte helt enkelt, eftersom en del frågor som

gäller arbete ska besvaras av de som varit sjukskrivna någon gång de senaste 12 månaderna medan andra ska besvaras av de som varit sjukskrivna minst 30 dagar i en följd. Om vi t.ex. flyttar frågorna 37 och 38 till efter fråga 44, innebär det inte bara att de då inte kommer besvaras av de som varit sjukskrivna en kortare tid, utan även att de separeras från fråga 39. Att separera 37, 38 och 39 från varandra innebär att uppgiftslämnarna inte kommer sätta dessa frågor i relation till varandra i samma utsträckning som om de ligger efter varandra. Vi anar att ni vill ha dem i en följd.

En annan svårighet med att lägga samtliga frågor om arbete i en följd är att en del av frågorna innebär att man ska ha ett arbete just nu för att få svara medan andra innebär att man ska ha haft ett arbete under de senaste 12 månaderna. Ta t.ex. fråga 26, för att få svara på den behöver man inte ha ett arbete just nu men däremot ha haft ett arbete under de senaste 12 månaderna. Om samtliga frågor om arbete varit sådana att de skulle besvaras av alla som har ett arbete just nu, hade den selekteringsfråga som vi anser bör finnas före fråga 9 (se avsnitt "Selekteringsfrågor") kunnat användas för att ge en enkel hoppinstruktion till de som inte är tänkta att svara på frågorna. Det hade då varit en anledning till att flytta fler frågor om arbete till detta avsnitt. När det gäller fråga 26 är det ju dessutom så att den har en mycket stark anknytning till frågorna 25 och 27.

Av ovan nämnda anledningar ser vi det som svårt att komma ifrån problemet att frågor om arbete dyker upp på fler än ett ställe i blanketten. Lösningen på problemet, som tyvärr inte är helt tillfredsställande, är att lägga in ett svarsalternativ för de som inte arbetar/inte arbetat under de senaste 12 månaderna etc. Risken med att konstruera en blankett som innehåller många frågor som inte är aktuella för uppgiftslämnaren är att han/hon läser frågan, konstaterar att den inte gäller honom/henne och därför hoppar över den. Dvs. uppgiftslämnaren läser inte igenom svarsalternativen och ser då inte att det finns ett svarsalternativ som faktiskt passar. Av den anledningen rekommenderar vi att ni lägger den typen av svarsalternativ först, vilket ni gjort för fråga t.ex. 20 och 26 men däremot inte för t.ex. fråga 23 och 24.

Ni har delat in blanketten i olika avsnitt, vilket vi tycker är bra. I det stora hela anser vi även att ordningen, till stora delar, är logisk. Vår uppfattning är ändå att avsnitt D "Sjukskrivning" bör ligga direkt före och i anslutning till avsnitt G "Insatser i samband med din senaste sjukskrivning". Avsnitt E "Övrig livssituation" och F "Alkoholvanor" måste då flyttas och då förslagsvis så att de hamnar sist i blanketten. Det kan eventuellt kännas mer naturligt att lägga dem efter avsnitt B "Hälsa", men eftersom de innehåller frågor som kan uppfattas som känsliga av uppgiftslämnarna kan det vara riskabelt. Det tar då dessutom längre tid för uppgiftslämnarna att komma fram till frågorna om sjukskrivning, som ju är det som de förväntar sig att blanketten ska handla om. Nackdelen med att lägga avsnitt E sist är att det blir ett långt hopp för de som inte varit sjukskrivna under de senaste 12 månaderna. Vi vet inte om ni haft en tanke med att "klämma in" avsnitt E och F emellan de båda sjukskrivningsavsnitten, men anser ändå att ni bör överväga att flytta det.

För övrigt när det gäller strukturen anser vi att frågorna inom avsnitt D "Sjukskrivning" bör göras om och även flyttas om en del. Anledningar till detta och även förslag på lösning finns under avsnitt "Genomgång av frågorna".

10. Instruktioner/selekteringsfrågor

Ni har vid flera tillfällen i blanketten instruktioner som talar om vilka uppgiftslämnare som ska besvara frågorna. Tester och olika erfarenheter har lett till att vi rekommenderar att tydliga selekteringsfrågor bör användas i de fall där det är möjligt, både för att instruktioner inte läses av alla och för att ha kontroll över det partiella bortfallet. Ni har valt att lägga in instruktioner istället för hopp i samband med fråga 9, före avsnitt G och före fråga 42.

Tp3 hade inget arbete och besvarade inte heller frågorna 9-14. Däremot verkade hon inte uppmärksamma instruktionen under fråga 9. Hon läste nämligen igenom alla dessa frågor, vilket tog en del tid. Hon tyckte att det var tydligt att hon inte skulle svara på frågorna, men behövde således läsa igenom alla för att konstatera detta. Likaså tog hon relativt god tid på sig att läsa frågorna 42 – 48, vilka hon, enligt instruktionen, inte skulle besvara.

IVE kommentar: Hon läste även de frågor som hon inte skulle svara på, t ex så tog det en del tid att läsa fråga 42 – 48, även om hon ju inte kunde kryssa för några svar där. Det visade sig att hon inte uppfattat instruktionen innan fråga 42. Hon läste även samtliga frågorna 9-14 även om hon inte skulle besvara dem. (tp3)

Frågorna 9 – 14 ska enbart besvaras av de som har ett arbete, dvs. bl.a. av de som kryssat för svarsalternativ 1 och 2 på fråga 8. Eftersom ni frågar efter *huvudsakliga* sysselsättning i fråga 8, har ni ingen uppgift om vilka som egentligen ska svara på frågorna 9 – 14 och kan därför inte ha kontroll över det partiella bortfallet. Vi föreslår att en s.k. selekteringsfråga läggs in före fråga 9. Den här frågan anser vi att sjukskrivna bör få, eftersom det finns problem med den instruktion som nu finns under fråga 8 (se "Genomgång av frågorna"). De som svarat med svarsalternativ 1 och 2 på fråga 8 får en hoppanvisning förbi denna fråga.

Förslag selekteringsfråga:

9a Har du någon form av anställning eller arbete som egen företagare?

- Ja, anställd
 Ja, egen företagare
 Nej → Gå till fråga 15

Instruktionen innan fråga 28a uppfattades som tydlig av de flesta tp.

Nej, den tyckte jag var tydlig. (tp1)

IVE: Informationen över avsnittet, uppfattade du den som tydlig?

Ja, det gjorde jag.

... jag har inte svarat på någonting efter G. (tp4)

Tp7 läste inte instruktionen, men tyckte den var tydlig då hon på uppmaning gjorde det i samband med fördjupningsfrågorna.

Okej. Nej, jag tror faktiskt inte att jag läste det här (fnissar).

Nej okej, men om du läser den nu, tycker du att den är tydlig eller otydlig?

Ja, den är väldigt tydlig. (tp7)

Dock vållade instruktionen en del huvudbry för tp5.

... normalt ska man sätta in en rehabiliteringsåtgärd. Sen är det ju en sjukskrivning och sen börjar man ju om igen. ... Men under den här, så har jag ju varit på rehabilitering och arbetstränat, det var därför jag svarade.

IVE: Du har varit sjukskriven också under de senaste 12 månaderna. Men du blev ändå osäker på den här instruktionen?

För att insatserna kan man ju ha, även om man är sjukskriven, det var så jag tänkte.

Antingen kan du vara helt sjukskriven och inte göra någonting och inte ha någon kontakt med din arbetsplats. Men i och med de nya reglerna så är du tvungen att vara aktiv. (tp 5)

Tp5 besvarade förvisso frågorna i avsnitt G, men är lite osäker på hur instruktionen ska tolkas.

Om ni ändrar frågeordning (och flyttar E och F) så kan de som inte varit sjukskrivna någon gång under de senaste 12 månaderna, via hoppinstruktion, styras att hoppa över frågorna i avsnitt G och H. Som vi tidigare nämnt ger vi under avsnitt "Genomgång av frågorna" ett nytt förslag på utformning/ny struktur av frågorna i avsnitt D, vilket inkluderar denna hoppinstruktion. Om ni inte väljer att ändra frågeordning måste ju instruktionen vara kvar, och kan då möjligtvis förtydligas genom att man lägger in "... sjukskriven någon gång under senaste 12 månaderna".

I samband med detta kan nämnas att vi funderat över om det verkligen är lämpligt att alla som varit sjukskrivna senaste 12 månaderna bör svara på frågorna. Vi anar att det är mycket som blir knepigt och inaktuellt för de som t.ex. varit sjukskrivna 14 dagar eller kortare tid. I dessa fall rör det sig förmodligen ofta om tillfälliga förkylningar, influensa och dylikt. Fundera över om följande selekteringsfråga kan vara aktuell. Visserligen innebär detta att några förmodligen tycker att de redan lämnat denna uppgift, men vi anser ändå att en selekteringsfråga är bästa alternativet.

Eventuell selekteringsfråga innan avsnitt G:

Under de senaste 12 månaderna: Har du varit sjukskriven 15 dagar eller mer i följd vid något eller några tillfällen?

Ja

Nej → Gå till fråga XX

Instruktionen innan fråga 42 är förhållandevis lång och vi ser en del svårigheter med denna. Bland annat, som nämnts ovan, läste tp3 igenom alla dessa frågor innan hon konstaterade att hon inte skulle besvara dem. Både tp5 och tp7 funderade över om instruktionen gällde även avsnitt H.

Jamen, det här "Förändringarna i sjukförsäkringarna", de kanske jag skulle svarat på? (tp5)

Jaaa, för jag tänkte liksom att det här (pekar på avsnitt H), det var ju ett helt nytt stycke. Ska jag verkligen inte göra färdigt H heller?

Tp5 besvarade inte frågorna 42 och framåt men blev sedan osäker på om hon gjort rätt. Hon har haft ett arbete under de senaste 12 månaderna men nyligen blivit av med det.

(Bläddrar igen i blanketten, börjar läsa instruktionen innan fråga 42)

Men då har jag missuppfattat ... För jag har ju inget arbete att komma tillbaka till, då är det ju inte. "Annars behöver du inte svara på frågorna som följer". Nej. (tp5)

Även vi är osäkra på vilka som egentligen ska besvara frågorna. Är det enbart de som har ett arbete nu som ska svara? Bör det inte vara de som haft någon anställning parallellt med sin sjukskrivning? I det andra stycket i instruktionen står det "Frågorna handlar om hur det var på din arbetsplats i samband med din återgång till arbetet". Innebär det att det enbart är de som återgått i arbete som ska svara? De som varit deltidssjukskrivna kan uppfatta frågorna 42-44 som märkliga. Ska bara de som varit heltidssjukskrivna svara på dessa frågor? Eventuellt måste en selekteringsfråga i flera steg skapas, där ett steg är att ta reda på vilka som varit sjukskrivna 30 dagar eller mer i följd (motsvarande förslaget på selekteringsfråga ovan, innan avsnitt G). Övriga steg beror på vilka ni vill ska besvara dessa frågor.

11. Känsliga frågor

Det var egentligen inte någon tp som för egen del ansåg att det fanns frågor som var *för* känsliga för dem att svara på. Tp1 tyckte att frågorna om chef och arbetskamrater var känsliga, men det var inte något som hon avstod från att svara på.

Jag tycker det här med arbetskamrater och chefer är känsligt att svara på. Dels var det ju innan jul så man vet att det är mycket för alla, mycket privat också. Och så är det svår balansgång ... Vad man ska kunna kräva av en chef och hur mycket de ska bry sig ... Att man vill inte hänga ut eller säga fel om dom heller. (tp1)

Tp6 nämnde att frågor om hur man mår och alkoholfrågan kan vara känsliga.

Nämen det är ju det här med privata hur man liksom lever och mår, privat om man är nöjd och alkoholoanor, det kan ju vara känsligt. Så någon morot ska det vara. (tp6)

Flera tog upp att det fanns frågor som de trodde andra kan uppfatta som känsliga och nämnde frågorna 23 och 24. Tp5 och tp7 antydde även att de inte riktigt kunde se varför de här frågorna ställdes i just den här undersökningen.

Jag blev lite förvånad att det kom såna här frågor om det här med misshandel ... oj, nu frågar det helt plötsligt, våld inom relationer ... men jag förstod inte riktigt varför de kom i just den här undersökningen. (Tp7)

Och de tyckte jag inte riktigt hörde hemma med, eller ja i och för sig, det är ju en del av hälsan. Men den låg lite vid sidan om ... Jag kan tänka mig att om jag varit misshandlad om min sambo, så skulle jag aldrig svara på de frågorna här, om jag fick den hemskickad. (tp5)

Även vi ser frågorna som känsliga och tycker att ni bör överväga att ta bort dem. Vi tror, precis som tp5 uttrycker det, att man inte kan förvänta sig sanningsenliga svar på de här frågorna i det här sammanhanget. Det är en viss skillnad när det av introduktionen till undersökningen framgår att den här typen av frågor ingår, t.ex. när uppgiftslämnarna vet att det här är en undersökning som handlar om brott eller dylikt.

12. Svarsalternativ

Testet har visat att det finns en del frågor där det saknas svarsalternativ. En fråga som testpersonerna särskilt reagerade på var fråga 32. Det står i instruktionen att man ska svara med ett kryss på varje rad, men testpersonerna kunde inte göra detta, eftersom de inte varit i kontakt med alla de instanser som räknas upp. Här saknas svarsalternativet "Inte aktuellt".

För jag har inte haft kontakt med Arbetsförmedlingen eller Socialtjänsten. Så dom hoppade jag över bara. (tp2)

Att jag måste kryssa på varje rad. Men jag har ju inte haft kontakt med socialtjänsten och jag har ju ingen kontakt med någon arbetsgivare. (tp3)

Och då tänkte jag att jag har ju inte mött socialtjänsten och arbetsförmedlare. Och då satte jag inget kryss där. Då skulle man kanske velat haft "har inte träffat dom", om man nu vill ha ett kryss på varje rad. (tp5)

Det finns även andra exempel på när det fattas svarsalternativ. Detta tas då upp under avsnittet "Genomgång av frågorna".

Tp3 saknade mittalternativ på skalor som hade fyra steg. I praktiken är det ju ofta så att frågekonstruktören medvetet väljer att utesluta just ett mittalternativ, eftersom man vill att uppgiftslämnarna ska ta ställning.

När det är sådana här frågor att kryssa i med fyra olika alternativ. Jag tycker det är bättre med fem olika alternativ ... Ja, för det blir ett mitt i mellan. Det blir en vågskål. Det här blir inte det. Här kan du inte lämna något mitt emellan alternativ. (tp3)

Blanketten blandar ordningen på svarsalternativen "Ja" och "Nej". Vi rekommenderar att "Ja" konsekvent ligger först i de frågor där "Ja" och "Nej" är de enda svarsalternativen. Det finns annars en risk att uppgiftslämnarna kryssar fel. När det gäller svarsalternativ som inleds med "Ja" och "Nej" men har en efterföljande text, t.ex. "Ja, 1-3 gånger", kan "Nej-alternativet" stå först. Den efterföljande texten hjälper då uppgiftslämnaren att hitta rätt svarsalternativ och risken för felkryss bör inte vara lika stor.

13. Genomgång av frågorna

I detta avsnitt tar vi upp eventuella problem för respektive fråga. För vissa frågor finns förslag till lösningar och för andra finns enbart funderingar eller synpunkter på sådant ni bör ta ställning till. När det gäller de frågor som fanns i den tidigare blanketten redovisar vi de problem som eventuellt uppstått hos testpersonerna, men ger (i de flesta fall) inga förslag på lösningar/nya formuleringar, då vi förmodar att jämförelser ska göras. Vi vet även att en del av de gamla frågorna är validerade och att ni därför inte vill ändra på dem.

Fråga   Problem

- 2   "Särbo" och "Singel" är egentligen inte civilstånd. I "Bakgrundsfakta till befolknings- och Velfärdsstatistik, 2004:2, frågebänk över bakgrundsfrågor i postenkätundersökningar" rekommenderas att man enbart frågar efter om personen är ensamstående eller gift/sambo. Uppgifter om civilstånd kan sedan hämtas från SCB:s register över totalbefolkningen.

En tp berättade att hon var osäker på hur hon skulle svara, eftersom hon träffar sin före detta man en hel del. Hon reagerade över att frågan handlar om civilstånd men saknar svarsalternativet "Skild".

Jag vet inte vad jag säga där ... Vi träffas ofta och ibland åker vi på semester tillsammans och vid helger och födelsedagar ... Jag skrev singel. "Frånskild" finns inte längre? För det är vi också sedan många år. (tp6)

I den nuvarande frågan ser vi risk för dubbelmarkeringar, dvs. att "Änka/änkling" fylls i tillsammans med något av de andra alternativen. En uppgiftslämnare som t.ex. är "Änka" och nu särbo med en ny man kan nog tycka att det känns knepigt att bara få fylla i ett alternativ när det finns två som passar. Den här frågan använde ni i samband med den tidigare frågeblanketten. Det är möjligt att ni inte vill ändra den. Ett förslag är annars att hämta uppgifter om civilstånd från RTB samt ställa följande fråga:

Förslag:

Är du singel, särbo eller gift/sambo?

- Singel
- Särbo med man
- Särbo med kvinna
- Gift/sambo med man
- Gift/sambo med kvinna

5b Frågan ställdes i den förra blanketten, men ni har nu lagt till en del exempel inom parentes. De tp som svarat på frågan tycker att exemplen är tydliga.

Nej, de var ganska tydliga, det tycker jag. (tp3)

Det var tydligt det som var i parentes. Det var bra. (tp5)

Det gick bra det också. Mycket att läsa ... (tp2)

Tp2 nämnde (se ovan) att det var mycket att läsa. Tp7 tyckte att det svarsalternativ som var aktuellt för henne var långt att läsa.

Jo, det gick bra. Fast det var lite långt. För mig är det jag har haft, eller har, en del nackbesvär. Muskel... och då var det så himla långt det här "Muskel-/ledbindvävssymptom-smärta" liksom... Muskelsmärta har jag liksom. Det tog ett tag, men jag kom sedan på att, jo det blir faktiskt det. (tp7)

Även vi tycker att svarsalternativen ser ganska "mastiga" ut men anser att det är viktigt att det står med så pass mycket att de flesta kan känna igen sina besvär. En nackdel med mycket text är dock att det kan innebära att man inte läser alla svarsalternativ ordentligt.

IVE kommentar: Tp upptäcker att hon har fler krämpor då hon läser

igenom svarsalternativen och kryssar för ytterligare tre alternativ. (tp6)

- 6 Tp6 svarade utifrån hur hon mår när hon medicinerar.

Det har jag medicin för, så därför mår jag bra.

IVE: Ja, det kan man ju undra om du ska fylla i då och utgå från medicineringen eller ej.

Ja just det (tp6)

- 7 Även här funderade tp6 över om hon skulle utgå från före eller efter sin medicinerings. Tp1 tyckte det kändes lite "fel" att svara för den senaste veckan, eftersom hon inte ansåg att den var representativ för hur det brukar vara.

Också här undrar jag om man ska tänka på före eller efter medicinerings. (tp6)

Äh, och då, den senaste veckan för mig har varit ovanligt intensiv, det har varit ovanligt mycket den här veckan. Så det känns som om min senaste vecka är missovisande om man skulle slå ut det på hela året. (tp1)

Frågan fanns i den förra blanketten och är en fråga som vi känner igen från andra undersökningar. De flesta påståenden är helt korrekt skrivna i imperfekt. Varför finns två påståenden i presens (f och g)? Är det en översättningsmiss eller brukar frågan se ut så här? Skrivningen i presens gör att vi misstänker att risken blir större att man inte svarar för förra veckan, utan mer om något slags "normalt allmäntillstånd".

- 8 Fråga 8 användes även den i den tidigare blanketten. Vi ser dock ett problem (lite beroende på vad ni egentligen är ute efter) med den instruktion som finns under frågan. Ni frågar efter huvudsakliga sysselsättning *just nu*, men vill att de som är sjukskrivna ska svara med den sysselsättning de hade före sjukskrivningen. Både tp3 och tp5 var anställda när de blev sjukskrivna, men har förlorat sina jobb. De fyllde då, helt korrekt enligt instruktionen, i det första svarsalternativet. Tp3 fyllde även i svarsalternativ 6.

Ja, när jag blev sjukskriven, då hade jag den sexmånads anställningen ... så innan sista omgången så har jag arbetstränat i olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder. (tp3)

Är det den informationen ni vill ha? Om personen var föräldraledig innan sjukskrivningen, är det då det ni vill veta? Ni får i och med detta inte svar på om den sjukskrivne har ett arbete/en anställning i botten eller inte? Ett alternativ är att de sjukskrivna får fylla i att deras nuvarande sysselsättning är "Sjukskriven" (dvs. detta svarsalternativ läggs till i frågan). Sedan kan ni genom den selekteringsfråga vi

rekommenderar läggs till innan fråga 9 (se avsnitt "Instruktioner/Selekteringsfrågor") få reda på om det finns en anställning i botten. Är ni intresserade av sysselsättning före sjukskrivning bör en separat fråga istället ställas angående detta.

Vi rekommenderar därför att ett svarsalternativ för de sjukskrivna läggs till.

Eftersom begreppet förtidspension inte längre finns brukar vi rekommendera att svarsalternativ 4 utformas:

"Har sjuk- eller aktivitetsersättning (f.d. förtidspension, sjukbidrag)"

Svarsalternativet ovan vet vi ofta vållar problem. Det finns uppgifter som visar att grupper som inte ska kryssa i detta alternativ ändå gör det. De tror t.ex. att aktivitetsersättning och aktivitetsstöd är samma sak. Det är dock svårt att komma åt problemet, eftersom det nu faktiskt heter "sjuk- eller aktivitetsersättning).

Finns det inte några som kan ha blivit ålderspensionärer? I så fall bör ett svarsalternativ läggas till för dessa.

10 Intervjuaren som är deltidssjukskriven (IVE1) visste inte hur hon skulle svara på frågan. Är ni ute efter hur mycket man normalt jobbar, t.ex. att de som är sjukskrivna ska fylla i hur mycket de jobbar när de inte är sjukskrivna eller är det hur mycket man jobbar just nu? Detta behöver göras tydligare.

13,14 Både IVE1 och tp7 uppgav att de inte kunde svara på fråga 13. Ingen av dessa hade jobb som är "kroppsligt besvärande". Även frågan användes i den förra blanketten, anser vi att ni bör överväga att lägga till svarsalternativet "Inte aktuellt" eller byta ut "när" till "om" i själva frågeformuleringen. Detta gäller även fråga 14, eftersom det inte är säkert att alla upplever att de har arbeten som kan bli psykiskt påfrestande.

Ja, det var här jag kom på att det här kan jag inte svara på. För det står ju såhär: när arbetet blir kroppsligt besvärande. Och mitt jobb blir aldrig det. (tp7 om fråga 13)

Tp7 hoppade även över fråga 14 eftersom hon inte tyckte att den passade hennes situation. Hon funderade på om hon egentligen skulle kunna svarat "Nej, sällan" och resonerar på följande sätt:

... för det som är psykiskt påfrestande med mitt jobb, jag är ju personlig assistent åt en kvinna som har en hjärnskada och det är ju hennes situation som är psykiskt påfrestande. ... det är ju inte riktigt vad jag gör som påverkar det utan det är ju ... min inställning. Ja, det är klart att den kan påverka vad jag gör, eller, nej, inte praktiskt. Det här låter så praktiskt, liksom. Att jag kan praktiskt ändra på något. (Tp7)

17,19 Det är mycket viktigt att de här uppgifterna blir korrekt ifyllda. Testet visar på flera problem. Bland annat tolkar olika tp begreppet "sjukskrivningsperiod" olika (se kommentar avsnitt "Språk och definitioner"). Här kan nämnas att det nog även är så att man kan definiera "sjukskrivning" olika. Tp6 räknar in dagar då hon sjukskrivit sig själv, dvs. dagar då hon inte fått något sjukintyg av läkare. Andra räknar förmodligen inte in de dagar man sjukanmält sig själv för tillfällig feber etc. Detta innebär nödvändigtvis inte ett stort problem, om det är så att ni inte tycker att det spelar någon större roll. Dock finns det säkert de som sjukanmält sig själva vid många tillfällen under året och då kan hamna i alla fall i intervallet 8-30 dagar, om de räknar med dessa dagar.

Att en del även räknar några få förkylningsdagar som sjukskrivning kan bli ett, som vi ser det, stort problem om instruktionen innan avsnitt G gäller, dvs. att *alla* som varit sjukskrivna under de senaste 12 månaderna ska svara på frågorna som följer. I praktiken hamnar då personer som enbart varit förkylda enstaka dagar här. Det kan även vara svårt att minnas hur många dagar man sjukanmält sig själv under en 12 månadersperiod.

Nej, men det har jag ju inte. Ja, alltså jag har ju 1-7 dagar. Skall jag fylla i det? Jag kommer inte ihåg. Men det var någon gång i höstas. Jag kan ha varit det ... Jag räknar in att man sjukskriver sig själv. Jag har inte varit sjukskriven av läkare. (tp6)

Tp3 var osäker på vilket antal dagar hon skulle fylla i avseende fråga 17, men kom fram till att det nog var den senaste tremånadersperioden som skulle räknas, trots att hon varit sjukskriven flera år i följd. Tp5, som även hon varit sjukskriven flera år, tog för givet att hon skulle räkna alla dagar hon varit sjukskriven. Hon upptäckte då att antalet rutor inte räckte till.

Ja. Det finns ju inte så många, om man varit hemma väldigt länge. 3 år och 4 år, då spricker det. (tp5)

När det gäller fråga 19 finns instruktionen "Om du är sjukskriven just nu, räkna inte med den nuvarande sjukskrivningsperioden". Om uppgiftslämnare missar att läsa den instruktionen får det oerhörda konsekvenser för uppskattningen av antalet sjukskrivningsdagar. Tp7 läste inte instruktionen, men för henne spelade det ingen roll, eftersom hon inte är sjukskriven längre.

IVE: Okej, och på b-frågan, den där instruktionen som står under, läste du den?

Oj, nej, det gjorde jag inte (skrattar). Jag hoppade ju bara till 8-30 dagar. (tp7)

Eftersom vi av erfarenhet vet att instruktioner inte alltid läses är det essentiellt för viktiga frågor att sådana instruktioner undviks genom att själva frågorna utformas annorlunda.

Nedanstående kommentarer tyder på att tp5 här tänker att den nuvarande sjukskrivningsperioden är sedan papprena senast förnyades. Dvs. en skillnad från fråga 17 där hon svarade genom att ange alla dagar hon varit sjukskriven i en följd.

Nej, men jag har räknat innan och då blir det det i alla fall ... Såsom jag har räknat, sen de förnyades de här papprena ...

IVE: Men hur är det med att papper förnyas, är det en period då eller?
Ja. Vartannat år. Först i början var det var tredje månad. (tp5)

Resultatet blev att hon fyllde i sjukdagar "dubbelt", dvs. först alla dagar hon varit sjukskriven i följd för fråga 17 och sedan ett kryss för "Mer än 364 dagar" i fråga 19.

I fråga 19a står det "Under de senaste 12 månaderna". Enbart de som svarat "Ja" här får fråga b, men här ser det, av svarsalternativen att döma, ut som om man ska tänka längre bakåt i tiden (se det sista svarsalternativet, "Mer än 364 dagar"). Det blir knepigt, eftersom det i praktiken *förmodligen* kan innebära t.ex. följande:

Tänk en uppgiftslämnare som fyller i blanketten den 1/9 2009. Denne var sjukskriven från 1/7 2008 – 5/9 2009 och har således svarat "Ja" på fråga 19a. Ska han då räkna med de dagar han var sjukskriven före den 1/9 2008? En annan uppgiftslämnare som blev sjukskriven samma datum men som avslutade sin sjukskrivning 31/8-2008, har svarat "Nej" på fråga 19b och kommer inte fylla i några dagar på b.

Vi tror även att det finns en stor risk att vissa uppgiftslämnare tror att det enbart är sjukskrivningsdagar under de senaste 12 månaderna som ska räknas (då det står "under de senaste 12 månaderna" i a), medan andra tänker på en längre tidsperiod (bl.a. eftersom sista svarsalternativet ser ut som det gör).

Det vi menar här är att tidsperioden i a och b bör överrensstämma och göras tydlig för att undvika missförstånd. Dessutom är det så att de som är sjukskrivna nu svarar "Ja" på fråga 19, men ska inte räkna in sin nuvarande sjukskrivningsperiod i b. Har man inte varit sjukskriven tidigare saknas svarsalternativet "0" för dessa.

Vi har ett förslag som vi hoppas blir tydligare när det gäller flera av de ovan nämnda problemen. Den viktigaste tanken med förslaget är att man börjar med fråga 19 och då låter alla, vare sig man är sjukskriven nu eller inte, uppge det totala antalet dagar man varit sjukskriven under de senaste 12 månaderna. Vi är dock inte helt säkra på vilken

information ni tycker är viktigast; antal sjukdagar i följd eller antal dagar totalt? Att ni har med svarsalternativ 6 i fråga 19b, kanske beror på att ni vill veta hur många dagar i följd man varit sjukskriven? I så fall kan en följdfråga läggas till i nedan nämnda förslag för de som inte nu är sjukskrivna (de som nu är sjukskrivna svarar ju på detta i och med nuvarande fråga 17).

Förslag:

X) Under de senaste 12 månaderna: Har du varit sjukskriven vid något eller några tillfällen?

Ja

Nej → Gå till fråga XX (avsnitt E, om detta placerats i slutet)

Xb) Under de senaste 12 månaderna: Hur många dagar har du sammanlagt varit sjukskriven?

Räkna det totala antalet dagar ...

1 – 7 dagar

8 – 30 dagar

31 – 90 dagar

91 – 180 dagar

181 – 365 dagar

1c) Nuvarande fråga 19c)

Ya) Nuvarande fråga 15. De som svarar "Nej" hoppar till avsnitt G eller selekteringsfrågan som eventuellt inleder avsnitt G (vi förutsätter då att avsnitt E och F flyttats). Vill ni att de som inte är sjukskrivna just nu ska svara på hur många dagar i följd deras senaste sjukskrivning varade, kan en sådan fråga konstrueras och hoppanvisningar får leda personerna till rätt fråga.

Yb) Nuvarande fråga 16

Yc) Nuvarande fråga 17 (eller nytt förslag nedan)

Z) Nuvarande fråga 18

När det gäller fråga 17 kan begreppet "sjukskrivningsperiod" undvikas om frågan formuleras lite annorlunda. Vi förutsätter då att ni är intresserade av antalet dagar som uppgiftslämnaren varit sjukskriven i en följd. Vi tolkar det som att det är detta ni är ute efter med tanke på den första meningen i instruktionen (som bör kunna tas bort om frågan formuleras annorlunda). Vi vill dock reservera oss för att de nya förslagen inte är testade. Ni kan ändå ha dessa att utgå från när ni funderar över lösningar utifrån er ämneskompetens.

Förslag fråga 17:

Yc) Hur många dagar i följd har du varit sjukskriven?

Räkna det totala antalet dagar och räkna med veckans ...

- 18 Tp5 har fibromyalgi och hittade detta inom parentes när det gällde fråga 5b. Eftersom det inte fanns med som exempel i denna fråga blev hon tveksam vilket svarsalternativ hon skulle kryssa.

Då, "muskel-/led- bindvävssymptom", då försvann fibromyalgi, den fanns inte med någonstans ... jag skrev "Annan sjukdom än alternativerna ovan" ... I fråga 5 finns den ju och idag är ju fibromyalgi en diagnos som man skriver. (tp5)

- 20 Instruktionen under rubriken "Övrig livssituation" gäller enbart de två första frågorna. Instruktionen är mycket viktig, eftersom det är väldigt avgörande för svaret om man väger in vård/tillsyn/aktiviteter.

För om man läser bara frågan kanske jag inte hade svarat "ja, fler än 10 gånger", om jag hade missat det här uppe, då hade jag nog svarat annorlunda. (tp1)

Vi rekommenderar starkt att instruktionen placeras direkt under både fråga 20 och 21 (i kursiv stil).

Tp1 uppgav att hon fick tänka till ordentligt för att besvara frågan. När hon svarade med svarsalternativ 5, tänkte hon på de gånger flexat ut tidigare för att klara vård/tillsyn/aktiviteter som rör barn.

Och då kryssade jag i "Ja, fler än 10 gånger", men då menar jag att då har jag flexat ut för att det varit stressigt, fast man kanske känt att man inte jobbat klart. ... Så hade jag svårt att räkna ut hur jag skulle svara eftersom jag ju klarat av mina arbetsuppgifter, för då har jag ju jobbat in det dagen efter eller dagen innan. Så jag har ju egentligen klarat av arbetsuppgifterna, även om det inte funkat den dagen. (tp1)

Testet visar att olika uppgiftslämnare tolkar begreppet "hög belastning" olika.

Ja om det har varit mycket som har varit jobbigt hemma, tänker jag ... Ja, om man har bråkat med föräldrarna, den man bor med, eller dödsfall eller något sånt. ... Nej jag tänkte på psykisk. (tp4)

Hög belastning, det är närman har, oavsett om det är fysiskt eller psykiskt, slitit hårt hemma ... (tp5)

Föräldraproblem ... Jag tänkte inte på städning direkt. Men jag tänkte liksom på barnsituationen. (tp7)

Det är väl om man känner att man har för mycket att göra i hushållsarbetet ... Jag tycker att det är roligt att laga mat och så där t.ex. Då känns det inte som någon belastning. Men städa är inte så roligt ... (tp2)

Vi flyttade isär jag och min dotter och det var ju också jobbigt. Jag skriver 1-3 gånger. (tp6)

Det är en subjektiv fråga och olika uppgiftslämnare kommer säkerligen väga in olika saker både när det gäller begreppet "hög belastning" och vad som menas med att "haft svårt att klara sitt yrkesarbete".

Vi anar att ni är ute efter uppgiftslämnarnas egen bedömning eller upplevelse. Detta blir troligtvis tydligare genom att formulera frågan lite annorlunda (t.ex. lägga in ordet "känt" i frågan, se nedan).

Får ni ut tillräckligt mycket av svarsalternativen? Vi anar att många föräldrar, framför allt de som har barn som är sjuka mycket, upplever att de har svårt att klara sitt yrkesarbete kanske så ofta som varje vecka. Betänk att frågan är ganska löst formulerad med orden "bidragit" och "svårt att klara av" (jämfört med t.ex. "medfört" och "inte klara av". Det är lätt att komma upp i antalet 10 gånger per år (det mest extrema svarsalternativet). Svarsskalors utformning kan påverka hur uppgiftslämnarna tolkar frågan. Om en förälder som inte upplever sig som mer belastad än andra, men ändå tror att hög belastning bidrar till svårigheter att klara yrkesarbetet många fler gånger än 10 på ett år, så kan detta påverka hur frågan tolkas, eftersom man inte vill lägga sig i det mest extrema svarsalternativet. Vi ger förslag till en alternativ frekvensskala nedan. Fundera över om denna passar bättre. Även om man inte har ett arbete nu, kan man ha haft det under de senaste 12 månaderna (som t.ex. tp5). När tp5 fyllde i blanketten var hon, enligt intervjuarens kommentar, osäker på hur hon skulle svara, Överväg en omformulering av första svarsalternativet (t.ex. "Har inte haft något arbete under de senaste 12 månaderna" alt. "Har inte arbetat under de senaste 12 månaderna").

Orden "någon gång" kan tas bort.

Förslag:

20) Under de senaste 12 månaderna: Har hög belastning i ditt hem- och hushållsarbete bidragit till att det känts svårt att klara ditt yrkesarbete?

Räkna det totala antalet dagar ...

- Har inte haft något arbete under de senaste 12 månaderna
- Nej, aldrig eller nästan aldrig
- Ja, någon eller några gånger i månaden
- Ja, någon gång i veckan
- Ja, flera gånger i veckan

Eventuellt kan ett svarsalternativ läggas till "Ja, någon eller några gånger om året". Glappet mellan "Nej, aldrig eller nästan aldrig" och "Ja, någon eller några gånger i månaden" kan annars uppfattas som för stort.

22 Några tp saknade svarsalternativ.

Ökat ansvar i arbetet, jag får mera jobb i alla fall.

"Högre arbetsbelastning" finns ju inte.

IVE: Det saknar du?

Ja (tp6)

Jo, här var det en sak som jag inte tyckte fanns med. Jag har flyttat. Jag har flyttat från en annan ort ... det tycker jag har varit stort för mig. (tp7)

Tp6 hade flyttat isär från sin dotter och upplevde att det var en stor förändring. Hon valde att fylla i svarsalternativ 1.

Jag fyller i alternativ 1 och skriver till "från vuxen dotter". Det kanske folk gör? (tp6)

Vill ni enbart ha med skilsmässa eller separation från partner kan "från partner" läggas till.

23,24 En del tp såg dessa frågor som känsliga (se avsnitt "Känsliga frågor").

Några saker i instruktionen ovan fråga 23 är lite förvirrande. Om man har en partner nu men även haft en annan partner tidigare under året, ska man då tänka på båda dessa eller enbart på den nuvarande? Angående den sista meningen i instruktionen så låter det som om man ska tänka på sin senaste relation, men inget nämns här om tidsperioden "de senaste 12 månaderna".

Med tanke på ovanstående föreslår vi att den sista meningen i instruktionen ersätts med "Tänk på den senaste relationen du haft under de senaste 12 månaderna". Detta under förutsättning att det är den senaste relationen man ska tänka på och inte på samtliga relationer man haft under de senaste 12 månaderna.

Skriv gärna in tidsperioden i det sista svarsalternativet "Har inte levt i någon parrelation under de senaste 12 månaderna". Detta alternativ bör placeras först (se avsnitt "Struktur").

25 Instruktionen under frågan är ganska lång. De flesta upplevde dock att den var tydlig eller i alla fall förståelig. En läste den inte så noga.

Nej, den tror jag inte att jag läst så noga.

IVE: Om du kollar mer på den. Tycker du att det är tydligt vad den försöker exemplifiera?

Ja, det är det. (tp2)

Så den var väldigt tydlig. (tp4)

Nej, den är lätt att förstå. (tp7)

Man kan säkert skriva om den enklare, men den funkar sådär (tp3)

Tp6 tyckte att instruktionen var rörig och hade helst sett en annan layout och/eller att den kortas ner.

Det borde vara lite enklare och kortare instruktion. Det här är så rörigt. Det stoppar upp det hela. Går det inte att stapla upp istället så här och visar.

5 glas =

20 cl starksprit

1 flaska vin

...

IVE: Så du vill korta ner instruktionen?

Ja just det, den kursiva under. (tp6)

Finns det plats (vilket ni kan ta ställning till när den slutliga versionen layoutas) kan instruktionen med fördel spaltas upp ungefär såsom tp6 föreslår.

25) Under de senaste 12 månaderna: Hur ofta ...?

5 glas motsvarar ungefär:

20 cl starksprit eller

1 flaska vin eller

3 burkar alternativt 4 flaskor starköl eller

3,5 burkar alternativt 5 flaskor cider eller

5 burkar alternativt 7 flaskor folköl

(Burk = 50cl och flaska = 33 cl)

Några tp nämnde att de tvekade en del mellan svarsalternativen.

Först tänkte jag någon enstaka gång, men det blir ju fler gånger vid närmare eftertanke, som långkvällar, födelsedagar. Man träffas och helger etc.

(Hon ändrar från 3 till 4.) (tp6)

8-11 gånger. Samtidigt så blir det ju inte riktigt det. Jomen, det blir nog det... (tp5)

... Så jag satte 1-3 gånger per år, men jag vet egentligen inte. Det kanske skulle varit 4-7. Jag var lite osäker, men jag var tvungen att välja. (tp7)

12 månader är en ganska lång tid och det är egentligen helt naturligt att det är svårt att avgöra om man druckit denna mängd, t.ex. 10 eller 13 gånger under året. Att minska antalet svarsalternativ gör det lättare för

uppgiftslämnarna. Fundera över om ni behöver svaren så här detaljerat.

28a Vi frågade testpersonerna vad de la in i begreppet "uppsökte". Fyra av fem tänker på läkarbesök eller dylikt, dvs. inte att man enbart är i kontakt via telefon.

... så det var läkarbesöken jag tänkte på. (tp1)

Att jag besöker dom rent fysiskt, inte bara ringer. (tp2)

Ja, om jag varit till någon vårdcentral eller till regionsjukhuset. (tp3)

Då måste man gå dit. Man kan inte bara ringa, för då uppsöker man inte. Utan man måste ju gå till en vårdcentral eller sjuk, sån där. Besöka måste man ... (tp7)

Tp5 tänkte på att när hon t.ex. är så sjuk att hon behöver mer medicin. Däremot är det inte helt tydligt om hon tänker sig att detta måste ske via ett "fysiskt" besök.

Ja, behöver hjälp. Alltså jag är så pass sjuk att jag behöver extra medicin än den jag kanske har ordinerat ... Och då får man ju uppsöka. (tp5)

Om ni med frågan även avser kontakter via telefon behöver detta förtydligas. Frågan kan då utformas som fråga 29a men med en anpassad instruktion.

28b "Åtgärder" kan givetvis innebära många olika saker. Testet gav, enligt vår bedömning, inga indikationer på att frågeformuleringen behöver förtydligas. Vi tolkar det som att de åtgärder testpersonerna tänkte på här, även är sådant som bör ingå i begreppet.

Ja det är läkares undersökningar, uttalanden, remittering, medicinering och vidare undersökningar på sjukhuset. (tp2)

Ja, när jag är hos sjukgymnasten till exempel. (tp3)

Ja, här är det ju kopplat till sjukvården. Så då tänker jag ju, alltså, om jag fick den vård jag behöver ... det kan ju vara vård och rehabilitering. Jag tänker inte på bemötande och sånt. (tp7)

Även om det inte framkommit i testet ser vi att det kan finnas behov av ett ytterligare svarsalternativ "Inte aktuellt/hade inget behov av åtgärder". Det kan t.ex. vara så att man enbart sökte läkare för att bli sjukskriven, men inte hade behov av några direkta åtgärder.

Fråga b kan vara svår för de som varit sjukskrivna för kort tid för att göra bedömningen som krävs för att svara. IVE1 angav att hon inte kunde svara på frågan, eftersom hon ännu inte är friskskriven och att åtgärderna "fortgår". Ni har eventuellt tänkt att svarsalternativet "Vet inte" passar i sådana fall(?). För att göra detta tydligare, skriv gärna: "Vet inte/varit sjukskriven för kort tid för att bedöma". Motsvarande

gäller för 29b.

28c Tp2 upptäckte i samband med fördjupningsfrågorna att han svarat fel.

Då har jag nog svarat fel, "Ja helt", men dom åtgärderna hade egentligen ingenting med att hjälpa mig tillbaka till arbetet. Så "Nej inte alls" ska jag svara där egentligen. Så jag har inte läst frågan tillräckligt. (tp2)

Som vi ser det bör den här frågan inte besvaras av de som ännu inte blivit friskskrivna. Både tp3 och tp5, som ju båda var sjukskrivna då testet genomfördes, svarade dock på frågan.

*(Tp har svarat "Ja, delvis", trots att hon fortfarande är sjukskriven).
Ja, hade jag fått en rätt diagnos från början, hade jag inte fått lika stor skada. Då hade jag kommit tillbaka fortare. (tp3)*

Nej, det var inget som bidrog, nej. (tp5)

Problemet är att de ju egentligen inte kan veta, eftersom de inte är friskskrivna. Frågan blir hypotetisk. Vårt förslag är att ni lägger till svarsalternativet: "Har inte återgått i arbete/blivit friskskriven" (placeras överst av svarsalternativen).

Frågan inleds med "Om ja". Menas med detta "Om ja på fråga 28a" eller "Om ja på fråga 28b"? (Motsvarande fundering gäller för fråga 29)

29b,c Tp2 upptäckte att han, precis som för fråga 28c, svarat fel på frågan.

Jag har svarat fel där också ser jag nu. För dom åtgärderna bidrog ju inte till att jag återgick till arbetet. Att jag fick sjukpengar därifrån. Så där ska jag svara "Nej inte alls" där. (tp2)

Både tp1 och tp7 hade enbart en kortare telefonkontakt med Försäkringskassan och ansåg inte att de fick några "åtgärder". Tp1 valde ändå att svara på b och c medan tp7 hoppade över.

Ja, för att då svarade jag ju snabbt "Ja, helt" och sen när jag började tänka till så var det ju delvis, för att jag fick ju bara information av henne, ett samtal på två-tre minuter. Jag har inte fått någon åtgärd alls av Försäkringskassan.

... Och sen likadant på "c" ... "Ja, helt" skrev jag där också, men det var ju inte så mycket pga. Försäkringskassan, eller det var ju inte pga. dom.

IVE: Det fanns inga åtgärder då, menar du?

Nej, precis. (tp1)

Nej, b och c, där har jag inte svarat ... Hade jag någon kontakt, ja det hade jag för de ringde mig en gång och det var ju i samband med att jag skulle börja studera

och, skulle jag vara sjukskriven eller inte ... Vad då för åtgärder av försäkringskassan? Det var ju bara att de skulle betala ut pengar ... (tp7)

Vi föreslår att ytterligare ett svarsalternativ läggs till "Inte aktuellt/hade inget behov av åtgärder".

30,31 Flera tp är osäkra på vilken information som avses. Är det information från Försäkringskassan eller vården eller avses även någon annan typ av information?

... och då undrade jag om det är vården eller om det är Försäkringskassan. ... Jag trodde att det hörde ihop med Försäkringskassan, eftersom den kom under där. Men sen vet jag inte. ... jag vägde in dom båda tillsammans. Det känns lite osäkert om jag har tänkt rätt. (tp1)

IVE: Vilken typ av information tror du avses här?

Det är svårt att veta. (tänker) Nej jag vet inte riktigt vad dom menar ... (tp2)

IVE: Tänkte du på information som du fick från läkaren eller information du fick från Försäkringskassan eller någonting annat?

Både och ... (tp3)

... Så jag tänkte ju på sjukvårdsrehab, ja, information om sjukdomen.

IVE: Från framförallt då från?

Från sjukvården ... (tp7)

Det finns en stor risk att olika uppgiftslämnare kommer tolka frågan olika. Det är viktigt att det framgår vilken information som avses, t.ex. via en kursiv instruktion under själva frågan.

IVE1 ansåg att hon inte kunde svara på frågan, eftersom hon ännu inte är friskskriven. Även här kan det vara lämpligt att utforma det sista svarsalternativet: "Vet inte/varit sjukskriven för kort tid för att bedöma".

Fråga 31 är en följdfråga till fråga 30 och kan lämpligen döpas till 30b.

32 Här saknas svarsalternativet "Inte aktuellt" (se kommentarer under avsnitt "Svarsalternativ").

Både tp1 och IVE1 är osäkra på vad som menas med "representant från arbetsgivaren".

IVE: Du tänkte på närmaste chefen?

Jag tänkte eftersom hon inte utsett någon representant liksom. Så uppfattar jag att ni tänkte, att om chefen eller någon representant haft kontakt och informerat mig eller kollat upp läget, så har jag inte haft någon. Då måste det väl vara den man ska tänka på eller? (tp1)

Skriv gärna inom parentes vad som avses här.

”Representant från arbetsgivaren (t.ex. chef, personalhandläggare ...) ”

- 33 Här är ett exempel när tp3 tänker på de senaste tre månaderna som den ”senaste sjukskrivningsperioden”. Hon svarade därför ”Nej” på frågan. Hade hon däremot tänkt på hela sin sjukskrivning hade svaret blivit ”Ja”.

Nu tänker jag då på den här tremånadersperioden ... Ja, jag har tidigare varit på sånna möten. Men mer nu under de sista åren. Första åren var det inte vanligt med sådana möten.

- 35, 37-39 Tp5 reagerade över ordet ”ringa” i skalan som används i frågorna 35, 37, 38 och 39 (se kommentar om detta i avsnitt ”Språk och definitioner”). Vi rekommenderar att ordet ”låg” ersätter ”ringa”, eftersom det förmodligen är ett naturligare och mer ”vardagligt” ord. Frågan som ställs i frågorna 35, 37, 38 och 39 är ”Ja-nej” frågor. Anpassa gärna frågan så att de frågar efter den dimension som svarsalternativen anger, dvs. ”I vilken grad anser du ...” . Det nuvarande mittersta svarsalternativet kan då lämpligen ändras till ”I varken hög eller låg grad”.

Flera tp saknade svarsalternativet ”Inte alls”.

Det var där jag ville säga ”Nej, inte alls”, skulle jag nog vilja haft där ... Dom har inte samarbetat. (tp5 om fråga 35)

Men jag skulle vilja haft som ”inte alls”. Det ser ut som om det har funnits samarbete. Det finns inget alternativ som säger ”ingenting”. (tp7 om fråga 35)

Jamen, det skulle ju kunna vara så att man inte fick något stöd. Inget stöd alls. Noll, liksom. Det här alternativet ”i mycket ringa grad”, det är ju samma som fråga 35. Det betyder ju lite, i alla fall. Men det finns ingenting som säger ingenting. (tp7 om fråga 37)

Ett förslag är att det sista svarsalternativet skrivs ”I mycket låg grad/Inte alls”.

IVE1 tyckte hoppet mellan svarsalternativ 1 och 2 var för stort. Skalan blir mer ”jämn” om ”ganska” läggs till i svarsalternativ 2 och 4 (jämför även förslag på svarsskala för fråga 41).

Vill ni skilja de som svarar med det sista svarsalternativet från de som inte hade något behov av samarbete/stöd, bör alternativet ”Hade inget behov av ...”, ”Inte aktuellt” eller dylikt läggas till.

Det är inte säkert att uppgiftslämnarna vet i vilken grad instanserna

samarbetat när det gäller fråga 35. Överväg att lägga till svarsalternativet "Vet inte" (kan kombineras med ett "Inte aktuellt"-alternativ). Detta alternativ kan då även användas av de som ännu inte vet pga. att de varit sjukskrivna för kort tid.

Svarsalternativet "Har inget arbete/ingen chef" eller dylikt behövs för de som inte har något arbete/någon chef/arbetskamrater (läggs förslagsvis överst i fråga 37 och 38).

I och med att jag är arbetslös har jag inte kryssat i något där. (tp3 ang. 37 och 38)

36 Några tp tänkte här på sjukvårdens insatser och andra på både Försäkringskassan och sjukvården.

Det är sjukvårdens insatser jag tänker på då, absolut. Det var bara det. (tp1)

Jag tänkte på insatser inom sjukvården. (tp7)

IVE: Fråga 36, hur tänkte du här när du svarade på frågan?
... från sjukvården framförallt, är frågan, tror jag att dom menar. Och även Försäkringskassan. (tp2)

Tp5 tänkte på arbetsgivaren och Försäkringskassan. Hon nämnde här att facket var de enda som ställt upp för henne ordentligt, men facket räknade hon inte med när hon valde sitt svarsalternativ.

Ja, arbetsgivare och försäkringskassan. Försäkringskassan har ju inte alls legat på arbetsgivaren nånting ... Facket är väl egentligen den enda som har kämpat ordentligt hela tiden för mig.

IVE: Tänker du in fackets insatser?

Nej. (tp5)

Vilka insatser ska uppgiftslämnarna tänka på (sjukvården, försäkringskassan, arbetsgivare, facket etc.)? Det är bra om ni kan förtydliga detta på något vis, antingen i själva frågan eller med en instruktion. Frågan är placerad efter frågor om samarbete mellan olika instanser och det är säkerligen lätt att koppla frågan till detta samarbete. Det kan dessutom vara svårt att svara om man t.ex. är väldigt nöjd med sjukvårdens insatser men missnöjd med Försäkringskassan.

I fråga 28, 29 och 34 används begreppet "åtgärder" och här används "insatser". Finns det någon skillnad? Använd annars samma begrepp.

IVE1 tyckte inte att hon kunde svara på frågan, eftersom hon inte är friskskriven ännu. Frågan blir hypotetisk för de som ännu inte är friskskrivna. Vårt förslag är att ni lägger till svarsalternativet: "Har inte återgått i arbete/blivit friskskriven". Detta svarsalternativ placeras lämpligen överst.

37 De flesta tp tänker här på sin närmaste chef.

Min närmaste chef, tänkte jag då. (tp1)

Min närmsta chef. Och myndigheten som arbetsgivare kan man säga.

IVE: Du tänkte både på chef och arbetsgivare?

Ja, eller i första hand chefen, för det var henne jag hade kontakt med.

IVE: Och det är den närmaste chef?

Ja. (tp2)

Ja, arbetsledare, det är den personen som jag har haft kontakt med. Nu har jag ju bytt jobb då, men som det var förut så var det ju en arbetsledare som jag hade kontakt med.

IVE: Din närmsta?

Ja, precis. (tp7)

Tp5 däremot tänker inte enbart på sin närmaste chef.

Om stödet jag har fått. Jag har inte fått något stöd från chefen eller arbetsgivaren.

IVE: Vilken chef tänkte du på här, var det flera chefer?

Ja, överlag, vilken chef, om det varit på mellannivå eller högsta nivå så har det inte varit något. Det har varit totalt tyst.

IVE: Du tänkte på båda då?

Ja. (tp5)

Vi vet inte om det kan vara ett problem för er att uppgiftslämnarna inte alltid tänker på chefer på ungefär samma nivå. Överväg om frågan kan förtydligas ytterligare för att undvika missförstånd (t.ex. "närmaste chef" etc.).

39 Inom parentes står "t ex familj, släkt, vänner eller andra kontakter". Det är inte något som framkommit i testet, men vi ser ändå en risk med att skriva "eller andra kontakter", eftersom man eventuellt då kan tolka in stöd från psykolog, kurator eller dylikt. Vi anar att det inte är sådant stöd ni är ute efter (i så fall bör dessa professioner räknas upp här) och förslår att ni tar bort "eller andra kontakter". Alternativt byt ut dessa ord mot "bekanta".

40 Balansera gärna frågan (i och med detta måste svarsalternativen justeras). Detta kan även vara en fördel med tanke på att det kan vara svårt att skilja mellan "Ja, delvis" och "Nej, inte helt". Detta är dock inget som direkt framkommit i testet, utan mer en rekommendation enligt de riktlinjer som finns för fråge- och blankett- konstruktion.

Även denna fråga är svår att svara på för de som ännu inte blivit friskskrivna.

Förslag:

Vid din senaste sjukskrivningsperiod: Är du nöjd eller missnöjd med vad du själv gjort för att återgå till arbete/bli friskskriven?

- Inte återgått i arbete/blivit friskskriven
- Mycket nöjd
- Ganska nöjd
- Varken nöjd eller missnöjd (*kan tas bort om ni ej vill ha mittalternativ*)
- Ganska missnöjd
- Mycket missnöjd

41 Flera tp verkar veta ungefär eller i stora drag vad förändringarna innebär.

*För mig har det blivit negativt på så sätt att jag blir, i och med att man inte förlänger sjukersättningen och det finns inget annat alternativ än arbetslöshet.
(tp5)*

*Ja, jag förmodar att de menar det här att man inte får vara sjukskriven en viss tid.
(tp7)*

Tp2 vet inte vad förändringarna innebär och IVE1 angav att hon svarat "Har inte påverkat", utan att egentligen veta.

Nej det känner jag inte till någonting om eftersom det här tror jag är första gången jag fått pengar från Försäkringskassan ... Men då kan jag bara hoppa över den ju, för det är ju inte relevant att svara på den då. Eller?(tp2)

Vi rekommenderar därför att "Vet inte" läggs till som svarsalternativ.

Inga speciella synpunkter angående skalan har lämnats från testpersonerna. Vi upplever dock frågan som svår och ganska komplex. Det är (precis som många andra frågor i enkäten) "två-frågor-i-en", dvs. man frågar *både* om en förändring har ägt rum *och* om riktning på förändringen (t.ex. fråga 20). Att ställa "två-frågor-i-en" strider mot generella rekommendationer kring frågekonstruktion. Vi anser att det är möjligt att ställa "två-frågor-i-en" då det är förhållandevis enkla saker man frågar efter. När det gäller den här frågan rekommenderar vi dock att ni, för att undvika risk för missförstånd och felkryss, delar upp den i två frågor.

Förslag:

a) Vid din senaste sjukskrivningsperiod: Påverkade förändringarna i sjukförsäkringen (nya från den 1 juli 2008) dina möjligheter att återgå till arbete/bli friskskriven?

- Ja
- Nej
- Vet inte

Om "Ja":

b) Påverkade förändringarna dina möjligheter att återgå till arbete/bli friskskriven i negativ eller positiv riktning?

- I mycket positiv riktning
- I ganska positiv riktning
- I ganska negativ riktning
- I mycket negativ riktning

Som ni ser rekommenderar vi att "ganska" läggs in i svarsalternativ 2 och 3, eftersom det annars blir ett väldigt stort glapp mellan dessa (jämför även förslag till skala i frågorna 35, 37-39).

Fundera även över att lägga till mittalternativet "I både positiv och negativ riktning".

42 Svvarsalternativen är inte heltäckande och det finns ett stort glapp mellan svarsalternativ 1 och 2.

Så jag kanske skulle behövt ett mellanalternativ där, varannan vecka. Det var inte mer sällan än en gång i månaden i alla fall. I så fall skulle jag velat svara mellan svarsalternativ ett och två då. (tp1)

Det finns inte heller ett passande svarsalternativ för de som haft kontakt oftare än en gång i veckan.

Förslag:

- Ja, cirka 1 gång i veckan eller oftare
- Ja, cirka 1-3 gånger i månaden
- Ja, men mer sällan än varje månad
- Nej
- Inte aktuellt

45 Kan inte besvaras av de som inte återgått i arbete. Lägg till ett

svarsalternativ för dessa (om det inte är så att samtliga frågor 42 och framåt enbart ska besvaras av de som återgått i arbete, då bör övriga få en hoppanvisning i samband med en selekteringsfråga innan fråga 42, se kommentar under avsnitt "Instruktioner/selekteringsfrågor"). Detta svarsalternativ placeras lämpligen överst.

De som svarat "Inte aktuellt" bör få en hoppanvisning.

- 46 Detta är en följdfråga till fråga 45 och döps lämpligen till 45b och c. Layouta gärna enligt nedan.

Förslag:

Om "Ja, delvis" eller "Nej, inte alls":

b) Blev du erbjuden andra arbetsuppgifter som var anpassade till din nuvarande arbetsförmåga?

T.ex. lättare arbetsuppgifter, mindre komplicerade arbetsuppgifter eller kortare arbetstid.

- 47, 48 Som nämnts under avsnitt "Instruktioner/selekteringsfrågor" var några tp osäkra på om de skulle svara på de här frågorna eller inte. Vi har ju rekommenderat att ni försöker konstruera en selekteringsfråga som placeras före fråga 42. Förhoppningen är då att detta ska bli tydligare. Tp5 var osäker eftersom hon blivit av med sitt arbete *under* den senaste 12 månadersperioden. Hon berättade att hon velat besvara frågan.

Jag hade nog velat svara på dem. För såsom jag är, så slutar man att läsa och då missar man ju den frågan. Det såg jag ju nu, förändringarna i sjukförsäkringen. Och den drabbas jag ju nu av i allra högsta grad. Så det är ju egentligen den viktigaste frågan. (tp5)

Tp1 missade det första svarsalternativet (vilket var det som var aktuellt för henne).

... Ja, det missade jag. Det ser jag nu (skratt). (tp1)

Är det 3 eller 6 månader *i följd* som gäller? Skriv i så fall "... X månader eller mer i följd".

14. Sammanfattning

Testpersonernas helhetsuppfattning av blankett och missiv var positiv. De tyckte frågorna var tydliga och att språket i både blankett och missiv var lättförståeligt. Även längden på blanketten uppfattades som "lagom" och de flesta sade även att de skulle svara på den om de fick hem den i brevlådan.

En svårighet med blanketten är att det finns många frågor som inte är aktuella för vissa typer av uppgiftslämnare och att det inte heller, av olika anledningar, går att göra tydliga hopp som passar alla. Konsekvensen blir att ett svarsalternativ motsvarande "Har inget arbete", "Har varit sjukskriven för kort tid för att bedöma" och dylikt måste läggas till. Risken finns att detta inte uppmärksammas av uppgiftslämnarna och att de då bara hoppar över frågan. I nuläget saknas svarsalternativ för vissa uppgiftslämnare och detta är viktigt att åtgärda. Både för att ha kontroll över det partiella bortfallet men även för att uppgiftslämnarna ska känna att de kan hitta ett svar som passar.

I nuvarande version används instruktioner istället för så kallade selekteringsfrågor inför vissa avsnitt eller kluster av frågor. Vi rekommenderar starkt att selekteringsfrågor utformas och ersätter instruktionerna där det är möjligt. Det är eventuellt inte helt enkelt att konstruera en selekteringsfråga innan fråga 42. Här har vi inte givit något förslag, eftersom vi inte riktigt vet vilka som egentligen ska svara.

När det gäller strukturen är vår rekommendation att avsnitt D "Sjukskrivning" placeras direkt framför avsnitt G "Insatser i samband med din senaste sjukskrivning". Ett tydligt hopp kan då göras för de som svarat att de inte varit sjukskrivna de senaste 12 månaderna (under förutsättning att frågorna i D placeras enligt vår rekommendation).

Bilaga 1: Utskrift av intervjuer

Kursiv stil = Intervjuarens uttalanden

Normal stil = Testpersonens uttalanden

Testperson 1

Datum: 2009-04-30

Kön: Kvinna

Ålder: 38 år

Yrke/sysselsättning: Arbetar som assistent med administrativa uppgifter

Varit sjukskriven 3 månader för en hälseneruptur, nu åter i arbete.

Ifyllande av blankett: 10 minuter samt 1,5 minuter att läsa missiv

Diskussionen efteråt tog 35 minuter.

Missivet

Vilket är ditt allmänna intryck av introduktionsbrevet?

Det är bra. Jag tycker det är tydligt och bra?

Förstår du innehållet eller är det något som är svårt?

Ja, jag tycker jag förstår. Men det är väl att det är mycket text så man skummar ju rätt fort. Men inga konstigheter så.

Tycker du att det är för mycket eller för lite information.

För mycket i såna fall, kanske. Det ska inte vara mer i alla fall.

Allmänna frågor

Vilket är ditt allmänna intryck av blanketten?

Att det är bra frågor, tydliga frågor.

Hur uppfattade du språket?

Bra.

Kan du berätta varför du tyckte det var bra?

Det var korta frågor. Det är bra när det är kort och direkt, så.

Var det några svåra ord eller begrepp som du tänkte på eller förstod du de flesta?

Nej, det tyckte jag var bra. Det var inga som jag kom och tänka på.

Generellt om svarsalternativen och svarsskalorna, var det något där som du tänkte på eller tycker du generellt att det fungerade bra.

Nej, det var bra. Det var inget som fattades så.

Vi kommer gå igenom mer specifikt sen också. Om det var något speciellt.

Vad tycker du om längden på blanketten.

Det var bra. Det gick fort att göra den.

Har du några synpunkter på layouten?

Nej, jag tycker den är tydlig.

Var det någon fråga som du inte förstod eller hade svårt att svara på?

Det var **fråga 20** "under de senaste 12 månaderna har hög belastning i ditt hem- och hushållsarbete bidragit till att du någon gång haft svårt att klara ditt yrkesarbete". Och då kryssade jag i "Ja, fler än 10 gånger", men då menar jag att då har jag flexat ut för att det varit stressigt, fast man kanske känt att man inte jobbat klart. För att det varit aktiviteter på dagis eller skolan eller någon förberedning eller utvecklingssamtal. Jag vet inte om det, äh, det står ju här uppe "avser även vård/tillsyn/aktiviteter som rör barn" stod det ju uppe i texten. Så den var jag tvungen att tänka till lite på, läsa flera gånger för att förstå vad ni menade. Så att svaret skulle bli rätt så. Så hade jag svårt att räkna ut hur jag skulle svara eftersom jag ju klarat av mina arbetsuppgifter, för då har jag ju jobbat in det dagen efter eller dagen innan. Så jag har ju egentligen klarat av arbetsuppgifterna, även om det inte funkade den dagen.

Om du tänker nu efteråt, tycker du att ditt svar stämmer, att det är fler än 10 gånger som du haft svårt att klara ditt yrkesarbete?

Ja, i och för sig, för det är ju svårt ibland att klara tidsmässigt. Det tycker jag ju. Att få ihop familj och skola. Så att ja, på ett år. Fast det var lite klurigt, tycker jag.

Hög belastning, vad lägger du in i det begreppet?

Nej, för då tänkte väl jag att vissa veckor har man något varje dag efter jobbet, kanske flera aktiviteter och sen kan det komma någon vecka när det är lugnare. Det beror på vad man gjort på helgen också, om man hunnit städa och fått undan eller om man har kvar det. Hos oss tror jag det är ganska olika olika veckor.

Och du sa ju att du väger in även det här med tillsyn av barn och så.

Ja, det var nog det som, jag vet inte, om det skulle varit något alternativ kanske. För om man läser bara frågan kanske jag inte hade svarat "ja, fler än 10 gånger", om jag hade missat det här uppe, då hade jag nog svarat annorlunda. För hade jag bara kommit ihåg den frågan hade jag kanske tagit "Nej, det har aldrig hänt någon gång, för hem- och hushållsarbete har väl inte bidragit till att jag inte klarat arbetet.

Så om du bara läst frågan, vad hade du lagt in i hem- och hushållsarbete då?

Nej, då hade jag lagt in städning och matlagning och handla mat och sånt. Och det har inte påverkat. Det gäller att man läser båda två då.

Var det någon mer fråga som du tänkte på?

Jo, **fråga 7**, tänkte jag på "Hur har du mått den senaste veckan". Äh, och då, den senaste veckan för mig har varit ovanligt intensiv, det har varit ovanligt mycket den här veckan. Så det känns som om min senaste vecka är missvisande om man skulle slå ut det på hela året. Så jag känner mig trött idag, även om det

är kort vecka. För helgen var fullt upp och slutet av förra veckan var jag på konferens med jobbet i två dagar. Så att det känns som om jag är jätte trött.
Menar du att det inte var en normal vecka?

Nej, precis. Det skulle jag nästan velat kommentera. Att jag kanske skulle ta förra veckan som kanske var mer normal, eller förr förra.

Du markerade ett par av delfrågorna, men var det något speciellt med de frågorna eller gällde det generellt.

Nej, det vara bara generellt att man kanske skulle vilja sagt det då.

Jag tror det var någon mer fråga där du hade gjort en markering?

Det var väl **fråga 29** där "Vid din senaste sjukskrivningsperiod, hade du kontakt med Försäkringskassan?", "Om ja: Anser du att du fick de åtgärder som du hade behov av?". Äh, och där, jag var sjukskriven tre månader, eller nästan tre månader, två och en halv där, så att jag fick ett samtal då det ringde en tjej från Försäkringskassan som ringde och berättade att hon var min handläggare. Så jag fick hennes mobilnummer om det var någonting. Och så var det inget mer med det.

Så det var det som den kontakten innebar? Det här med åtgärder då, hur tänkte du när du svarade på "b" då?

Ja, för att då svarade jag ju snabbt "Ja, helt" och sen när jag började tänka till så var det ju delvis, för att jag fick ju bara information av henne, ett samtal på två-tre minuter. Jag har inte fått någon åtgärd alls av Försäkringskassan. Så jag kanske skulle ha skrivit "Vet inte" för jag fick ju inga åtgärder från Försäkringskassan. Jag hade inga behov av det heller. Då kanske man skulle ha en ruta till då, att man inte hade något behov av det" eller inte aktuellt eller så. Jag var ju tvungen att svara "Ja" på fråga "a", så jag var ju tvungen att svara "Ja". Och sen tyckte jag inte att det fanns något riktigt alternativ där då. Och sen likadant på "c", "Om ja, bidrog dessa åtgärder till att du återgick till arbete/blev friskskriven?". "Ja, helt" skrev jag där också, men det var ju inte så mycket pga. Försäkringskassan, eller det var ju inte pga. dom.

Det fanns inga åtgärder då, menar du?

Nej, precis. Och sen, jag har antecknat på **fråga 30** också "Vid din senaste sjukskrivningsperiod, anser du att du fick den information du behövde för att fatta beslut som rör din hälsa?" och då undrade jag om det är vården eller om det är Försäkringskassan.

Vilken information tänkte du på när du svarade?

Ja, precis. För att där var jag jätte osäker på vilken information. Jag trodde att det hörde ihop med Försäkringskassan, eftersom den kom under där. Men sen vet jag inte. Det står ju lite otydligt, tycker jag.

Har du fått information från både vård och Försäkringskassan?

Äh, ja, från Försäkringskassan har jag ju fått det jag behövde. Eller hon ringde ju och liksom sa att om du har några frågor så ring mig. Och sen passade jag på att fråga henne, för man fick ju ansöka om, vad heter det, sjukpenning, och då kände det osäkert om man skulle vara hemma ett par månader och inte veta om man fick pengar eller inte. Så då informerade hon om att det var så tydligt

vilken skada jag hade, så det behövde jag inte tänka på. Så det var ju tryggt och skönt.

Så du svarade "Ja, delvis" där och då tänkte du, tänkte du då på den information du fick från Försäkringskassan eller även på någon annan information?

Nej, jag tänkte nog mest på vården då. För det har ju varit väldigt mycket beslut som var tvungna att fattas snabbt, som läkarna la på mig. Det här om jag skulle operera mig eller om jag skulle låta det självläka, om jag skulle ha gips och vilken sjukgymnastik. Så jag känner att läkarvården var jättemärklig. Att det var mycket eget ansvar på mig (lite skratt), som inte har dom kunskaperna. Så efteråt vet jag att jag tänkt på det jättemycket, att det är ganska stora beslut man ska ta när man ligger och har ont.

Så när du svarade tänkte du både på, vägde du samman informationen från Försäkringskassan och det här från vården eller tänkte du på något av det eller?

Nej, jag vägde in dom båda tillsammans. Det känns lite osäkert om jag har tänkt rätt.

Paus.

Och sen **fråga 47 och 48** där då om sjukförsäkringen (paus). Ja, vad tänkte jag på där. Det var väl bara att jag. Jag tänkte så här "Om du varit sjukskriven 3 månader eller mer: Blev du efter 3 månaders sjukskrivning anvisad andra arbetsuppgifter hos din arbetsgivare?", så först då kryssade jag i "Inte aktuellt", för då tänkte jag att jag inte har varit sjukskriven mer än tre månader, så det var inte aktuellt pga. det. Men så tänkte jag till att ni kanske menar "Blev du efter 3 månaders sjukskrivning anvisad andra arbetsuppgifter hos din arbetsgivare?" och då kanske ni tror att jag svarade "Inte aktuellt" på den frågan.

Jaja.

Förstår du hur jag menar?

Ja, nu förstår jag.

Det är lika både på 47 och 48, när jag svarar "inte aktuellt" så är det för att jag inte varit sjukskriven mer än tre månader eller sex månader. Så man skulle ju kunna svara att det inte varit aktuellt att man inte blivit anvisad andra arbetsuppgifter. Så det var jag lite osäker på.

Det första svarsalternativet där, det finns ett (paus).

Ja, det står ju där. Nu gick det för fort ja "Jag har inte varit sjukskriven 6 månader eller mer", nej men förlåt.

Nej, men det är bra att det kommer fram.

Ja, det missade jag. Det ser jag nu (skratt).

Specifikt om frågorna

Fråga 19b

Kan du berätta hur du tänkte när du kom fram till det svaret?

(paus)

Om det var lätt eller svårt att komma ihåg?

Nej, jag var ju helt sjukskriven så det var lätt.

Du hade koll på antalet dagar?

Ja, räkna med veckans alla dagar så. Nej, det var inget.

Fråga 21

Där svarade du "Nej". Kan du berätta lite om hur du tänkte när du kom fram till svaret?

Ja, eftersom jag väger in i hem- och hushållsarbete, det är ju städning och matlagning och handling och sånt, så har jag inte varit sjukskriven för något sånt, däremot har jag ju flexat ut för sånt flera gånger. Jag har ju använt min flex för sånt.

Fråga 25

Frågan om alkohol, hur var det att svara på den frågan?

Nej, jag har en sambo från Italien som har en helt annan inställning till alkohol. Så jag har valt att avstå från alkohol helt, det blir tre år i sommar. Så det var ganska lätt (skratt).

Det var ganska lätt för dig?

Jag har läst ganska mycket statistik och gått på sånna här kommunens föräldrarstegar och, så det är en fråga som jag tänkt mycket på faktiskt. Det är inget obekvämt att svara på dom frågorna. Så det gick ganska fort. Jag är väl ganska egen på det tror jag (skratt).

Instruktion innan G

Innan "G" här så var det en instruktion. Jag vet inte om du läste den och om du tyckte det gick bra att förstå?

Nej, den tyckte jag var tydlig.

Fråga 28

Där har du svarat "Ja" och vad tänkte du på då, vad lägger du in i begreppet "uppsökt"?

Nej, då tänkte jag på, eftersom min hälsena gick av och jag var på akuten och gipsade och gipsade om, så det var läkarbesöken jag tänkte på.

På "b", vad tänker du på för åtgärder där, du svarade "Ja, helt"?

Jag fick all den hjälp jag behövde.

Vad var det för hjälp.

Jag valde att gipsa, det var därför det tog så lång tid. Det har ju självläkt. Jag har så dåliga erfarenheter av när jag opererade min hand. Den är inte bra än. Det var det jag snuddade vid innan, att det är svårt att det läggs så mycket ansvar på patienten.

Tänkte du på några andra åtgärder än den här gipsningen? Fick du några mer åtgärder senare och tänkte du i så fall på dom?

Ja, jag går ju hos sjukgymnast fortfarande och det funkar jättebra. Jag tycker det funkar bra allting, absolut.

Och då svarade du "Ja, helt"?

Mmmmm.

Fråga 32

Hur gick det att svara på den här frågan?

Ja, äh, eftersom man inte har någon handläggare på arbetsförmedlingen eller socialtjänsten så visste jag inte vad jag skulle svara på "c" och "d".

Just det, där har du hoppat över. För de andra, hur gick det att hitta svarsalternativ, vad tyckte du om dom?

Nej, jag tycker både sjukvården och Försäkringskassan varit "Mycket gott". Det är väl inget att klaga på där. Och representant på arbetsgivaren har jag väl inte direkt haft någon heller. Det är väl "Någorlunda".

Hur tänkte du när du svarade där då?

Nej, jag tänkte väl på närmaste chefen då naturligtvis. Det är jag som har mailat och ringt henne ett par gånger. Ska man hårdra så är det väl "Någorlunda" egentligen.

Du tänkte på närmaste chefen?

Jag tänkte eftersom hon inte utsett någon representant liksom. Så uppfattar jag att ni tänkte, att om chefen eller någon representant haft kontakt och informerat mig eller kollat upp läget, så har jag inte haft någon. Då måste det väl vara den man ska tänka på eller?

Ja, jag vet inte faktiskt. Det är bra att det kommer fram.

Så tänkte jag i alla fall.

Fråga 34

Där svarade du "Inte aktuellt", hur tänkte du när du svarade där?

Först svarade jag "Nej" och sen ändrade jag till "Inte aktuellt". Jag fattade som att det skulle vara en kontaktperson som skulle vara mellan hälso- och sjukvården, Försäkringskassan och kanske arbetsgivaren eller socialtjänsten och arbetsförmedlingen. Då kände jag att det inte varit aktuellt.

Hur kom det sig att det inte var aktuellt?

Nej, men dom har inte behövt någon. Försäkringskassan tyckte att det var en så tydlig skada så dom hade inga synpunkter på att jag var hemma. Det fanns ju inga, vad heter det, det fanns inget, ingenting att samordna liksom (skratt).

Jag förstår.

Fråga 35

Har du någon uppfattning om de har samarbetat eller inte, hur tänkte du när du svarade där?

Jag svarade "delvis".

Mmmmm.

(Paus) Fast samtidigt så, nej, det är väl bara det att jag har väl skickat in sjukintygen till Försäkringskassan från Hälso- och sjukvården och så har dom läst och ringt upp mig. Jag har ju skickat kopior till arbetsgivaren också. Det känns ju att det är jag som har samordnat. Det har ju inte varit någon person som har samordnat där, utan det har ju jag gjort. Åh, fast det vet jag inte. *Så det kändes inte för sig som om de här instanserna samarbetat?*

Nej.

Och när du svarade "Delvis" då?

Ja, det var väl det alternativet som passade bäst då. För att "I mycket hög grad", "I hög grad", "I ringa grad" eller "I mycket ringa grad", så jag vet inte om jag skulle tagit "I ringa grad" då kanske?

Saknade du något svarsalternativ eller tyckte du det passar bra med "Delvis"?

Jag skulle kanske velat kommentera lite där då. Det känns ju inte som om de samarbetat alls. Det har ju mest varit information mellan varandra. Men det är kanske jag som definierar samarbete fel.

Nej, men det är viktigt att det är tydligt för alla vad som menas. Och om jag förstår dig rätt så är det så att du inte tycker det varit något samarbete direkt.

Nej, eller jag vet inte om de ringt till varandra så. Det vet inte jag.

Fråga 36

Vad tänkte du på för insatser där?

Det är sjukvårdens insatser jag tänker på då, absolut. Det var bara det.

Fråga 37

Vilken chef tänkte du på här? Var det din närmaste eller en högre chef eller?

Min närmaste chef, tänkte jag då.

Vad tänker du på att man menar för stöd här?

(Paus) Ja, vad vägde jag in i det (skratt). Nej, jag tänkte väl mest att vi inte haft någon kontakt, utan den kontakt vi haft är när jag hört av mig. Då tycker jag inte det är som ett stöd egentligen. Det är mest jag som sökt kontakt så.

Så då la du inte direkt in något speciellt i stöd där.

Nej, det var mest att det var "I ringa grad".

Fråga 39

Om vi tar det här med stöd igen, vad tänkte du på för stöd här? För här är ju också det här med stöd?

Det var mycket tydligare. Det var svårt på 37 vad man ska kunna kräva för stöd. 39 var ju super lätt, för jag fick jättemycket hjälp, eftersom min sambo läser på dagarna och jobbar på kvällarna, så han är inte hemma någonting. Jag hade mycket vänner som kom med mat och tog med X-namn till dagis. Och Y-namn, vår stora tjej, var superduktig. Jag hade verkligen inte klarat det om jag inte haft dom.

Var det mest vänner du tänkte på?

Nej, det var både familj, släkt och vänner. I den ordningen. Men det var mycket lättare att tänka vilket stöd man menade här.

Fråga 40

"Ja, delvis" har du svarat där, jag tänkte bara om du kan berätta lite om hur du kom fram till svaret? Hur du ser på skillnaden där mellan svarsalternativ två och tre?

Äh, jadu, det var nog "ja" och "nej" som vägde, tror jag. Att det var mer jag. Att jag är närmare "ja" än "nej". Just nu känner jag mig nöjd, eftersom jag inte har något besvär. Jag tror att eftervården gick snabbare eftersom jag varit hemma och haft högläge. Sen kan man ju alltid diskutera om jag kunde kommit tidigare till arbetet. Nu gjorde jag precis som läkarna sa. Men man får ju avbryta en sjukskrivning när man vill. Det är ju upp till var och en. Det är väl det som jag vägde in i mitt "Delvis". Så därför tyckte jag att "Delvis" passade bättre än "Inte helt".

Instruktion sid 12

Läste du den instruktionen?

Mmmm.

Upplevde du att det var klart för dig om du skulle svara eller var det något som var otydligt?

Nej, jag tyckte det var lagom tydligt. Lagom text och tydligt så. Nej, det var bra.

Fråga 42

Hur gick det att välja svarsalternativ där?

Nej, det var inget svårt. Det tyckte jag inte.

Hur ofta hade du regelbunden kontakt?

"Ja, cirka en gång i månaden eller mer sällan".

Var det mer sällan än en gång i månaden eller, jag tänkte det kan ju vara ganska stor skillnad där om du (blir avbruten)?

Nej, det var en gång i månaden så, eller ja i och för sig en till två gånger i månaden. Så jag kanske skulle behövt ett mellan alternativ där, varannan vecka. Det var inte mer sällan än en gång i månaden i alla fall. I så fall skulle jag velat svara mellan svarsalternativ ett och två då.

Avslutning

Om du skulle fått hem en sådan här enkät i brevlådan, tror du att du skulle ha svarat då eller skulle du stoppat undan den någonstans?

Nej, jag tror att jag hade svarat på den på grund av ämnet. Jag tror det beror på vilket ämne jag får hem så, om jag skulle svarat eller inte. Nu har jag väl, jag vet inte hur många enkäter jag varit med om, både från Försäkringskassan och från vården också, om just den här sjukskrivningen. Jag har faktiskt varit med i, både på akuten och på ortopedien heter det va och även från Försäkringskassan då. Jag har svarat på allihopa för jag tycker det är viktigt.

När du säger att det är ämnet, är det just att du varit sjukskrivning eller är det ämnet överhuvudtaget?

Nej, jag tycker, dels är jag tacksam för vården. Jag tycker de varit professionella. Och så är man tacksam att man fått ersättning och kunnat få vara hemma och ta hand om skadan. Det är inte självklart det heller. Så att dels är det tacksamhet, att man vill berätta att det gått bra och sen tycker jag att hälsa är viktiga frågor så.

Jag kom på en fråga som jag glömde att ställa. Tyckte du att det var någon fråga som var för känslig eller privat att svara på?

Jag tycker det här med arbetskamrater och chefer är känsligt att svara på. Dels var det ju innan jul så man vet att det är mycket för alla, mycket privat också. Och så är det svår balansgång, för man (paus) ja, vad man ska väga in. Vad man ska kunna kräva av en chef och hur mycket de ska bry sig. Det tycker jag är lite känsligt så. Att man vill inte hänga ut eller säga fel om dom heller.

Jag förstår. Har du något mer så där som du tror vi missat eller?

Nej, jag tycker det var bra.

Testperson 2

Datum: 2009-04-28

Kön: Man

Ålder: 49 år

Yrke/sysselsättning: Bibliotekarie

Varit sjukskriven pga. ett epilepsianfall med påföljande trötthet av medicinen, nu åter i arbete.

Ifyllande av blankett: 14 minuter

Diskussionen efteråt tog 25 minuter.

Missiv lästes efteråt och kommenterades via telefon.

Allmänna frågor

Vad är ditt allmänna intryck av blanketten?

Det är strukturellt och sådär. Genomtänkt verkar det vara. Inga större problem. Det var några frågor som jag inte visste riktigt hur jag skulle svara på.

Språket, var det förståeligt?

Ja, det är korrekt och bra.

Inga svåra ord eller begrepp?

Nej, bra svenska, nej inte för mig i alla fall, men jag är ju akademiker så jag reagerade inte över om det är svåra ord i samma grad som man gör om man inte studerat. Då kanske det kan finnas svåra ord, det vet jag inte. Jag tänker inte på det. Det är inget tillkrånglat ord liksom.

Nej vad bra.

Och frågeordningen?

Den verkar logisk också. Och strukturerad.

Svarsalternativen...?

Dom är väl också bra. Det var ingen konst om man inte kunde svara.

Nej det var inget du saknade eller?

Nej inget som jag tänkte på.

Och 14 minuter tog det ungefär. Lagom längd, för lång, för kort?

Nej det är lagom. Du menar att det är lagom...?

Ja om du tyckte det var för lång.

Nej, det tycker jag inte, det tycker jag inte.

Och slutligen layoutmässigt, hur det ser ut?

Det är bra också. Det är bra med dom här ramarna runt frågorna, så man ser var en fråga börjar och slutar, och numreringen och så där. Och likadant, tydliga rutor framför alternativen och sådär. Det är jättebra, det är ju liksom inga tveksamheter.

Och utöver dom här frågorna du ställde frågor om, som vi har noterat och ska ta upp senare, var det några andra frågor som det var några funderingar kring?

Neej, det tycker jag inte.

Några frågor som var för känsliga, privata, stötande?

Nej, i och med att det är anonymt så spelar det ingen roll. Då kan det ju vara känsliga frågor, det gör ingenting.

Nej, man har ju alltid ett val om man svara eller inte också.

Då kommer jag att gå in några av dom här frågorna. Jag kommer att ställa några extrafrågor för varje fråga.

Specifikt om frågorna

Fråga 5b

Om vi går då till 5b, "Om Ja, vilken/vilka sjukdomar, besvär, handikapp har du". Och hur tyckte du det gick att besvara den frågan?

Det gick bra det också. Mycket att läsa.

Och vad tyckte du om svarsalternativen?

Jaa... jag vet ju inte vad allting är. Celiaki har jag aldrig hört talas om t.ex. IBS vet jag heller inte vad det är. Fibromyalgi, det har väl någonting med lungorna att göra, men jag vet inte exakt. Nej det kan det ju inte vara. Musklerna måste det vara. Så jag vet inte vad allting är egentligen.

Nej, men om man ...

Vitiligo... För om man har det så vet man väl vad det är i och för sig.

Och tyckte du det var lätt att hitta besvären/den sjukdom du var sjukskriven för?

Ja, jada.

Upplevde du exemplen som tydliga?

Jada, det tycker jag.

Fråga 17

Den har jag glömt att fylla i ser jag nu.

Det beror på...

"Gå till fråga 19, är du sjukskriven nu?" Nej, det är jag inte.

Precis. Det är ju en hoppfråga. Dom har samma här. Och den här instruktionen, och den ... för min probe här, som en sådan här fråga om frågan, det är om det var lätt eller svårt att förstå instruktionen. Och du hade ju kommentarer om den under tiden som du fyllde i här. Men sedan hittade du svaret, "räkna med veckans alla dagar".

Ja just det, jag läste inte tillräckligt noga.

Hade det kunnat stå tydligare eller tycker du att det står tydligt nog?

Nej, det är tydligt nog. Det är jag som var slarvig.

Fråga 20

På fråga 20 då, under avsnitt E. Vad lägger du in där i begreppet "hög belastning"?

Det är väl om man känner att man har för mycket att göra i hushållsarbetet. (Ohörbart) vad man tycker om hushållsarbete också. Jag tycker att det är roligt att laga mat och så där t.ex. Då känns det inte som någon belastning. Men städa är inte så roligt.

Nej, det kan vara mer belastning.

Så det känns som tråkigt, man känner hela tiden att man borde städa lite noggrannare än man har gjort.

Och svarsalternativen, är dom...?

Dom är bra.

Fråga 22

[Tp kommenterade fråga 22 under ifyllandet. Han undrade vad en "svår sjukdom" var och menade att det var objektivet, men kryssade för det alternativet.]

Fråga 25

Då har vi avsnitt F och fråga 25. Vad tyckte du om den frågan?

Ja, inget speciellt.

Hur tänkte du när du kom fram till svaret där?

Jaa... genomsnitt ungefär.

Instruktionen som är under frågan, använde du dig något av den?

Nej, den tror jag inte att jag läst så noga.

Om du kollar mer på den. Tycker du att det är tydligt vad den försöker exemplifiera?

Ja, det är det.

Du sa tidigare att det inte var några stötande frågor. Står du fast vid det fortfarande?

Ja.

Och observerade du att det gällde konsumtion under en dag?

Ja.

Instruktion före avsnitt G

Mellan fråga 27 och 28, det är ett nytt avsnitt där; G. Men det kommer en instruktion här, om du varit sjukskriven under dom senaste 12 månaderna.

Mmm.

Tycker du att den informationen är tydlig nog.

Ja.

Du tänkte då om du varit sjukskriven någon gång under det senaste 12 månaderna och inte hela perioden antar jag, för annars hade du hoppat över?

Ja.

Fråga 28a

Och 28a, "Vid din senaste sjukskrivningsperiod, uppsökte du hälso- eller sjukvården?". Vad lägger du in i begreppet "uppsökte"?

Att jag besöker dom rent fysiskt, inte bara ringer.

Ett fysiskt besök. I 28b, vad lägger du in i begreppet "åtgärder"?

Ja det är läkares undersökningar, uttalanden, remittering, medicinering och vidare undersökningar på sjukhuset.

Fråga 28c, kan du formulera om den själv, med egna ord vad dom frågar efter. (tystnad)

Om du, vad det är dom frågar efter... Om du skulle göra om frågan, eller det är samma...

Nej det vet jag inte.

Anledningen att jag ber om det, det är för att se om...

Dom frågar om sjukvårdens åtgärder bidrog till att jag återgick till arbetet. Då har jag nog svarat fel, "Ja helt", men dom åtgärderna hade egentligen ingenting med att hjälpa mig tillbaka till arbetet. Så "Nej inte alls" ska jag svara där egentligen. Så jag har inte läst frågan tillräckligt.

För som jag förstår här ska det vara att dom här åtgärderna...

Rehabiliterande för att man ska kunna återgå till arbetet. Med det hade ingen sådan relation med min sjukdom. Det var inget arbetsrelaterat.

Fråga 29

Vad svarade du på 29a? "Nej" eller "Ja"?

"Ja".

På 29b, där har vi åtgärder igen då. Vad lägger du in i begreppet "åtgärder" där?

Samma saker, läkares uttalande, undersökningar, medicinering, remittering och vidare.

(Ohörbart) åtgärder från Försäkringskassan?

Ja, just det. Försäkringskassan står det. Jaha... (tystnad) Ja just det. Men där är det väl snarare åtgärder... Glöm det som jag sa. Att man får sjukpengar och sådant där i första hand, deras uppgift.

Formulera om den med egna ord.

Nej, det kan jag inte. Jag kommer inte på något bra.

Kan du berätta hur du tänkte när du kom fram till svaret där?

På c?

Ja, 29c.

Jag har svarat fel där också ser jag nu. För dom åtgärderna bidrog ju inte till att jag återgick till arbetet. Att jag fick sjukpengar därifrån. Så där ska jag svara "Nej inte alls" där.

Ja om det var så att Försäkringskassan inte tillhandahöll...

Det hade ingen relation.

Tillhandahöll dom åtgärder som gjorde att du, att det var dom som bidrog till det.

Fråga 30

Fråga 30, "Vid din senaste sjukskrivningsperiod". Vilken typ av information tror du avses här?

Det är svårt att veta. (tänker) Nej jag vet inte riktigt vad dom menar.

Tror du det kan vara...

Nej jag fattade ju inga beslut utan det var ju läkare och sjukvårdspersonal som fattade beslut om att jag skulle sjukskrivas och få en viss medicin och gå på olika undersökningar och sånt där. Jag följer ju bara deras...

...utsagor?

Ja precis. Jag behövde ju inte fatta några beslut själv.

Tror du att det kan röra information både om sjukdomen/besvären eller om sjukskrivningen?

Både och?

Fråga 32

Nästa sida, fråga 32. Och den sa du ju under ifyllnaden att den kunde du inte svara på. Var det varken...

C och d. För jag har inte haft kontakt med Arbetsförmedlingen eller Socialtjänsten. Så dom hoppade jag över bara. Det kan man ju specificera i texten ovanför att... svara bara... fast det fattar man väl i och för sig. Men det förväntas ju att man ska svara på alla frågor utan när man ska hoppa över dom. Här går det ju inte att svara när man inte har haft kontakt med dom.

Om vi tar svarsalternativ 1 till 5 "Mycket gott, ganska gott, någorlunda...".

Vad tyckte du om dom?

Det är väl bra, tyckte jag.

Fråga 34

Och fråga 34 då, hur uppfattade du den frågan?

Om jag har haft kontakt med någon person som har samordnat åtgärder mellan sjukvård och arbetsgivare och FK.

Fråga 35

Och på fråga 35, det är en längre fråga där, hur man uppfattade att dom olika instanserna samarbetade. Har du någon uppfattning om dom samarbetade eller inte?

Jo det måste dom ha gjort lite grann i alla fall. På något sätt så... nu minns jag inte, men på något sätt så fick Försäkringskassan reda på, ja olika saker som gällde min sjukdom då. Om det var från arbetsgivaren eller läkaren eller... på något sätt meddelade dom här andra som inte jag behövde göra. Men jag kommer inte ihåg detaljerna.

Fråga 36

Fråga 36, hur tänkte du här när du svarade på frågan?

(Ohörbart) sen att från sjukvården framförallt, är frågan, tror jag att dom menar.

Och även Försäkringskassan.

Fråga 37

Fråga 37, i din senaste sjukskrivningsperiod. Dom frågar här hur stödet från din chef/arbetsgivare, vilken chef tänker du på då, eller arbetsgivare?

Min närmsta chef. Och myndigheten som arbetsgivare kan man säga.

Du tänkte både på chef och arbetsgivare?

Ja, eller i första hand chefen, för det var henne jag hade kontakt med.

Och det är den närmaste chef?

Ja.

Här i frågan, vad räknar du in i det begreppet (stöd)?

Jag fick blommor. Det är inte det sämsta. Då blir man jätteglad. Och så en del SMS och lite så där; hur mår du?

Fråga 41

Fråga 41, nästa sida högst upp. Då sa du att du inte visste vad det var och...?

Nej det känner jag inte till någonting om eftersom det här tror jag är första gången jag fått pengar från Försäkringskassan. Jag har bara haft kortare sjukskrivningar, så jag har inte haft någon kontakt med dom. I alla fall inte på 30 år eller något sånt där.

Nej, och då vet du inte heller...

Nej då är man inte insatt i det.

Nej, och då vet du ju inte vad det innebär, eller typ av påverkan.

Men då kan jag bara hoppa över den ju, för det är ju inte relevant att svara på den då. Eller? Någon måste informera mig först om vad det är för förändringar. Eller så får jag försöka ta reda på det själv.

Ja, och ett svarsalternativ för "Vet ej" eller liknande?

Ja, det kan dom ha med där. Man kan inte förvänta sig att alla känner till sådana saker. Det tror jag inte. Eller att man skriver vad det är för förändringar helt enkelt. Om det går att sammanfatta det kort i en mening eller något sånt.

Det är en jättebra åsikt.

Instruktionerna sid 12

Instruktionerna mellan fråga 41 och 42, tycker du att den är tydlig?

Det är tydligt.

Fråga 47

Och vad tyckte du om den frågan?

Den är väl klar och tydlig. Man kan ju få andra uppgifter om man inte klarar av det av någon anledning.

Svarsalternativen där?

Bra.

Dom är bra där också.

Avslutning

Då har jag inga mer frågor om frågorna. Om du fick en sådan här blankett i brevlådan, skulle du svara på den då?

Hmm, nää, det vet jag inte. Om FK skickar den t.ex., i samband med sjukskrivning, då skulle jag göra det. Det beror på i vilket sammanhang den skulle komma i.

Ja, tanken är väl att den ska skickas ut till personer som tidigare svarat på en blankett om sjukskrivning, arbete och hälsa. Så om vi utgår från att du svarat på blanketten för ett år sedan, hade du svarat igen då?

Ja, det hade jag gjort. Ja men det beror på. Om den kommer från FK i samband med min sjukskrivning, då skulle jag svara på den. Men om den bara kommer från någon annanstans liksom ...

Från exempelvis?

... då skulle jag nog inte ta mig tid och göra detta. Om det var för någon studentuppsats eller något sånt där. Om dom inte erbjuder mig liten present (skratt).

Det är ju frivilligt.

Jaja.

Då har inte jag några mer frågor om det här, såvida inte du har några frågor?

Nej, det har jag inte.

Tackar för intervjun.

Missivet

Vilket är ditt allmänna intryck av introduktionsbrevet?

Klart och tydligt. Förståeligt.

Tycker du att det var för mycket eller för lite information eller var det lagom?

Lagom. Är det för mycket läser man inte allt. Är det för lite säger det inte det man vill veta.

Vad tycker du om språket i brevet?

Bra. Korrekt svenska.

Tycker du att frågorna i blanketten motsvarar det som sägs om syftet i introduktionsbrevet?

I stort sett. Sista meningen i första stycket går man inte in på så mycket. Sen skulle man kunna förtydliga i frågorna vad det handlar om; antingen ändra i frågorna eller i brevet.

Testperson 3

Datum: 2009-05-06

Kön: Kvinna

Ålder: 39 år

Är sjukskriven sedan 2005. Hade ett arbete när hon blev sjukskriven men har nu inget arbete att återgå till.

*Ifyllande av blankett: 26 minuter samt 3 minuter att läsa missiv
Diskussionen efteråt tog 40 minuter.*

Tp tog god tid på sig att läsa alla frågor. Hon läste även de frågor som hon inte skulle svara på, t ex så tog det en del tid att läsa fråga 42 – 48, även om hon ju inte kunde kryssa för några svar där. Det visade sig att hon inte uppfattat instruktionen innan fråga 42. Hon läste även samtliga frågorna 9-14 även om hon inte skulle besvara dem.

Missivet

Vilket är ditt allmänna intryck av introduktionsbrevet? Förstår du innehållet eller är det något som var svårt att förstå?

Jag förstår innehållet. Hälsoresursprojektet är ett långt ord.

Tycker du att det var för mycket eller för lite information eller var det lagom?

Det var lagom. Det var någonting jag funderade över här (pekar).

Dina svar är skyddade, kommer du ihåg vad det var?

”För att inte belasta dig med frågor som redan finns hos SCB ...”, men sen får man ju fylla i det i alla fall.

Allmänna frågor

Vilket är ditt allmänna intryck av blanketten, som helhet?

Den är väl ganska klar och lättläst. När det är sådana här frågor att kryssa i med fyra olika alternativ. Jag tycker det är bättre med fem olika alternativ.

Kan du ge något exempel, vilken fråga du tänker på?

(Paus)

Du tittar på fråga 6.

Ja, jag tycker det är bättre. Jag tror det finns någon mer stans.

Vet du varför du skulle tycka det vore bättre med fem?

Ja, för det blir ett mitt i mellan. Det blir en vågskål. Det här blir inte det. Här kan du inte lämna något mitt emellan alternativ.

Vad tyckte du om språket? Ja, det har du sagt lite om. Var det några särskilda ord eller begrepp som du inte förstod eller tyckte du att du förstod det mesta?

Jag tyckte jag förstod det mesta.

Tycker du att frågorna kommer i en naturlig ordning eller tänkte då någonstans att det var någon fråga som ställdes på fel ställe?

Mmmm, (bläddrar och funderar). Det var väl lite på slutet. Att det inte fanns något alternativ. Jamen här.

Innan fråga 42.

Här skulle väl kanske, jamen jag är arbetslös och det finns inget, jag vet inte riktigt var jag ska (paus). Ja, det kanske skulle stått någonstans. (Paus) Det kanske det står, att om man är arbetslös ska man hoppa över någon annan fråga. *Var det inte tydligt för dig om du skulle svara?*

Ja, det fanns ingen ruta för arbetslösa.

(Paus, läser instruktionen innan fråga 42) Jamen, det kanske står här.

Det är bra att det kommer fram att du inte såg det.

Ja, det är kanske lite lång mening här.

Den här "Om du är eller varit sjukskriven ..."?

Ja.

Du sa det här med svarsskalorna att du saknade ett mittalternativ. Var det något annat där du reagerade på något särskilt när det gällde svarsskalorna?

Det kanske det var, jag ska tänka lite. (Lång paus)

Vi kommer också gå igenom frågorna lite mer noga sedan.

Du sa att du var arbetslös nu. Hade du ett jobb innan du blev sjukskriven?

Ja, jag hade en fast anställning när jag fick besvären. Sen hade jag besvären i ett och ett halvt år innan det blev konstaterat vad det var. Då hade jag bytit jobb under tiden, för att orka klara av vardagen. Och då när de permitterade folk så åkte jag med. Sen dess har jag inte haft någon fast anställning.

Så du blev av med jobbet innan du blev sjukskriven?

Jag var visstidsanställd när jag vart sjukskriven.

De här frågorna om arbetslivet. Jag undrar lite hur du tänkte. Där på fråga 8, där har du svarat "Arbetar som anställd", hur tänkte du där?

Ja, när jag blev sjukskriven, då hade jag den sexmånads anställningen. Och den, hade jag inte blivit sjukskriven så att jag haft kvar det jobbet. Så min sjukskrivning har ju gjort att jag inte har jobb. Sen har jag varit sjukskriven i olika omgångar, så innan sista omgången så har jag arbetstränat i olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Det fyllde du också i där (tp fyllde i både alternativ 1 och 6). Först hade du ett jobb, när du blev sjukskriven och sen har du varit tillbaka i omgångar i arbetsmarknadspolitiska åtgärder?

Ja. Och här står det ju (pekar på instruktionen). Jag kanske missade att se det. Men det är ju inte alltid som det bara finns ett alternativ. Jag tror inte jag hade varit arbetslös om jag inte blivit sjukskriven.

Sen kommer det några frågor om arbetslivet, fråga 9 – 14, visst hoppade du över alla där? Just det. Var det tydligt för dig att du skulle hoppa över dom eller var du tveksam om du skulle svara på dem (tp läste igenom alla dessa frågor, även om hon inte svarade på dem).

Ja, man ser ju lite allt eftersom. Jag arbetar ju inte hel- eller deltid. Nej, det var tydligt. (Paus). Och här finns det ju fem svarsalternativ.

Fråga 12?

Ja, det blir tydligare. Egentligen blir det kanske tydligare ju fler det är, men sen blir det ju rörigare också.

Vad tyckte du om längden på blanketten?

Ja, den behöver ju inte vara längre.

Har du några synpunkter på layouten?

Jag tycker den är ganska bra. Att varje fråga är numrerad. Det står tillräckligt brett isär och själva frågan har grövre text. Jag har ett synfel som gör att jag ser gråa skuggor runt bokstäverna. Men även om jag har det så har jag lätt för att läsa det här.

Då tänkte jag lite allmänt om frågorna, var det några frågor som du inte kunde svara på för att du inte förstod vad som menades eller av någon annan anledning?

Nej, jag kunde svara på dom flesta frågor.

Var det några frågor som väckte funderingar eller som var för känsliga eller privata att svara på?

Inte för mig, men har man, jag menar **fråga 23 och 24**. Det är ju om hot och våld. Är man i såna situationer kanske man tycker det är jobbigt, men jag tyckte inte det. Det är nog viktigt att ställa en klar fråga och få svara på sånt också.

Specifikt om frågorna

Fråga 5b

Hur gick det att svara på den frågan?

Det är bra att det står att flera alternativ kan anges. Ofta har man ju många diagnoser.

Hur gick det för dig att svara? Saknade du något svarsalternativ eller hittade du det som?

Jag hittade flera att kryssa i.

Var det lätt eller svårt att hitta sjukdomarna eller besvären, var exemplen tydliga eller otydliga?

Nej, de var ganska tydliga, det tycker jag.

Fråga 17

Få se, den hade du inte?

Den har jag hoppat över. Nu har jag varit sjukskriven sen 2005.

Läste du instruktionen?

Den nuvarande sjukskrivningsperioden. Jamen jag får nya sjukskrivningsperioder hela tiden.

Okej. Hur tolkar du att dom menar med nuvarande sjukskrivningsperiod.

Jag har varit sjukskriven i ett streck sen 2005, så ”räkna det totala antalet dagar”. Jamen då får jag räkna ut antalet dagar.

Att du valde att inte svara.

Jamen jag tänkte att jag kunde fråga dig hur många dagar det är.

Du sa något om att du inte visste när din senaste sjukskrivningsperiod började?

Nej, för jag blir sjukskriven ungefär tre månader i taget.

Tycker du att det är tydligt vad dom är ute efter här, vilket antal dagar du ska skriva?

Nej, ja om de menar den här sista tre månadersperioden. Ja, de har ju skrivit ”den nuvarande”, men det blir ju lite. Jag kan ju tolka det hur jag vill. Jag har ju varit sjukskriven sammanhängande sedan 2005. Men den nuvarande är i tremånadersperioder. Och under den här perioden har jag också varit inskriven i olika arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Jag har varit sjukskriven, men det finns något som heter FAROS, som är ett samarbete mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Man har varit sjukskriven men får vara inskriven i FAROS.

Är man sjukskriven i grund och botten då?

Ja, för att komma igång att arbetsträna.

Tror du det kan vara några tveksamheter huruvida man ska räkna det som sjukskrivningsdagar. Eller är det självklart att det ska räknas som det, tror du?

Ja, nämen, det blir ju lite luddigt alltihopa när det är så lång period och det är så många olika saker som händer.

Ja.

Den nuvarande sjukskrivningsperioden, jamen det är ju. Jag vet inte.

Fråga 22, 23, 24

Du hade hoppat över 22, 23 och 24.

Ja, ”Har du under de senaste 12 månaderna varit med om något av följande?” och så är det olika tragedier, kan man säga. Men det har jag inte, så det var inget att kryssa där. Och 23, om man varit utsatt för våld och 24, om fysiskt och sexuellt våld, men det har jag inte.

Fråga 25

Hur tyckte du det var att svara på den här frågan?

Hur mycket jag druckit under det gångna året, det är väldigt lite. Så då kryssade jag i.

Hur upplevde du att det var att svara på frågan om alkohol?

Jag kanske började bli lite trött av att det var många frågor, därför kanske jag inte läste igenom den ordentligt.

Läste du instruktionen t.ex. eller var du trött, så att du inte kommer ihåg?

Jag tror egentligen inte att jag såg att det stod ”ingen gång under året”, utan bara mer hur många gånger.

Juste det, det var kanske för att jag sa så där.

(IVE frågade innan fråga 25 av vilken anledning hon valde att inte kryssa svar. IVE var orolig att tp missförstått något med testet och valde därför att bryta in med denna fråga)

Ja, då vaknade jag till lite. Det blev så när det inte var något att fylla i på sidan innan.

Tycker du att exemplen i instruktionen är tydliga?

Om jag tycker?

Om du tycker instruktionen är tydlig eller om det är något som är otydligt i den?

Man kan säkert skriva om den enklare, men den funkar sådär.

Observerade du att det handlade om konsumtion under en enda dag, kommer du ihåg det?

Ja, jag tror jag kom ihåg det bättre när jag skrev än nu när vi pratar om det.

Instruktion sid 8

Det finns lite information innan avsnitt G, Läste du den och i så fall tyckte du att den var tydlig eller var det något som var oklart?

(Lång paus)

Nej.

Fråga 28a

Vad lägger du in i begreppet "uppsökte"?

Ja, om jag varit till någon vårdcentral eller till regionsjukhuset.

Fråga 28b

Vad tänker du här att det kan vara för åtgärder, du har svarat "Ja, delvis"?

Ja, när jag är hos sjukgymnasten till exempel. Jag åker ju dit regelbundet och tränar och får instruktioner. Men när man får, när kroppen är skadad, blir man stel i kroppen och då tycker jag man kunde få rätt till massage och så. När man har stela muskler som hakat fast sig under lång tid. Det anser inte dom. Och då vet jag inte var jag skulle få den hjälpen. Jag har inte råd att få den hjälpen privat.

Du har svarat "Ja, delvis".

Jamen, jag kanske har en ovanlig skala. Det är ingen som riktigt vill ta tag och hjälpa mig, det är ingen som har riktig erfarenhet. Då är det så mycket upp till mig själv, att jag frågar och letar hjälp /.../.

Åtgärder, då tänker du sjukgymnastbehandling, är det något mer som du tänker på där?

Sjukgymnastbehandling, läkarbehandling, att de remitterar vidare till andra specialister. /.../. Det var jätte värdefullt att få hjälp av en arbetsterapeut. Hade jag fått hjälp med det jag hade behov av från början, tror jag nog att jag hade varit tillbaks till arbetet, i alla fall delvis.

Fråga 28c

Kan du berätta lite om hur du tänkte när du kom fram till det svaret. (Tp har svarat "Ja, delvis", trots att hon fortfarande är sjukskriven).

Ja, hade jag fått en rätt diagnos från början, hade jag inte fått lika stor skada. Då hade jag kommit tillbaka fortare.

Vilken tidperiod tänkte du på här, jag tänkte på det här att du återgick till arbetet eller blev friskskriven?

Ja, för att återgå till arbete. Tidsperiod?

Ja, (läser frågan), när du svarade tänker du då på att åtgärderna delvis kommer hjälpa dig till att bli friskskriven i framtiden?

Mmmm, det tror jag. Jag tror att det finns åtgärder som kan få mig att bli bättre.

Fråga 30

Vilken information tänkte du på här?

Den senaste sjukskrivningsperioden, ja, då tänker jag på den här tremånadersperioden. ”Anser du att du fick den information du behövde för att fatta beslut som rör din hälsa?”. nej, det tycker jag inte. Den läkaren, han är väldigt osäker på hur han ska behandla och han har inga råd och tips att ge.

Tänkte du på information som du fick från läkaren eller information du fick från Försäkringskassan eller någonting annat?

Både och. Så nu ska vi snart ha ett möte där vi tillsammans sitter och diskuterar det här. /.../ Jamen, han är väldigt kortfattad och har inte så mycket att.

Fråga 32

Hur gick det att svara på den frågan, hittade du svarsalternativ för alla frågor?

Där finns det ju fem rutor. Att jag måste kryssa på varje rad. Men jag har ju inte haft kontakt med socialtjänsten och jag har ju ingen kontakt med någon arbetsgivare.

Så där kunde du inte svara?

Nej.

Fråga 33

Där har du svarat ”Nej”.

Ja, sist var det inte med någon.

Här står det senaste sjukskrivningsperioden.

Nu tänker jag då på den här tremånadersperioden.

Om vi säger så här att du hade tänkt på hela din sjukskrivningstid, vad hade du svarat på fråga 33 då? Hade du svarat annorlunda, du har svarat ”Nej” nu.

Har du tidigare varit på ett sånt här möte?

Ja, jag har tidigare varit på såna möten. Men mer nu under de sista åren. Första åren var det inte vanligt med sådana möten.

Om du tänker på det senaste mötet du hade och läser fråga b. Hur tycker du det går att svara på den?

Då kan jag svara ”Ja”.

Hur tänkte du, vilka var det som deltog?

Arbetsgivaren och Försäkringskassan. Men jag tycker det är en lång mening.

Jag skulle vilja omformulera den, men jag är dålig på sånt.

Fråga 35

Var det lätt eller svårt att svara på den här frågan?

(Paus)

Har du någon uppfattning om ifall de samarbetar eller inte?

Jag vet ju att de gör det och jag vet att de gör det regelbundet. Men just nu har de legat lågt med det.

Vad menar du när du säger just nu?

Ja, det sista året.

Okej och därför har du svarat?

”I ringa grad”.

Fråga 37, 38

I och med att jag är arbetslös har jag inte kryssat i något där.

Fråga 39

Där handlar det om stöd från familj, släkt och vänner. Vad tänker du på för stöd här. Vad tänker du på att man menar för stöd här?

Att man kan prata om det. Dom lyssnar på mig och vi pratar om det.

Fråga 41

Känner du till förändringarna i sjukförsäkringen?

Ja, det är så mycket. Jag kommer inte ihåg alltihop. Men det blir ju en högre press att komma tillbaka. Det är väl bra men samtidigt så stressar det och pressar en så mycket. Så att den stressen gör ju att man mår sämre.

Du vet övergripande vad de här förändringarna innebär även om du inte vet exakt?

Det är ju att fler människor ska komma tillbaka till arbetslivet. Mindre folk ska vara sjukskrivna.

Avslutning

En slutlig fråga. Tror du att du skulle ha svarat på den här blanketten om den kommit hem i brevlådan.

Ja. Det rör ju en. Det har ett gott syfte och i och med att jag är sjukskriven och arbetslös så rör det ju mig.

Tack så jättemycket, om det inte är något mer du vill säga, som du tror vi glömt.

Nej.

Testperson 4

Datum: 2009-05-07

Kön: Man

Ålder: 21 år

Yrke/sysselsättning: Arbetar som receptionist på vandrarhem.

Har en vidbehovsanställning, har inte varit sjukskriven senaste året.

5 minuter att läsa missiv

Ifyllande av blankett: 5 minuter

Diskussionen efteråt tog 15 minuter.

Missivet

[Tp uppmärksammas på att det även finns en baksida på missivet]

Vilket är ditt allmänna intryck av introduktionsbrevet?

Jaa, det verkar väl bra. Det är väldigt så att "vi kommer inte att lämna ut dina uppgifter". Det framgår väldigt många gånger.

Att det är hemligt.

Ja precis.

Och framsidan, för det var baksidan du...

Ja.

(Ohörbart)

Fast det framgår ju på framsidan också.

Så det var både fram- och baksidan?

Mmm.

Förstår du innehållet?

Ja.

Var det för mycket eller för lite information?

Jag tycker att det var lagom.

Och språket?

Det var väldigt lättförståeligt.

Allmänna frågor

Vilket är ditt allmänna intryck av blanketten?

Jaa, lätt att förstå. Inte svåra frågor, bra alternativ.

Språket?

Det var (ohörbart) lätt att förstå.

Överrenstämde det med brevet?

Ja, det tycker jag.

Några svåra ord eller begrepp?

Nej, inte som jag tänkte på.

Frågorna, kom dom i naturlig ordning?

Ja, det tycker jag.

Svarsalternativen och svarsskalorna, hur var dom?

Ja dom tycker jag var bra. Inget som jag tänkte på.

Nej, det föll sig också naturligt.

Ja.

Inget du saknade, eller var för mycket?

Nej.

Och layouten, hur det ser ut. Vad det tillfredsställande/otillfredsställande?

Den var bra. Inte så mycket små... inte så plottrigt.

Och hur gick det att svara på frågorna?

Det var inga problem.

Inga där du fastnade, eller av någon annan anledning?

Nej.

Några frågor du hade funderingar över?

Då ska vi se, det var ju någonstans jag gjorde... Nej, just det. Jag kom på den efteråt. Så det var inget.

Var det några frågor som var känsliga eller privata?

Nej det tycker jag inte.

Specifikt om frågorna

Då ska vi mer inrikta oss på vissa frågor som får extrafrågor om dom. Och i vissa fall är det hoppfrågor. Så jag kan ha frågor om någon fråga du inte alls svarat på, för att du har hoppat eller för att du inte varit sjukskriven.

Fråga 5b

Men 5b på sidan 2, är den besvarad?

Nej, den har jag inte svarat på.

Kan du bilda dig någon uppfattning ändå om hur dom här exemplen... om dom är tydliga?

Jag det tycker jag.

Fråga 17, 19b

Då har vi fråga 17 och/eller fråga 19b. Det beror på... har du svarat på 17?

17 har jag inte svarat på.

Och 19b?

Har jag inte svarat på heller.

Fråga 20

20, första avsnittet, E, första frågan. Har du svarat på den?

Den har jag svarat på.

Och då undrar vi, i begreppet "hög belastning", vad lägger du i det?

Ja om det har varit mycket som har varit jobbigt hemma, tänker jag.

Kan du ge något exempel?

Ja, om man har bråkat med föräldrarna, den man bor med, eller dödsfall eller något sånt.

Så mest psykisk belastning, inte fysisk?

Nej, jag tänkte på psykisk.

"Under dom senaste 12 månaderna", och från vilket datum räknade du då?

Försökte tänka ett år.

I år. 12 månader bakåt?

Ja.

Och så svarsalternativen, vad tyckte du om dom?

Jo... Det här 4-10 kanske är lite stort hopp, kan man tycka. 4-7 eller nåt, eller 4-6.

Så 4-7, 4-6, sen 6-7 till 10 kanske?

Ja, något mera mittemellan.

Fråga 21

Frågan under, fråga 21. Svarade du på den?

Mmm, den svarade jag på.

Och svarade du Ja eller Nej där?

Där svarade jag "Nej".

Fråga 25

Avsnitt F, Akoholvanor och fråga 25. Vad tyckte du om den frågan?

Den var väl bra, med det här att dom har skrivit att "5 glas motsvarar så mycket ungefär". Så den var väldigt tydlig.

Exemplet eller instruktionen...

Ja precis.

Tycker du att den var tydlig nog.

Ja.

Använde du dig av den när du svarade på frågan?

Nej, det gjorde jag inte.

Hur tänkte du för att komma fram till ditt svar?

Eftersom jag inte dricker så svarade jag 1, att jag inte dricker.

"Ingen gång under året" eller ja, något liknande. Tycker du att frågan var känslig eller stötande?

Nej, jag tycker inte det.

Och låt säga att du hade druckit överhuvudtaget får man väl säga då?

Ja, kanske.

Och det spelar inte någon roll för dig, men noterade du här att det gällde konsumtion under en enda dag?

Ja, precis.

Instruktion innan G

Informationen över avsnittet, uppfattade du den som tydlig?

Ja, det gjorde jag.

Och 28a, första frågan där. Har du svarat på den?

Det har jag inte svarat på.

Och inte 28b eller 29b?

Nej, jag har inte svarat på någonting efter G.

Det är inga i resten av blanketten, eller?

Det har jag inte kollat.

Vi ska se här, det står ju så här ”Om du varit sjukskriven under de senaste 12 månaderna går du vidare till nästa fråga”. Och det har inte du.

Nej, annars behöver man inte svara.

... och får tacka för din medverkan.

Ja, jag räknade med att då behöver jag inte fylla i något mer. Så då läste jag inte ens.

Nej, då var det klart med frågor om frågorna. Och blanketten i sig, tycker du att den motsvarar syftet i det här brevet.

Nu har ju jag inte läst hela men det...

...dom frågor du svarade på.

Ja, det tycker jag.

För den här går ju ut, som du läste, både, antar jag, till sjukskrivna och inte sjukskrivna i det här urvalet. Och om det kom hem till dig, hade du svarat på den då?

Ja det tror jag.

Har du några synpunkter om den?

Nej inte som jag kommer på nu.

Tackar för intervjun.

Testperson 5

Datum: 2009-05-06

Kön: Kvinna

Ålder: 40 år

Yrke/sysselsättning: Heltidssjukskriven. Har varit sjukskriven i olika omfattning i ca 6 år. Nyligen uppsagd från sin arbetsplats.

2 minuter att läsa missiv

Ifyllande av blankett: 12 minuter.

Diskussionen efteråt tog cirka 1 timme.

Missiv

Det här första introduktionsbrevet, har du några synpunkter om det? Vilket är ditt allmänna intryck?

Det var bra skrivet. Det talade om vad det gick ut på. Det var tydligt.

Var det någon information som du saknade eller fanns allting där?

Nej. De tankarna hade jag inte. Utan jag läste nog bara som det stod. Jag visste ju inte vad frågorna skulle vara så att...

Tycker du att det är för mycket eller för lite information eller lagom?

Det är väl kanske vad man förväntar sig av en undersökning, att det kommer en text som den här. Det är kanske inte så imponerande, som jag inte bryr mig om, det är egentligen hur många som har ställt upp. Det tycker jag är ointressant.

Men det kan ju för någon annan vara väldigt viktigt. /.../

Var det någonting i brevet som du tyckte var svårt att förstå eller som du var osäker på vad man menade?

(Tp bläddrar och är tyst)

Du läste ju inte det på baksidan heller va, för då sa ju du att "det är väl ungefär det du berättade om när du ringde och frågade om jag ville vara med"?

Ja, just det. För där tyckte jag nog att det kunde jag nog ändå förstå att det är ju svaren de vill ha, inte EGENNAMN de vill ha. Så de här paragraferna kan ju i alla fall inte. Så jag förlitar mig på att det stämmer.

Allmänt

Om man går in på själva frågorna, och ser dem som en helhet, vilket är ditt allmänna spontana intryck av enkäten.

Jo, den var bra. Även om jag tyckte att den hoppade lite knasigt i svaren ibland. "Aldrig" och sen kom dom här "I mycket ringa grad".

Vilken fråga är du på?

I början så har du ju då, den första, med arbetsliv och det. Då är det ju, 13 där till exempel, då är det "Ja, ofta", "Ja, ibland", "Nej, sällan" och "Nej, aldrig".

Sen kommer det en annan fråga "I mycket hög grad". Det är så konstig svenska där, det är inte samma.

”I mycket hög grad”, vilken fråga är det?

Fråga 38 till exempel, 37, 38. Där har man in ”I ringa grad”, det är inget man använder. Dom orden används ju inte idag.

Skulle du haft lättare att svara då, om du haft till exempel?

Ja, man måste ju tänka till. Vad menas med ”I ringa grad”, ja just det då menar dom mindre. Jag tror inte ”ringa”, det är inget ord som man. I och med att dom här används på ett annat ställe.

Dom är på ”delvis”.

Ja.

Stämmer det närmare ditt språkbruk?

Ja.

I 13.

Ja, jag tror att hade man använt det från början, då hade jag kunnat växla om.

Om man tittar på språket generellt utöver det. Alltså själva frågornas formulering. Var det någonting annat du reagerade på, positivt eller negativt?

Jag förstod ju frågorna, men jag tyckte de var knasigt ställda. ”Nedan följer några frågor om uppgifter i hem- och hushållsarbete, avser även ...”, livssituation. Vid **fråga 20**. Det var så svårt att förstå. ”Under de senaste 12 månaderna: Har hög ...?” Nu hoppade man då till vecka, då du är sjukskriven, och har relaterat till.

Ja, just det. Det var här du sa att det var lite klurigt för att du har inget jobb nu.

Nej, och så ”Under de senaste 12 månaderna, hög belastning i ditt hem- och hushållsarbete har bidragit till att jag blivit sjukskrivning”. Det var det att jag fick dom uppgifterna.

Men hur tänker du. Om du skulle beskriva den här frågan med egna ord. Vad är det man vill veta här?

Dels som jag förmodar att är det så att det som jag gör hemma bidrar till att jag har svårt att klara mitt jobb. Men jag fick läsa ett par gånger för att förstå, svårt att klara ditt yrkes arbete, ja, mitt arbete då.

Hur gjorde du, hoppade du över den frågan?

Nej.

Vad svarade du?

Arbete, då förmodade jag det här med barn med tillsyn. Och då räknade jag med sjuka barn, att man får sömnbrist bland annat hemma. Man hade nog kunnat jobba om man fått sovit. Det var väl så jag funderade på, att det var väl det. Det var den aktiviteten jag kunde relatera till. För tungt hushållsarbete har jag inte, så att jag inte kan jobba.

Men du tänkte då på den anställning som du hade tills alldeles nyligen.

Ja, just det.

Hur långt tillbaka tänkte du? 12 månader, var det lätt eller svårt att komma ihåg det?

Nej, det var det inte. Men jag kan tänka mig, alltså har jag varit hemma så är det sömnbristen som har stört upp. Att det har varit sjukt, magsjuka eller sånna

saker, som gör att arbetsbelastningen hemma varit enormt hög då. Då är det ju bara ett sätt att överleva.

Vad lägger du in i begreppet "Hög belastning"? Kan du ge något exempel, vad menar man?

Hög belastning, det är närman har, oavsett om det är fysiskt eller psykiskt, slitit hårt hemma och är mentalt eller kroppsligt slutkörd så att du inte kan prestera något på jobbet. Det kan ju också vara en känslomässig händelse, ja oförutsedda saker som händer. Det skulle jag se mer, sånt som inte är normalt. *De här svarsalternativen som var på fråga 20 och 21, vad tycker du om dom.* Nej, men dom var bra.

Var det något mer som du spontant kommer på att du reagerade på när du gick igenom frågorna?

Ja, jag hamnade lite grann i, i och med att jag inte har. Ja, det var det här i samband med din senaste sjukskrivning. Att jag har, under de här, rehabiliteras man i olika grad. Att i början satte man in en, kanske, normalt ska man sätta in en rehabiliteringsåtgärd. Sen är det ju en sjukskrivning och sen börjar man ju om igen. Så det var den jag hade i tankarna när jag. **Innan fråga 28**, "Om du varit sjukskriven under de senaste ...". Men under den här, så har jag ju varit på rehabilitering och arbetstränat, det var därför jag svarade.

Du har varit sjukskriven också under de senaste 12 månaderna. Men du blev ändå osäker på den här instruktionen.

För att insatserna kan man ju ha, även om man är sjukskriven, det var så jag tänkte. Antingen kan du vara helt sjukskriven och inte göra någonting och inte ha någon kontakt med din arbetsplats. Men i och med de nya reglerna så är du tvungen att vara aktiv. Du är tvungen att ta tag i det.

Men när du arbetstränat, då har du varit en viss del på arbetet?

Ja.

Ja, jag vet inte säkert hur de menar. Jag tolkar det som att dom menar att har man varit sjukskriven någonting överhuvudtaget, oavsett procent till exempel och oavsett om man har arbetstränat, tolkade jag det som, att då skulle man gå vidare.

Men jag måste fråga, upplevde du att frågorna kom i en naturlig ordning?

Absolut inte.

Hur tänkte du då?

Jag tyckte den var rörig. Man skulle tagit en bit för arbete, en bit hälsa och en bit sjukskrivning. För det var ju, men, nej, jag har inte riktigt kommit på var poängen ligger i det här. Men det finns säkert en anledning.

Poäng med vad?

Men just det här med frågeställningen att man delar upp det lite olika. Men det kanske är det här att jag vill ha en sak i taget. Men det hänger ju ihop, arbete, sjukskrivning och sen övrig livssituation och sen kommer man tillbaka till arbetet igen.

Det var det som du upplevde.

Och sen, just det här med. Ja, det var (bläddrar och letar på **fråga 32**), ”I samband med din senaste sjukskrivning, hur bedömer du att bemötandet varit från följande? Markera med ett kryss på varje rad”. Och då tänkte jag att jag har ju inte mött socialtjänsten och arbetsförmedlare. Och då satte jag inget kryss där. Då skulle man kanske velat haft ”har inte träffat dom”, om man nu vill ha ett kryss på varje rad.

Vad tyckte du om svarsalternativen här?

Dom var bra, men jag saknade det här.

(Paus, bläddrar i enkäten)

Jag känna att det är flera personer som har gjort den här. Att det är flera. Det är så olika språk.

Du känner att det är olika språk?

Ja, just det här med ”ringa”. Ja, när vi pratade om **37, 38, 39**.

Om du tittar på språket där, i 37, 38, 39. Är det bara ordet ”ringa” eller är det något i övrigt som gör att det är svårare att förstå de här frågorna?

Nej, jag har inte svårt att förstå frågorna, jag bara reagerade på ordvalet i svaret.

Det var så ovanligt att stöta på dom, när man inte hade dom i början. Det var mer så. Det kändes gammaldags.

Vad tycker du om längden på blanketten?

Den var bra.

Det var den. Den var inte liksom, varken för mycket eller för lite?

Nej.

Och då antar jag att du inte heller kände att dom frågade om samma sak och så?

Nej.

*(Bläddrar igen i blanketten, börjar läsa **instruktionen innan fråga 42**)*

Men då har jag missuppfattat.

Hur tänker du nu?

”Om du är eller var sjukskriven under de senaste 12 månaderna ...”, så var det ja.

Berätta hur du tänker.

För jag har ju inget arbete att komma tillbaka till, då är det ju inte. ”Annars behöver du inte svara på frågorna som följer”. Nej. *(Tp har inte svarat på frågorna 42-48).*

Det är jätteviktigt att de här instruktionstexterna är enkla att förstå. Vad är det du funderar över?

Jamen, det här ”Förändringarna i sjukförsäkringarna”, de kanske jag skulle svarat på? För jag slutade egentligen här nu i och med att jag hade.

Just det. Här tror jag att de kan ha gjort en miss om jag ska vara ärlig. De har faktiskt skrivit att du ska inte svara på fler frågor. Men man kan ju, man borde ju kunna svara på de här frågorna om man haft ett arbete under den senaste 12 månadersperioden.

Ja, precis, om man nyligen har.

Jag vet ärligt talat inte. Men du följde ju instruktionen.

Ja, jag tolkade det så.

Skulle du velat svara på 47 och 48? Hade det känts viktigt för dig att svara på dem?

Jag hade nog velat svara på dem. För såsom jag är, så slutar man att läsa och då missar man ju den frågan. Det såg jag ju nu, förändringarna i sjukförsäkringen. Och den drabbas jag ju nu av i allra högsta grad. Så det är ju egentligen den viktigaste frågan.

Har du några synpunkter på layouten?

Den var tydlig. Det är ju det där, där det är smått, att man får tänka till.

Nummer 6, att man fyller i ett kryss så att det inte blir två kryss. Det kan det bli.

Eller inget kryss alls.

Men du tyckte det funkade hyfsat?

Jaja. Oja. Det var inte tråkigt att läsa. Sen var det bra text, typsnitt.

Var det någon fråga som du helt hoppade över, som du inte kunde svara på, även fast du?

Nej.

Det var ju i och för sig, det har vi ju nämnt, där du inte hade ett kryss för "hade inte träffat".

Nej, precis. Jo, och sen hur många dagar. Den tog jag inte upp.

Fråga 17?

Ja. Det finns ju inte så många, om man varit hemma väldigt länge. 3 år och 4 år, då spricker det.

Ja, du sa ju det att "det finns inte tillräckligt med rutor". Och miniräknare är ju bra att ha till hands där.

Ja.

Har du haft en sammanhängande sjukskrivningsperiod, måste jag fråga?

Ja, nu. Jag började lite smått med små skvättar, med ett par veckor och så innan det riktigt. Sen har jag varit hemma sen 2003. /.../ (Pratar en hel del om sin situation och sin sjukskrivning här, ej relaterat till frågorna och därför ej utskrivet).

Var det några frågor som du upplevde för känsliga att svara på eller som var i gränslandet därkring?

Jag kan tänka mig att om jag varit misshandlad om min sambo, så skulle jag aldrig svara på de frågorna här, om jag fick den hemskickad. "Har du någon gång varit utsatt för våld ...", så skulle jag aldrig svarat på det hemma.

Skulle du aldrig svarat på hela enkäten eller?

Nej, på dom frågorna, eller också säga nej. I och med att den kommer hemskickad. Och har du en sådan situation, så är du granskad av din partner.

Men det var de frågorna som stack ut?

Och de tyckte jag inte riktigt hörde hemma med, eller ja i och för sig, det är ju en del av hälsan. Men den låg lite vid sidan om. Är du i den situationen, svarar du inte på dom frågorna så enkelt. Jag tror inte det är många som erkänner att de blir det.

Specifikt om frågorna

Fråga 5b

Hur gick det att besvara den här följdfrågan? Saknade du något svarsalternativ till exempel.

Nej, inte på den här. Det var tydligt det som var i parentes. Det var bra.

Du tyckte instruktionerna var tydliga då?

Ja.

Fråga 18

Då, ”muskel-/led- bindvävssymptom”, då försvann fibromyalgi, den fanns inte med någonstans.

Hur gjorde du så?

Jag gjorde inget mer än att jag skrev ”Annan sjukdom än alternativen ovan”.

Ja, precis. Men, ”Annan muskel-/led” eller ”Värk i nacke, skuldra eller axlar”.

Ja, det kan ju bli lite konstigt. För du kan ju få värk i nacken av fibromyalgi.

Ja, eftersom den är omvänd här.

Du menar i 5:an?

I fråga 5 finns den ju och idag är ju fibromyalgi en diagnos som man skriver.

Bra synpunkt. Den är väl inte så ovanlig heller.

/.../ (Pratar en del om sin sjukdom).

Fråga 17

Den har vi pratat om. Men hur bar du dig åt, du som har varit sjukskriven så länge? Hur tänker du när du räknar?

Jag räknade antal hela år.

Hela år, men du har varit sjuk. Räknade du med om du har arbetstränat till exempel?

Ja, för då har jag fortfarande varit sjukskriven. Så det räknade jag.

Det jag vill komma fram till är om du upplevde instruktionen som tydligt eller om det var något otydligt i det?

Nej, då räknade jag varje sjukdag oavsett, det var mest att det inte fick plats.

Och att du inte hade miniräknare (skratt).

Nej, jag behövde tänka. Det var väldigt jobbigt (skratt).

Fråga 19

Här har vi samma fråga egentligen. Den här instruktionen som står till 19B. Är det samma instruktion? Just det, ”Om du är sjukskriven just nu, räkna inte med den nuvarande sjukskrivningsperioden”.

Nej, men jag har räknat innan och då blir det det i alla fall.

Men när är din senaste sjukskrivningsperiod? När började den.

Såsom jag har räknat, sen de förnyades de här papprena. Så länge jag har varit hemma, så länge har jag varit hemma.

Men hur är det med att papper förnyas, är det en period då eller?

Ja. Vartannat år. Först i början var det var tredje månad. Det var det som var så dumt. Tre månader och så hände ingenting och sen tre månader till. Jag tror jag har 18 stycken. Sen blev det sjukersättning i ett år och sen ett halvår, förlängt (ohörbart).

Det var inget med fråga 19 som du hade problem med att tolka?

Nej.

Instruktion sid 23

Vad tycker du om den?

Jag tycker fortfarande frågan är så känsligt ställd. Jag tror inte man svarar på den. Om jag är utsatt tror jag inte jag skulle erkänna det.

Fråga 25

Vad tyckte du om den frågan?

Då räknade jag en dag, ja, en kväll, hur mycket man har druckit då. Och sen hur ofta under ett år och så fick jag räkna ihop dom. Det är samma sak där, att jag kanske dricker, men och andra sidan, en sommardag, det är oftast då man dricker. Då kanske det blir fem glas i alla fall. (*Bandet stängs av pga. sidbyte och några ord försvinner*).

Du räknade ut ungefär en gång i månaden?

Ja, nånstans där.

Vilket svarsalternativ blev det?

8-11 gånger. Samtidigt så blir det ju inte riktigt det. Jomen, det blir nog det men idag har vi ju två aktörer hemma som påpekar när vi dricker. Och det tar ju udden av det goda. "Ska ni dricka alkohol nu?". Och så blir det väl inte på samma vis när de är med. /.../.

Fråga 28

Det här kan låta lite konstigt, men om vi tittar på 28a (läser frågan). För det första svarade du "ja" eller "nej" på den?

"Ja".

Vad tänker du att man menar med "uppsökte"?

Ja, behöver hjälp. Alltså jag är så pass sjuk att jag behöver extra medicin än den jag kanske har ordinerat. Som i mitt fall händer det ju saker hela tiden /.../. Och då får man ju uppsöka.

Att ta kontakt?

Ja, precis. För jag kan tänka mig att har jag gjort något mer konkret, brutit benet eller nåt, då kanske jag inte uppsöker. Som i mitt fall, det är så luddigt alltihop. Jag har haft högt blodtryck under lång tid, då har vi trott det varit migrän.

Hur gick det att svara på b?

Ja, men det har jag fått, eller "Ja, delvis", för ibland är det ju svårt, att veta varför det blir som det blir och då har de inte kunnat hjälpa mig utan "gå hem

och vila". För de har inte heller förstått. I och med att det inte är någon allergisk reaktion egentligen. /.../.

Men det här med åtgärder, vad menar man med åtgärder?

Förändringarna då kan ju vara att man, ska man komma tillbaka till arbetslivet är det viktigaste att man tror på att man ska kunna komma tillbaka. För mig har det bara varit jag som tror att jag ska kunna komma tillbaka. Och har alla den beslutsamheten. För jag tycker inte att det kan ni inte kasta ut och säga att "du kan inte" utifrån det vi vet. Jojo, men låt mig pröva så att jag också förstår. /.../.

Fråga 28c, hur svarade du där?

Nej, det var inget som bidrog, nej.

Fråga 29

Är det samma typ av åtgärder, det är det inte antar jag?

Det jag kanske förväntar mig från försäkringskassan är att de ska stötta mig. Och försöka vända det till något positivt. Och det har dom inte. Utan "sköt dig själv och hör av dig". /.../.

Vad svarade du på dom, b och c?

"Nej, inte alls". "Om ja", då hoppade jag över c.

Fråga 30

Vad är det för information man avser här, tror du? Vad tolkar du?

Det har jag inte fått, eftersom jag fick reda på att jag skulle tagit ett lugnare tempo, ett steg tillbaka och att jag då kanske fått reda på att jag hade fibromyalgi och att jag då hade kunnat, gemensamt med dom kunnat förklara för arbetsgivarna, att det här kommer att ta ett år.

Vad är det för information du tänker på, är det mer information, nästan samarbete, att lägga upp en plan, är det vad du tänker på då?

Ja, att tala om hur det fungerar också, vad det är det handlar om.

Vad blev det här då?

"Nej, inte alls".

Fråga 31

Den fick du hoppa över då?

Den svarade jag "Nej, inte alls" på. Jag skulle ha svarat "Nej, jag fick ingen information". Eller både och kanske. Dom tycker ju att dom gav mig den informationen dom tyckte var nödvändigt.

Ja, men du upplevde det inte så?

Nej, eftersom vissa bitar saknades. Och jag tror den informationen, jag tror man skulle haft en bättre arbetsplan, men det, ja.

Och det här är 2003 eller?

Mmmm. Precis.

Fråga 33

Hur tänkte du när du svarade där?

Ja, det var ju jag som kallade till mötet.

Hur många möten var det, har du haft flera?

Jag har haft tre möten.

Är det tre möten på sex år?

Det är på sista året.

Och hur svarade du på b?

Hälso- och sjukvård, försäkringskassan och arbetsgivare.

Försäkringskassa och arbetsgivare, på alla tre möten?

Mmmm.

Fråga 34

Hur uppfattade du den frågan?

”Nej”, det var jag själv.

Hade du förväntat dig att en kontaktperson hade funnits då?

Som hade samordnat mötena så att de blev av. För att jag har varit på möten som blivit inställda, för att ingen informerade mig.

Är det något som folk som försäkringskassan ska?

Ja, nämen, någonstans så är det väl försäkringskassan och arbetsgivare som skulle arbetat tillsammans med någon, förslagsvis skulle vi haft en läkare med från början. Det visste inte jag att man skulle ha.

Du visste ju inte att du hade den diagnosen heller.

Nämen, över huvudtaget, skulle man ha med en sjukvårdskunnig. För den kan tala för din sak.

Inte någon av försäkringskassans läkare?

Nej, utan den som har behandlat dig och som är insatt i problematiken. För det är ju en del av problematiken med fibro, att du har noll koll på läget emellanåt. Du uppfattar inte alls världen såsom. Du blir lite koko, egentligen. Har du haft värk och sovit dåligt, då spelar det ingen roll. Det kan gå rosa elefanter, jaja visst, ja. /.../.

Fråga 35

Det var där jag ville säga ”Nej, inte alls”, skulle jag nog vilja haft där.

Har du en god eller dålig uppfattning om dom har samarbetat?

Dom har inte samarbetat.

Fråga 36

Hur tänkte du när du svarade här?

”Nej, inte alls”. Det är ju så att jag har inte fått någonting egentligen. Två månader har de satsat på mig. Och det är inte mycket.

Du svarade ”Nej, inte alls”. Och det är insatserna från alla, sammantaget?

Ja, arbetsgivare och försäkringskassan. Försäkringskassan har ju inte alls legat på arbetsgivaren nånting. De har inte ställt något motkrav eller någonting.

Facket är väl egentligen den enda som har kämpat ordentligt hela tiden för mig.

Tänker du in fackets insatser?

Nej.

Det gör du inte. Utan det är de här mötena?

Mmmm.

Fråga 37

Hur gick du tillväga när du skulle svara på den här?

Om stödet jag har fått. Jag har inte fått något stöd från chefen eller arbetsgivaren.

Vilken chef tänkte du på här, var det flera chefer?

Ja, överlag, vilken chef, om det varit på mellannivå eller högsta nivå så har det inte varit något. Det har varit totalt tyst.

Du tänkte på båda då?

Ja.

Vad är det för stöd, stöd kan ju vara ett ganska?

Jamen, jag tror att om jag haft arbetskamrater som hade brytt sig, att det hade funnits en sån hära, riktig, att det hade varit en bra arbetsgivare så hade dom ju aktiverat arbetskamraterna. Finns det en möjlighet och ringa och komma på en fika eller någonting.

Det är den typen av stöd du tänker på när det gäller arbetsgivaren?

Ja, för då hade jag aldrig tappat kontakten. Jag tror det hade varit lättare då.

Ja, förmodligen.

Fråga 41

Den här om förändrade sjukförsäkringen, första frågan om det, om man säger.

Kände du till de här förändringarna nu, innan du fyllde i blanketten?

Ja.

Vet du vad de innebär?

Ja. För mig har det blivit negativt på så sätt att jag blir, i och med att man inte förlänger sjukersättningen och det finns inget annat alternativ än arbetslöshet.

Och det är det du lägger in i begreppet påverkar, får jag anta?

Mmmm.

Är det något annat sätt som det kan påverka din sjukskrivning?

(Paus) Nej, det är så jag tänker mer. Att det är ganska kallt idag. Det finns ingen gråzon. Det finns ingen mjuk övergång. Jag tror fortfarande att det är svårt att få folk att bli mindre sjuka för att vi skapar en sån här lag. /.../.

Avslutning

Var det någonting annat som du tänkte på när du svarade på den här, som vi inte har pratat om.

Nej.

Det måste jag fråga också, det som stod i beskrivningen på första sidan. Tyckte du den stämde överrens någorlunda med enkäten eller var det några frågor som du tyckte var lite onödiga eller var det några frågor du saknade för att beskriva din situation?

Det jag fortfarande inte fattar det är misshandelsdelen. Den tycker jag inte riktigt, då måste de ha haft en annan, äh. Men det jag tror man skulle kunna ha med är frågor kring vad som skulle kunna underlätta för att må bra. Alltså frågor kring den aktiviteten som jag ändå måste ha för att klara min vardag. Den sociala biten till exempel. Ja, om det finns något som skulle underlättat.

Hur menar du, dom frågorna saknar du?

Ja, precis, som lägger lite fokus till, för jag menar att vara sjukskriven, så handlar det ju inte bara om arbetsgivaren och försäkringskassan. Du har ju även den sociala biten som är ganska annorlunda när man hamnar i en sån här situation. Från att ha haft ett ganska stort nätverk så är det ganska normalt, och dom man har idag förstår och dom man har tappat förstår inte. Det skulle jag då kunna ta istället för, om du någon gång blivit sviken eller, istället för våldet, förändrades din umgängeslista?. För det sociala är ju också rättså viktigt.

Så om man frågar då?

Om situationen, om den sociala biten förändrats under den här tiden. /.../.

Min sista fråga till dig, om du fick den här enkäten i ett kuvert i brevlådan, tror du att du skulle svara på den eller tror du att du skulle lägga den åt sidan?

Jag skulle svara på den, om den handlar om min livssituation.

Hur kommer det sig?

Jamen, det har jag nog alltid gjort. Jag har alltid svarat på frågor när dom ringer, eftersom det ofta finns en tanke bakom det (ohörbart). /.../. Det är väl det att jag tycker ändå det är ganska kul. Och så finns det en anledning till att man vill veta. Och då har du chansen att få säga. Det är ju inte så ofta man blir utvald. /.../.

Testperson 6

Datum: 2009-05-07

Kön: Kvinna

Ålder: 61 år

Yrke: Arbetande (adm. uppgifter)

Ifyllande av blanketten tog 10 minuter

Diskussionen efteråt tog 30 minuter

Introduktionsbrevet

Vad är ditt allmänna intryck av brevet?

Jo det är bra. Får de någon trisslott? Får de något överhuvudtaget för att svara på det här?

Det undrar du?

Ja, någon morot ... för jag tycker det är lite trögt så här. Nu skulle jag svarat ändå, men andra hemma.

Det tycker du behövs?

Ja kanske inte fyra men åtminstone en trisslott?

Förstår du innehållet i brevet?

Ja det tycker jag. Ja.

Är det lagom, för mycket eller för lite information?

Nej, men det kan ju inte vara för mycket, för en del undrar ju och det är inte finstilt så folk kan läsa och så där. Jag tycker det är bra. Det kan inte göras mindre om folk undrar "varför ska jag svara på det här?"

Du tycker de behöver den informationen?

Ja.

Varför står det hälsningar här på första sidan och inte under texten på andra sidan, om det fortsätter på nästa sida?

Det här är universitetet (pekar på sid 1) och det här är SCB (pekar på sid 2).
Eller hur?

Vi har inte utformat brevet.

Men då kan man tro att det är slut här på första sidan.

Så egentligen vill du ha hälsningen på andra sidan?

Ja, eller helst på bara en sida. Men det är klart att det kan bli mer svårläst då.

Men det borde rymmas på en sida. Måste man ha den grå kolumnen?

Eller så kan man skriva längst ner här "Dina svar är skyddade, var god vänd."

Allmänna intrycket

Vad är ditt allmänna intryck av blanketten?

Jag tycker att den var i stort sätt bra. Bra upplägg och trevlig. Men jag tycker ändå att det skulle vara en liten morot som sagt och skicka hem och chansa på att de får lite dåligt samvete utan att göra något och framhäva att det är angeläget.

Hur var språket?

Språket tycker jag väl är bra, absolut.

Inga svåra ord eller begrepp?

Nej det tycker jag var föredömligt på det sättet. Mycket bättre än många andra. Det här var liksom mer entydigt, tycker jag.

Var den lagom lång? Inte för lång eller för kort eller så?

Nej, jag tycker den var lagom lång, särskilt jag som inte varit långtidssjukskriven då.

Och layouten?

Ja, den tycker jag också var bra.

Och inte några känsliga frågor?

Nämen det är ju det här med privata hur man liksom lever och mår, privat om man är nöjd och alkoholvanor, det kan ju vara känsligt. Så någon morot ska det vara. Det bör stå också om skyddade uppgifter redan på förstasidan på följebrevet. Det ska synas redan där och sedan kan man få det mer utförligt på baksidan av brevet, om inte allt ryms på förstasidan.

Tycker du att frågorna motsvarar syftet i introduktionsbrevet?

Ja det tycker jag.

Specifikt om frågorna

Fråga 2

Jag vet inte vad jag säga där: Singel eller särbo? Vi träffas ofta.

Det funderar du på? Varför det då?

Vi träffas ofta och ibland åker vi på semester tillsammans och vid helger och födelsedagar. Fast egentligen är vi inte ett par. Äsch.

Vad valde du då?

Jag skrev singel. "Frånskild" finns inte längre? för det är vi också sedan många år. Det var ju urlänge sedan, ca 20 år, men som sagt så träffas vi fortfarande.

Fråga 5

Nämen det här har jag varit hela tiden ... jag var jag jättesjuk på 70-talet, men jag har underhållsdos, profylaktiskt eller antidepressiv psykofarmaka och sedan går jag dessutom på ljusbehandling vinter och vår. Jag var jättesjuk då och

sjukskriven länge. Men det har inte vart sedan dess, så jag håller. Jag kämpar väl där idag jämt, men det går bra.

Vad tycker du om svarsalternativen?

Ja, de är bra.

Vad tycker du om dem? Verkar det vettigt med dessa svarsalternativ om du tänker även på de andra?

”Hjärt-kärlsjukdom” ... jag skulle skriva snedsträck emellan istället för bindestreck eller är det ett ord kanske? Det kanske det är.

Hm

Men det ser lite roligt ut.

Men är exemplen tydliga och så?

(Hon upptäcker att hon har fler krämpor då hon läser igenom svarsalternativen och kryssar för ytterligare tre alternativ).

Ja lite hudsjukdom har jag också för farao. Jag har ju eksem och allergi.

Jaha nu fyller du i fler svarsalternativ då du går in och studerar dem.

Ja (skratt)

Lungsjukdom. Jamen blir jag förkyld så får jag liksom ... jag har en kronisk bronkit och då måste jag i regel ha penicillin, men ofta räcker det med hostmedicin, Mollypeck eller något, men det beror på.

Men gud jag har ju artros också. Jag har allting (skratt)

Nu upptäckte du att du har fler saker när du läser alternativen mer noggrant.

Ja, men det känner jag av också. Jag är ju opererad i knäet, men det känner jag av lite då och då. Jag har gymnastik för det varje kväll.

(Fortsätter att läsa alternativen)

Nej, men nu räckte det med detta.

När du kryssade för; har du haft besvär under lång tid?

Jamen visst. Jag menar kronisk bronkit fick jag när jag var 19 år.

Får man inte kryssa för fler alternativ?

Det undrar du? Du har inte läst instruktionen?

Jaså där, nej.

Fråga 6

Det är mycket och många kan kryssa i massor.

Vad menar du med ”massor”?

Jamen de flesta kan liksom fylla i besvär här. Särskilt de yngre. Jag menar magbesvär, om det räknas mensbesvär, men det kanske inte galler här.

Tycker du att det är vida begrepp?

Ja,

(Läser)

Det har jag medicin för, så därför mår jag bra.

Ja, det kan man ju undra om du ska fylla i då och utgå från medicineringen eller ej.

Ja just det

Verkar delfrågorna vettiga?

Ja det tycker jag.

Fråga 7

Också här undrar jag om man ska tänka på före eller efter medicinering.

"Hela tiden" då ljuger man nog. "Senaste veckan" var det i och för sig.

Bra att du uppmärksammade det.

Ja, man oroar sig alltid för dottern, inte vet jag. Nu ska hon träna karate och har fått en spark på tänderna ...

Vilket svarsalternativ?

Jag är på I.

Det är bra att vi får veta vad man lägger in i begreppen.

Ja, man oroar sig liksom så där ibland. (fyller i "Ibland")

Och svarsalternativen?

Ja, sämre har jag ju sett. Jag får ofta fylla i sånt här lite då och då. Jag har ju psykiatriavdelningen på St Görän. En del blanketter är ju hemska.

Fråga 12

Kunskapskrav är inga problem. Värre måste det vara för IT- människor som borde känna sig otillräckliga många gånger då det kommer så mycket nytt hela tiden. De kan inte greppa allt utan måste specialisera sig. Det skulle vara jättesvårt alltså.

Men det har inte du?

c. Ibland blir man ju ledsen.

Ibland blir du lessen?

Ja.

Ja du har sånt jobb?

Ja

(fyller i "Ganska god")

Fråga 13

Hur skall jag fylla i här? Om man är hängig. Ja, man kan ju ha en förkylning i kroppen och ont i kroppen och vara trött. Man tar sig hit, men ofta behöver jag inte vara sjuk hemma.

Nej, just det.

Inte springa hela tiden och hämta utskrifter osv. Man kan ju samla på sig.

Det är bra att vi får veta hur du tänker.

Fråga 14

Hur tänkte du här?

Ibland är det ju stressigt och otrivsamt. Det är inte så mycket man kan påverka, tycker jag.

Men då säger du "Sällan", att sällan någon kan hjälpa till med det.

Ja, chefen vill jag inte prata om överhuvudtaget?

Fråga 19a

Nej, men det har jag ju inte. Ja, alltså jag har ju 1-7 dagar. Skall jag fylla i det? Jag kommer inte ihåg. Men det var någon gång i höstas. Jag kan ha varit det.

Vad lägger du in i "Sjukskriven"?

Alltså man kan ju sjukskriva sig själv. Det likställer jag med ... det är inte bara med läkare utan egen sjukskrivning eller? Jag räknar in att man sjukskriver sig själv. Jag har inte varit sjukskriven av läkare. Det var urlänge sedan.

Nej utan att du är borta max 7 dagar. Det lägger du in i en sjukskrivning?

Ja det gör jag. Men det kanske skulle formuleras om? Folk kanske tror att det måste vara läkarintyg. Men jag menar jag har opererats för knä och även tithålsoperation ... man blir inte sjukskriven, men är ändå hemma några dagar. Man kanske skulle fråga; "Har du sjukskrivit dig?"

Ja, om man nu vill åt det.

Jag sätter "Ja" här.

Fråga 19b

Det kör jag faktiskt med. Jag kan köra halva dagar flera dagar om jag inte orkar fullt ut.

Och det bestämmer du själv?

Ja, det kan man göra.

I och med att du har flex?

Nej, inte bara att man har flex. Man sjukskriver sig alltså på deltid.

Du hade inte sjukskrivit dig av läkare?

Nej, jag gör det själv. Jag kan säga att jag är sjuk en halv dag måndag till onsdag.

Du meddelar personalavdelningen detta?

Ja jag får då sjukavdrag en halv dag dessa dagar. Den åttonde dagen måste man dock ha läkarintyg.

Ja man kanske kan fråga om man har varit sjukskriven med eller utan läkarintyg.

Ja om man vill ha med båda.

Ja det måste vara tydligt.

Fråga 20

Ja om man flyttar så där som jag gjorde i somras. Det är himla påfrestande. Hur det påverkade ...

Det är bra. Då vet vi vad du lägger in i begreppet.

Vi vill veta vad du tänker kring "hög belastning". Då tar du här med flytt ... att det kan vara ett exempel.

Ja det är både psykiskt och fysiskt jobbigt naturligtvis. Vi flyttade isär jag och min dotter och det var ju också jobbigt. Jag skriver 1-3 gånger.

Var svarsalternativen ok?

Ja, ja.

Fråga 22

Jaha, skilt mig eller separerat. Är det från sin dotter eller make? (Skratt)

Det enda som gäller mig är svarsalternativ ett. Min särbo/före detta man har haft skilda lägenheter i många år. Det är i så fall om man kan likställa det med "dotter"?

Ja, jag ger inga svar. Det är din fundering.

Kan man inte skriva dit någonting?

Det vill du?

Ja, "från dotter". För det var en himla skillnad faktiskt.

Ja, förstår det.

Men sedan har du gått igenom alla svarsalternativ?

Ökat ansvar i arbetet, jag får mera jobb i alla fall.

"Högre arbetsbelastning" finns ju inte.

Det saknar du?

Ja

Jag fyller i alternativ 1 och skriver till "från vuxen dotter". Det kanske folk gör.

Ja, precis. Du ska tänka att du sitter här ensam och fyller i.

Fråga 25

Jag tycker det är lite otydligt det här med glas och motsvarigheten. Det borde vara lite enklare och kortare instruktion. Det här är så rörigt. Det stoppar upp det hela. Går det inte att stapla upp istället så här och visar.

5 glas =

20 cl starksprit

1 flaska vin

...

..

Så du vill korta ner instruktionen?

Ja just det, den kursiva under.

Hur tänker du när du ska bestämma hur många gånger per år?

Först tänkte jag någon enstaka gång, men det blir ju fler gånger vid närmare eftertanke, som långkvällar, födelsedagar. Man träffas och helger etc.

(Hon ändrar från 3 till 4.)

Allmän kommentar

Jag tänker, jag har kryssat i allt möjligt med mina krämpor. Under alla år så har man ju skaffat sig en massa olika krämper som man har lärt sig att leva med.

Men samtidigt kryssade jag för att jag mår bra. Det kan man ju tycka är lite konstigt. Dels för medicinen, dels är jag opererad och man lär sig leva med mindre handikapp av något slag.

Skulle du ha svarat på denna enkät om du fick hem den i brevlådan?

Ja det skulle jag.

Varför det?

Eftersom vi i vår ålder är ordentliga av oss och känner ett ansvar att göra en insats för samhället. Vid närmare eftertanke, vad är egentligen syftet med undersökningen, då man inte frågar något om kost, motion och rökning?

Testperson 7

Datum: 2009-05-08

Kön: Kvinna

Ålder: 38 år

Yrke/sysselsättning: Personlig assistent

Har varit sjukskriven en kortare tid för bruten fot, helt åter i arbete.

*Ifyllande av blankett: 10 minuter plus 1 minut att läsa missiv
Diskussionen efteråt tog 30 minuter.*

Missivet

Om vi börjar med introduktionsbrevet. Vad tyckte du om det?

Väldigt utförligt. Och begripligt. Det tycker jag.

Var det någonting som du kände att du saknade eller fanns all information som du kunde förvänta dig?

Ja, det tror jag. Det stod ju här att jag hade gjort det här förut, men det hade jag ju inte. Det var ju det enda, annars var det bra. Begripligt.

Allmänna frågor

Och om man går in på själva blanketten, de här frågorna. Om du skulle göra något slags samlat intryck av hela enkäten, hur skulle du beskriva det?

(Funderar en stund) Ett samlat intryck är att det gick att svara bra på allt, men vissa frågor gick inte att svara på. Några frågor.

Har du noterat vilka det var?

Ja, jag har inte svarat på dem.

Okej, men vi kan gå igenom då alldeles strax i ordning och bläddra tillsammans.

Om man tittar på språket i blanketten överlag, var så att du tyckte att det var på en lagom nivå eller var det ord som var svåra att förstå?

Nej, nej. Inget som var svårt att förstå.

Upplevde du det som att frågorna kom i en naturlig ordning, eller var det någonting som dök upp på fel ställe i någon konstig ordning?

Jag upplevde inget sånt.

Om vi tittar på svarsskalorna och svarsalternativen som fanns, var det någonting som du tänkte på där att det var för få eller för många eller inte riktigt stämde?

Ja, det var ju där det var nånstans så att det inte fanns, att det fattades.

Okej. Kommer du ihåg vilka eller var det där du inte svarade?

Ja, precis.

Ja, då kommer vi tillbaka till det snart då.

Om man tittar på längden på blanketten, alltså antalet frågor egentligen, hur upplevde du det?

(Tp funderar)

Om det var en kort eller lång enkät...

Mnja... medel. (skratt) Det kändes liksom inte som att "det tar aldrig slut".

Kände du någon gång ungefär som att samma fråga kom igen, eller att det blev tjatigt, eller var det liksom att det flöt på?

Nej. Det kände jag inte. Jag blev lite förvånad att det kom såna här frågor om det här med misshandel inom... eh... det kändes sådär, oj, nu frågar det helt plötsligt, våld inom relationer. **(Fråga 23 och 24).**

Det måste jag fråga, den där texten som stod innan (pekar på intro till våldsfrågorna).

Eh... mnja. Fast jag läste den kanske inte så noga som jag skulle ha gjort (fnissar).

Ja, den är ju skriven i ganska liten text, så det är ju lätt att man missar den.

Ja, jag har ju glömt mina läsglasögon (skratt) men jag kan ju läsa den, det är inga problem. (Tp funderar ett tag) Ja, jag förstod inte. Eller alltså... det här med alkohol, det förstår man mer. Alltså, det är jättebra att de frågar för man vill väl ha fram sådana saker (syftar på våldsfrågorna), men jag förstod inte riktigt varför de kom i just den här undersökningen. Det var lite så jag tänkte. *Kopplingen till?*

Ja, kopplingen till sjukdom då. Fast å andra sidan, det måste ju vara kopplat både till fysiskt och psykisk ohälsa. Men för mig kändes det liksom, oj då! Jahapp.

Ja, det är dina spontana reaktioner som är viktiga att fånga in. Och har du några synpunkter på layouten, på hur det rent visuellt är presenterat.

(Funderar länge) Nej... det har jag inte.

Specifikt om frågorna

Om vi då går igenom frågorna. Jag har ju ett antal frågor som jag ska fråga om ändå, men vi kan ju börja från början så kan ju du säga om det var någonting t.ex. på sida 1...?

Nej, det var det inte.

Fråga 5

Sida 2 där, på 5:an. Svarade du ja eller nej på den?

Ja.

Och om vi då tittar på den där följdfrågan som kom, hur gick det att hitta rätt svarsalternativ där?

Jo, det gick bra. Fast det var lite långt. För mig är det jag har haft, eller har, en del nackbesvär. Muskel... och då var det så himla långt det här "Muskel-ledbindvävssymptom-smärta" liksom... Muskelsmärta har jag liksom. Det tog ett tag, men jag kom sedan på att, jo det blir faktiskt det.

Men när du valde det då, kände du dig säker på att du hittat rätt svarsalternativ?

Ja, det var jag. Men det kändes väldigt långt. /.../
Var det något svarsalternativ här som du saknade?
 Nej.

Fråga 6

Var det något mer om den här sidan, jag råkade notera att du suddade i samband med fråga 6.

Ja! Just det! Det var ju att jag suddade här, ja, just det! Det har med layouten att göra. Jag satte på fel, såg jag, så att det blev två kryss på samma rad. Det blir ju rätt så långt härifrån och hitbort (visar från delfrågorna till rutorna längst till höger).

Vilken delfråga var du på då?

Det var på f, där råkade jag sätta två kryss på samma rad. På e och f. /.../

Då tittar vi på nästa sida (sida 3), var det någonting här som du kände att inte kunde svara på, eller reagerade på?

Nej.

Fråga 13-14

Nästa sida... Här såg jag att du satt och tänkte ett tag.

Ja, det var här jag kom på att det här kan jag inte svara på. För det står ju såhär: när arbetet blir kroppsligt besvärande. Och mitt jobb blir aldrig det. Utan, om det hade stått om det blir det liksom, men det står ju när.

Hur gjorde du då då?

Ja, jag fyllde inte i för jag tänkte, då säger jag det efteråt. Hade jag varit hemma, jag vet inte om jag hade antecknat något (pekar vid sidan av frågan) eller jag hade väl hoppat över eller...

Hur gjorde du med 14 då?

Det var samma sak. För att det, hur tänkte jag där? Det kan ju faktiskt bli psykiskt påfrestande (mumlar, läser frågan, och tänker). Jag kanske borde ha fyllt i den, för det kan det ju bli. Men jag vet inte, det passar inte, det känns inte som att...

Om du berättar, när du säger att det inte passar, hur tänker du då?

Okej, ja, för det som är psykiskt påfrestande med mitt jobb, jag är ju personlig assistent åt en kvinna som har en hjärnskada och det är ju hennes situation som är psykiskt påfrestande. Alltså, det kan vara psykiskt påfrestande med vetskapen och närheten till att hon har den här situationen och det är inte så mycket som jag kan göra för att, jag blir ju påverkad vad jag än gör, så påfrestningen minskar. Nej, jag kan påverka hur jag ser på det kanske, men inte vad jag gör liksom.

Okej.

Förstår du hur jag menar? Men inte något i mina handlingar.

Ja, jag förstår precis hur du menar.

Men om man skulle svara så skulle jag kanske, "Nej, sällan" skulle jag ju kunna svara.

Och hur tänker du då när du väljer det?

Hmm. Fast det är ju inte riktigt så, utan det är ju inte riktigt vad jag gör som påverkar det utan det är ju...

Din inställning till det?

Ja, precis. Ja, min inställning. Ja, det är klart att den kan påverka vad jag gör, eller, nej, inte praktiskt. Det här låter så praktiskt, liksom. Att jag kan praktiskt ändra på något.

Men du hoppade över den nu, och du kanske skulle gjort det om du satt hemma eller så hade du fyllt i den?

Ja, det beror ju på om, men det stod ju inget om att man fick hoppa över frågor (läser på missivet). Det står ju inget om vad man gör när det inte passar.

Nej, det är väl normalt så att man ska svara på alla frågor. Det ska ju helst finnas svarsalternativ så att det passar.

Ja, men det är ju egentligen inte svaren, utan formuleringen av frågan som inte passar. Och det är ju definitivt när det gäller fråga 13, jag kan inte förstå att man kan fråga. Man kan ju inte förutsätta att alla jobbar kroppsligt.

Man kan ju inte förutsätta att alla jobb är psykiskt besvärande heller.

Nej, det kan man ju inte. Nej precis.

Fråga 19

Vad svarade du på fråga 19?

Jag svarade "ja".

Okej, och på b-frågan, den där instruktionen som står under, läste du den?

Oj, nej, det gjorde jag inte (skrattar). Jag hoppade ju bara till 8-30 dagar.

Ja, men nu ska vi se. Var du deltidssjukskriven under den här perioden?

Ja det var jag.

Ja, men du kanske kan läsa instruktionen nu då, så får vi se (skratt).

(Läser och mumlar) Jaha, den där gäller bara om man är sjukskriven just nu. Så tolkar jag det. (Mumlar och läser igen). Ja, allt det där gäller bara om man är sjukskriven just nu, tolkar jag det som.

Det här som står om deltidssjukskriven då. Men om du hade varit sjukskriven på halvtid?

Nu?

Nej, då. Tror du att du hade svarat med samma svarsalternativ?

Okej, ja (läser igen). Ja, det hade jag ju gjort om jag hade läst instruktionen.

Om du inte hade läst instruktionen då?

Ja, då hade jag gjort det ändå.

Är det någonting här som du tycker behöver förtydligas eller är det tydligt som det är?

Hela sidan?

Nej, jag menar den här instruktionen.

Nja, den känns lite rörig tycker jag. Men det här alltså, jag tycker nog att det skulle vara självklart. Det står ju "dagar". Inte börjar man tänka såhär att "vänta nu, det var bara 50%, ska jag räkna hälften av antalet dagar då?". Det skulle

inte jag börja tänka spontant. Det känns lite onödigt. Man frågar efter dagar, inte timmar liksom.

Fråga 20

Nästa, fråga 20, svarade du på den?

Ja, jag svarade nej.

Vad lägger du in i begreppet "hög belastning"? Även om du då inte varit med om det, vad tolkar du det som?

Jag tänkte mig att man har massa barn och det här familjelivs... ja, det tänkte jag på faktiskt. Föräldraproblem, att hinna med allting med att hämta och lämna barn, och allt sånt. Det var det jag tänkte på. Jag tänkte inte på städning direkt. Men jag tänkte liksom på barnsituationen.

Och hur tänkte du då, när du tänkte bakåt i tiden, var det något som avgjorde?

Nej, men jag har inga barn. Nämen jag har aldrig någon hög belastning.

(skrattar)

Jämför du då med kompisars situation?

Ja, och med min pojkvän. Han har ju fyra barn. Men vi bor ju inte ihop. /.../

Fråga 21

Och 21.an, vad svarade du där då?

Då svarade jag samma sak, nej.

Fråga 22

Och nästa sida, var det någonting du reagerade på där?

Jo, här var det en sak som jag inte tyckte fanns med. Jag har flyttat. Jag har flyttat från en annan ort. Och det är också rätt så där så att man tycker att... det tycker jag har varit stort för mig.

Hur tänker du då, socialt eller?

Ja, för det är ju mycket med det där sociala liksom, familjer och arbete (pekar på svarsalternativen). Jag tänkte liksom att "det där kanske står med, då ska jag kryssa för det", men sedan så fanns det ju inte.

Fråga 25

Om vi byter sida då, den här alkoholfrågan, den var du också inne på. Du nämnde att du inte tyckte det var konstigt att svara på den i alla fall. Tyckte du det var lätt eller svårt att svara på den?

Ja, det var svårt att svara på det här med alltså, glas, svårt att tänka efter. Ja, jag dricker alkohol ibland. Hur mycket dricker jag egentligen och hur ofta? Jag dricker ju rätt så ofta (skratt) men, fem glas, det är rätt mycket. Så jag satte 1-3 gånger per år, men jag vet egentligen inte. Det kanske skulle varit 4-7. Jag var lite osäker, men jag var tvungen att välja.

Ja precis. Men du använde dig av instruktionen då när du svarade?

Ja, det gjorde jag.

Tyckte du den var lätt eller svår att förstå?

Nej, den är lätt att förstå.

Uppfattade du den här frågan som lite känslig eller stötande?

Nej.

Instruktionen innan G

Och om vi tittar lite längre ner på sidan, den här instruktionen (pekar), läste du den?

Det kommer jag inte ihåg faktiskt. Jag hade fattat det som att man inte skulle vara med om man inte hade varit sjukskriven. Jag trodde det var ett kriterium för att vara med i undersökningen, men jag tror inte att jag läste den här.

Nej så är det alltså inte. Det skulle jag ha sagt, jag ber om ursäkt.

Okej. Nej, jag tror faktiskt inte att jag läste det här (fnissar).

Nej okej, men om du läser den nu, tycker du att den är tydlig eller otydlig?

Ja, den är väldigt tydlig.

Fråga 28

Då går vi till fråga 28. Hur tolkar du ordet "uppsökte"? Vad ska man behöva ha gjort för att svara ja på den här frågan?

Då måste man gå dit. Man kan inte bara ringa, för då uppsöker man inte. Utan man måste ju gå till en vårdcentral eller sjuk, sån där. Besöka måste man, så tänker jag.

Och på följdfrågan där har vi "åtgärder". Det är också ett sånt där ord som man kan tolka lite olika. Hur tolkar du åtgärder?

Ja, här är det ju kopplat till sjukvården. Så då tänker jag ju, alltså, om jag fick den vård jag behöver. "Vård" tänker jag där. /.../ det kan ju vara vård och rehabilitering. Jag tänker inte på bemötande och sånt. För de använder ju det ordet flera gånger, "åtgärder".

Fråga 29

För på nästa sida så strök jag under åtgärder.

På 29:an?

Ja, precis.

Den svarade du inte på ser jag.

Nej, b och c, där har jag inte svarat. Vad stod det då, men försäkringskassan, ja just det. Hade jag någon kontakt, ja det hade jag för de ringde mig en gång och det var ju i samband med att jag skulle börja studera och, skulle jag vara sjukskriven eller inte. Och då står det om jag fick de "åtgärder" jag hade behov av försäkringskassan, och då förstod jag inte vad de menade. Vad då för åtgärder av försäkringskassan? Det var ju bara att de skulle betala ut pengar och att de skulle...

Mmm. Men den passar väl kanske inte din situation då...?

Nej, det gjorde den inte. Nej.

Och då hoppade du över båda dom (b och c) då?

Ja, det gjorde jag.

Fråga 30

Vilken typ av information tror du det är man syftar på här, eller, vad tänker du på?

Ja, (tvekar). Det var också lite diffust tycker jag. Men jag tänkte på, för jag blev lite felbehandlad med min fot som var bruten. Och information, jag kryssade i ”ja, delvis” för jag fick en del fel information ifrån sjukvården om hur jag skulle rehabilitera mig och vad som är viktigt. Så jag tänkte ju på sjukvårdsrehab, ja, information om sjukdomen.

Från framförallt då från?

Från sjukvården. Först blev jag gipsad och sedan fick jag någonting som såg ut som en slalomjäxa, och den skulle jag inte ha haft. Jag gick med den i tre veckor i onödan, dygnet runt. /.../ Den läkaren var inte ortoped, och han sa att jag absolut inte skulle tagit av mig den på natten, och sedan när jag träffade ortopederna så sa han att jag helst inte skulle ha haft den alls. Och om jag hade haft den så skulle jag definitivt tagit av mig den på natten. Så det var helt fel information jag fick, och det var det jag tänkte på. Så egentligen kanske jag skulle kryssat i ”nej, inte alls”. Men jag fick ju massa andra saker också, som var rätt med.

Fråga 32

Och så har vi nästa sida, 32:an här. Hur gick det att svara på den då?

Ja, bemötande ja. Det tycker jag alltid är intressant. Nej, det gick ju inte att svara på alla, för jag hade ju inte kontakt med arbetsförmedlingen, och jag hade ingen handläggare inom socialtjänsten. Så att de gick ju inte att svara på.

Och de lämnade du blanka då?

Ja. Och så läste jag det här, det läste ju inte heller om du hade kontakt med. Det ser ut som om de förutsätter att man har kontakt med alla dom här bara för att man är sjukskriven. Det har man ju inte?

Fråga 33

Nästa, fråga 33, hur tänkte du när du svarade på den första delfrågan? Du svarade nej ser jag.

Ja, jag tänkte att de menade om det var, ”möte”. Jag tänkte att det skulle vara något möte med arbetsgivare och försäkringskassa eller nått sånt. Men det fanns ju inte i mitt fall. Jag var inte på nått möte nånstans.

Men du tänkte dig då ett möte mellan två myndigheter?

Ja, det gjorde jag. Eftersom det brukar vara så om man är långtidssjukskriven.

Fråga 34

Och fråga 34, hur tänkte du där då?

Nej, det har man ju inte heller om man brutit foten liksom. Kontaktperson (funderar), ja, det är det väl inga människor som har. Det låter väl bra, men det finns väl inga såna kontaktpersoner. Det skulle väl vara nån från försäkringskassan i så fall.

När du säger att det väl inte finns några såna personer, menar du då när man har brutit foten och sådär?

Nej, men inte så mycket annars heller. Ja, från försäkringskassan kanske.

Fråga 35

Har du någon uppfattning om i fall de har samarbetat eller inte kring ditt fall, det kanske du har i ditt fall. Ja, det var här du ändrade ditt svar?

Ja, jag kryssade för ”i mycket ringa grad”, men det fanns ju inte ”inte i någon grad”, så det passade ju inte. Mycket ringa, det betyder ju lite. Men jag skulle vilja haft som ”inte alls”. Det ser ut som om det har funnits samarbete. Det finns inget alternativ som säger ”ingenting”.

Fråga 36

Hur tänkte du när du svarade här då?

Ja, delvis. Jag tänkte på insatser inom sjukvården.

Fråga 37-39

Vilken chef var det du tänkte på här (pekar på fråga 37)? Har du liksom flera chefer?

Ja, arbetsledare, det är den personen som jag har haft kontakt med. Nu har jag ju bytt jobb då, men som det var förut så var det ju en arbetsledare som jag hade kontakt med.

Din närmsta?

Ja, precis.

Vad tycker du om svarsalternativen i den här frågan?

Ja, fast här är samma sak som den förra, det finns ju inget där det står ”ingenting”. Men det tänkte jag inte på här. För mig så passade det med ”delvis”. Men för de här tre frågorna, 37, 38, 39, finns det ju ingenting.

Hur tänker du då?

Jamen, det skulle ju kunna vara så att man inte fick något stöd. Inget stöd alls. Noll, liksom. Det här alternativet ”i mycket ringa grad”, det är ju samma som fråga 35. Det betyder ju lite, i alla fall. Men det finns ingenting som säger ingenting.

Vad tror du man menar med ”stöd” i de här fallen då?

Mmm. Ja, känslomässigt, ja, det är väl mer ”åh, stackars dig hur mår du?”.

Praktiskt, ähum, ja, det är väl typ om någon åker och handlar åt en, som i mitt fall då. Informationsmässigt, att man kan få hjälp med, ja sånt här vad man har rätt till, om det var en cykelolycka på väg till jobbet. Så det tyckte jag inte kändes konstigt.

Fråga 41

Okej, då tar vi fråga 41 här högst upp på sidan. Kände du till de här förändringarna, måste jag fråga först?

Ja, jag förmodar att de menar det här att man inte får vara sjukskriven en viss tid. Efter sex månader, att det testas, att man ska testas mot hela arbetsmarknaden?

Jag kan inte exakt.

Ja, men det är det de menar. Jo, det känner jag till.

Och du svarade att det inte har påverkat dig?

Nej, för jag var ju inte sjukskriven så lång tid.

Text innan fråga 42

Och den här texten som står här, läste du den då?

Ja, det gjorde ja.

Ja, just det. Det var ju den som fick dig att avsluta enkäten. Var den tydlig eller otydlig? Du var lite frågande där och sa "Jag tror att jag är klar nu."

Jaaa, för jag tänkte liksom att det här (pekar på avsnitt H), det var ju ett helt nytt stycke. Ska jag verkligen inte göra färdigt H heller? Nej, det står ju faktiskt att jag ska sluta, det var det jag tänkte.

Avslutning

Var det någonting annat som du känner att vi inte har tagit upp som du tänkte på när du fyllde i den?

Nej, eftersom vi har gått igenom fråga för fråga så vet jag att vi har fått med allt.

Det är en fråga, jag vet inte om du kommer ihåg det som stod här på första sidan med syftet med undersökningen. Tycker du att frågorna på ett ungefär motsvarar det du förväntade dig?

Ja, då får jag läsa det en gång till. (Läser första stycket i missivet). Njae, jag tycker. Det här är ju syftet, att studera syftet mellan arbete, hälsa och sjukskrivning. De frågar ju ingenting om hur jag trivs på mitt arbete, Ja, det var ju det här med fysiskt och psykiskt påfrestande. Ja, det var ju de två frågorna då. /.../

Om du skulle få en sådan här enkät i brevlådan, tror du att du skulle svara på den då?

Ja, det skulle jag.

Hur kommer det sig, att du skulle svara?

Jag tycker det är rätt så roligt (skrattar) att fylla i såna här saker. Inte... om någon skulle ringa och... nu har jag ju lite bakgrundsinformation, för min pojkvän har jobbat som intervjuare, men de flesta svarar ju när man ringer från SCB. Det tror jag också att jag skulle göra. Just för att det känns så seriöst. Och man har hört talas om det. Det är inte självklart att jag skulle fylla i en underökning från vad som helst, liksom. /.../

Ja, då får jag tacka så mycket för din medverkan.

Sahlgrenska akademien

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Avd för samhällsmedicin och folkhälsa/Socialmedicin

En undersökning om arbete, sjukskrivning och hälsa

Hälsoresursprojektet är en vetenskaplig undersökning som studerar samband mellan arbete, hälsa och sjukskrivning. Forskningen handlar om att öka kunskapen om hälsa och arbete bland personer som varit sjukskrivna i jämförelse med dem som inte varit det och att undersöka vilka faktorer som har betydelse för att återgå till arbete efter en sjukskrivning.

Under våren 2008 deltog totalt 7 835 kvinnor och män i åldrarna 19–64 år i Hälsoresursprojektet. Du är en av dem som deltog och nu vänder vi oss till dig för en uppföljning. Det är av statistiska skäl viktigt att frågorna besvaras av just dig som är mottagare av enkäten. Din medverkan bidrar till att undersökningens resultat blir tillförlitligt och ditt svar kan inte ersättas med någon annans. Du avgör naturligtvis själv om du vill delta i uppföljningen. Undersökningen genomförs av Statistiska centralbyrån (SCB) på uppdrag av Göteborgs universitet.

Frågorna vi ber dig besvara rör framför allt din hälsa, dina arbets- och levnadsvillkor och insatser i samband med sjukskrivning. Svaren bearbetas anonymt och redovisas enbart som siffror i tabeller.

SCB har hand om utskick, insamling och registrering av inkomna svar. Urvalet som gjordes 2008 var draget från SCB:s, respektive försäkringskassans register och innefattade både sjukskrivna och icke sjukskrivna personer som var folkbokförda i Västra Götalands län.

Vi ber dig svara på frågorna i enkäten och därefter skicka den till SCB i bifogat svarskuvert.

Tack för din medverkan!

Med vänliga hälsningar

Gunnel Hensing
Professor vid Enheten för socialmedicin
Sahlgrenska akademien, Göteborgs universitet

Kontakta oss gärna

Om du vill ha information om undersökningen och dess syfte eller hjälp med frågorna:
Kristina Holmgren Tfn: 031-786 68 63 e-post: kristina.holmgren@neuro.gu.se

Om du har frågor om insamlingen av frågeblanketten:
Statistiska centralbyrån Tfn: 019-17 xx xx e-post: xxx.xxx@scb.se

SCB

Statistics Sweden

Statistiska centralbyrån

Dina svar är skyddade

För att inte belasta dig med frågor om uppgifter som redan finns hos SCB kommer de svar du lämnar att kompletteras med uppgifter om kön, ålder, civilstånd, födelseland (i grupper), medborgarskap (i grupper), kommun, inkomst, tidigare sjukfrånvaro, sjukersättning samt uppgift om man är anställd. Dessa uppgifter hämtas från SCB:s och Försäkringskassans register.

På SCB skyddas de uppgifter som du lämnar av sekretesslagen samt av bestämmelserna i personuppgiftslagen. Statistiksekretessen enligt 9 kap. 4§ sekretesslagen innebär bland annat att alla som arbetar med undersökningen har tystnadsplikt. I de resultat som redovisas framgår aldrig vad enskilda personer har svarat. Numret högst upp på blanketten är till för att SCB under insamlingen ska kunna se vilka som har svarat och vilka som ska få en påminnelse. Efter avslutad bearbetning hos SCB avlägsnas alla identitetsuppgifter innan materialet överlämnas till Göteborgs universitet för fortsatt bearbetning. Uppgifterna kommer där att lagras i enlighet med Sekretesslagen 9 kap 4 §, 3 § sekretessförordningen samt 10 § datalagen. Inga obehöriga kan ta del av dina enkätsvar.

Oavsett om du väljer att delta eller inte så påverkar inte det en eventuell sjukskrivningshandläggning. Försäkringskassan kommer inte att ha tillgång till några uppgifter om vilka personer som har besvarat enkäten.

Resultat

Resultaten från studien kommer att publiceras i vetenskapliga tidskrifter och rapporter.

A. Bakgrund

1. Är du man eller kvinna?

- 1 Man
2 Kvinna

2. Vilket är ditt civilstånd?

Obs! Ange endast ett alternativ.

- 1 Singel
2 Gift/sambo med man
3 Gift/sambo med kvinna
4 Särbo med man
5 Särbo med kvinna
6 Änka/änkling

3. Vilket år är du född?

Födelseår:

1	9		
---	---	--	--

B. Hälsa

4. I allmänhet, skulle du vilja säga att din hälsa är

- 1 Utmärkt
2 Mycket god
3 God
4 Någorlunda
5 Dålig

5. a. Har du någon varaktig sjukdom, besvär eller handikapp?

- 1 Nej —————> Gå till fråga 6
- 2 Ja

b. Om ja vilken/vilka av dessa sjukdomar, besvär eller handikapp har du?

Flera alternativ kan anges

- 1 Hjärt-kärlsjukdom (även t ex hög nivå av blodfetter, blodpropp, högt/lågt blodtryck, stroke)
- 1 Lungsjukdom/luftrörsbesvär/allergi (även t ex varaktiga besvär näsa/hals)
- 1 Hudsjukdom/eksem/allergi (även t ex psoriasis, vitiligo)
- 1 Muskel-/led- bindvävssymptom/smärta (även t ex artros/förslitning, fibromyalgi, rygg-/nackvärk)
- 1 Reumatisk sjukdom
- 1 Neurologisk sjukdom (även t ex epilepsi, migrän, MS, Parkinson, varaktig spänningshuvudvärk)
- 1 Psykiska besvär (även t ex sömnstörningar, utmattningssyndrom, ångest, ätstörningar)
- 1 Endokrinologisk sjukdom (även t ex diabetes, struma/ämnesomsättningsproblem)
- 1 Tumörsjukdom (även t ex cancer, godartad tumör, leukemi)
- 1 Besvär från matstrupe/magsäck/tarm/ändtarm (t ex bråck, celiaki, IBS, ulcerös kolit)
- 1 Gynekologiska besvär och urinvägsbesvär (t ex klimakterie-, prostatabesvär, njurbesvär)
- 1 Annan sjukdom än alternativen ovan

6. Hur ofta har du haft följande symptom under de senaste 12 månaderna?

Markera med ett kryss på varje rad.

	Nästan varje dygn	Någon gång i veckan	Någon gång i månaden	Nästan aldrig eller aldrig
	1	2	3	4
a. Magbesvär	☐	☐	☐	☐
b. Hjärtklappning	☐	☐	☐	☐
c. Andningsbesvär	☐	☐	☐	☐
d. Trötthet	☐	☐	☐	☐
e. Yrsel	☐	☐	☐	☐
f. Huvudvärk	☐	☐	☐	☐
g. Smärtor i bröstet	☐	☐	☐	☐
h. Ryggsmärtor, ryggvärk, ischias	☐	☐	☐	☐
i. Värk i nacke och/eller skuldervärk	☐	☐	☐	☐
j. Svårt att somna	☐	☐	☐	☐
k. Vaknar ofta och har svårt att somna om	☐	☐	☐	☐
l. Svårt att koncentrera mig	☐	☐	☐	☐

7. Hur har du mått den senaste veckan?

Sätt ett kryss i den ruta som stämmer bäst för varje påstående.

	Hela tiden	Ofta	Ibland	Aldrig
	1	2	3	4
a. Jag har känt mig ledsen och nere	☐	☐	☐	☐
b. Jag har känt mig lugn och avslappnad	☐	☐	☐	☐
c. Jag har känt mig energisk, aktiv och företagsam	☐	☐	☐	☐
d. När jag har vaknat upp har jag känt mig pigg, utvilad och företagsam	☐	☐	☐	☐
e. Jag har känt mig lycklig eller nöjd och belåten med mitt personliga liv	☐	☐	☐	☐
f. Jag känner mig tillfreds med min livssituation	☐	☐	☐	☐
g. Jag lever det slags liv jag vill leva	☐	☐	☐	☐
h. Jag har varit pigg på att ta itu med dagens arbete eller fatta nya beslut	☐	☐	☐	☐
i. Jag har känt att jag kan klara av allvarliga problem eller förändringar i mitt liv	☐	☐	☐	☐
j. Jag har känt att livet är fullt av intressanta saker	☐	☐	☐	☐

C. Arbetsliv

8. Vilken är din huvudsakliga sysselsättning just nu?

Du som är sjukskriven fyller i det som var din huvudsakliga sysselsättning innan du blev sjukskriven. Obs! Ange endast ett alternativ.

- 1 Arbetar som anställd
- 2 Egen företagare
- 3 Studerande
- 4 Förtidspension, sjuk- eller aktivitetsersättning
- 5 Föräldraledig
- 6 Arbetssökande eller i arbetsmarknadspolitisk åtgärd
- 7 Hemarbetande, sköter hushållet
- 8 Annat

9. Vilken är din huvudsakliga anställningsform?

Obs! Ange endast ett alternativ. Du som inte har någon anställning gå vidare till fråga 15

- 1 Fast anställd (tillsvidareanställning)
- 2 Projektanställd
- 3 Vikarie
- 4 Timanställd
- 5 Egen företagare
- 6 Annan anställningsform

10. Arbetar du heltid eller deltid?

- 1 Heltid
2 Deltid, minst 15 timmar i veckan
3 Deltid, mindre än 15 timmar i veckan

11. Vilken är din huvudsakliga arbetsgivare?

Obs! Ange endast ett alternativ.

- 1 Privatägt företag
2 Staten (myndighet/verk/statligt ägt bolag)
3 Region/Landsting/landstingsägt bolag
4 Kommun/kommunägt bolag
5 Egen företagare
6 Annan

12. Hur bedömer du din nuvarande arbetsförmåga vara i förhållande till:

Markera med ett kryss på varje rad.

	Mycket god	Ganska god	Någorlunda	Ganska dålig	Mycket dålig
	1	2	3	4	5
a. ...de kunskapskrav arbetet ställer?	☐	☐	☐	☐	☐
b. ...de mentala och psykiska krav arbetet ställer?	☐	☐	☐	☐	☐
c. ...de känslomässiga krav arbetet ställer?	☐	☐	☐	☐	☐
d. ...de samarbetskrav arbetet ställer?	☐	☐	☐	☐	☐
e. ...de kroppsliga krav arbetet ställer?	☐	☐	☐	☐	☐

13. När arbetet blir *kroppsligt besvärande*, har du då möjlighet att dra ner på takten eller arbeta annorlunda, så att besvären minskar?

- 1 Ja, ofta
2 Ja, ibland
3 Nej, sällan
4 Nej, aldrig/nästan aldrig

14. När arbetet blir *psykiskt påfrestande*, har du då möjlighet att påverka det du gör, så att påfrestandet minskar?

- 1 Ja, ofta
2 Ja, ibland
3 Nej, sällan
4 Nej, aldrig/nästan aldrig

D. Sjukskrivning

15. Är du sjukskriven just nu?

- 1 Nej —————> Gå till fråga 19
2 Ja

16. Hur många procent är du sjukskriven?

Om du arbetar ange hur många procent av din ordinarie arbetstid som du är sjukskriven?

- 1 1 - 25 %
2 26 - 50 %
3 51 - 75 %
4 76 - 100 %

17. Hur många dagar har du sammanlagt varit sjukskriven?

Räkna från första sjukskrivningsdagen i den nuvarande sjukskrivningsperioden. Räkna det totala antalet dagar och räkna med veckans alla dagar. Har du varit deltidssjukskriven (25%, 50% eller 75%) så räkna varje sjukdag som en dag oavsett om du har varit sjukskriven hela dagen eller delar av dagen.

antal dagar

18. Vad är du sjukskriven för enligt ditt läkarintyg?

Flera alternativ kan anges.

- 1 Infektionssjukdom (även t ex förkylning, influensa, lunginflammation)
1 Ryggvärk (även t ex diskbråck, ischias, lumbago)
1 Värk i nacke, skuldra eller axlar
1 Annan muskel-/led- bindvävssymptom/smärta (även t ex artros/förslitning, reumatisk sjukdom)
1 Depression (även t ex utmattningsdepression, utmattningssyndrom)
1 Stress
1 Ångest, oro
1 Schizofreni eller annan psykosjukdom
1 Annan psykisk sjukdom (även t ex sömnstörning, krisreaktion)
1 Hjärt-kärlsjukdom (även t ex hög nivå av blodfetter, blodpropp, högt/lågt blodtryck, stroke)
1 Neurologisk sjukdom (även t ex epilepsi, migrän, MS, Parkinson, spänningshuvudvärk)
1 Tumörsjukdom (även t ex cancer, godartad tumör, leukemi)
1 Besvär från matstrupe/magsäck/tarm/ändtarm (även t ex bråck, celiaki, IBS, ulcerös kolit)
1 Graviditetsbesvär
1 Skada/olycka
1 Operation
1 Annan sjukdom än alternativen ovan

19. a. Under de senaste 12 månaderna: Har du varit sjukskriven vid något eller några tillfällen?

- 1 Nej —————> Gå till fråga 20
2 Ja

b. Om ja, Hur många dagar har du sammanlagt varit sjukskriven?

Om du är sjukskriven just nu, räkna inte med den nuvarande sjukskrivningsperioden.

Räkna det totala antalet dagar och räkna med veckans alla dagar. Har du varit deltidssjukskriven (25%, 50% eller 75%) så räkna varje sjukdag som en sjukdag oavsett om du har varit sjukskriven hela dagen eller delar av dagen.

- 1 1 – 7 dagar
2 8 – 30 dagar
3 31 – 90 dagar
4 91 – 180 dagar
5 181 – 364 dagar
6 Mer än 364 dagar

c. Var du vid något tillfälle sjukskriven på deltid (25%, 50% eller 75%)?

- 1 Ja
2 Nej

E. Övrig livssituation

Nedan följer några frågor om uppgifter i hem- och hushållsarbete (avser även vård/tillsyn/aktiviteter som rör barn, äldre, sjuka anhöriga eller släktingar).

20. Under de senaste 12 månaderna: Har hög belastning i ditt hem- och hushållsarbete bidragit till att du någon gång haft svårt att klara ditt yrkesarbete?

- 1 Jag har inget arbete
2 Nej, det har inte hänt någon gång
3 Ja, 1-3 gånger
4 Ja, 4-10 gånger
5 Ja, fler än 10 gånger

21. Under de senaste 12 månaderna: Har hög belastning i ditt hem och hushållsarbete bidragit till att du varit sjukskriven vid något tillfälle?

- 1 Nej, det har inte hänt någon gång
2 Ja, 1-3 gånger
3 Ja, 4-10 gånger
4 Ja, fler än 10 gånger

22. Under de senaste 12 månaderna: Har du varit med om något av följande?

Flera alternativ kan anges.

- 1 Skilt mig eller separerat
- 1 Haft barn med allvarliga problem (t ex missbruk, brott, blivit mobbat)
- 1 Haft barn som blivit utsatt för sexuella övergrepp
- 1 Bytt arbetsplats
- 1 Fått minskat ansvar i arbetet
- 1 Fått ökat ansvar i arbetet
- 1 Fått mycket försämrad ekonomi
- 1 Blivit arbetslös
- 1 Haft allvarlig konflikt med någon som står mig nära
- 1 Haft allvarlig konflikt med någon på mitt arbete
- 1 Haft allvarlig konflikt med någon annan
- 1 Råkat ut för svår sjukdom/olyckshändelse
- 1 Haft svår sjukdom/olyckshändelse i familj eller vänkrets
- 1 Haft dödsfall i familj eller vänkrets
- 1 Inget av ovanstående

Frågan här nedan berör det våld som kan uppstå inom en nära relation, d.v.s. mellan makar/partners eller en före detta partner, antingen man är samboende eller särbo. När det står partner så menar vi make/maka/partner/sambo/särbo/pojk- eller flickvän. Om du inte har någon partner så tänk på den senaste relationen du hade.

23. Under de senaste 12 månaderna: Har du någon gång varit utsatt för våld eller hot om våld från din partner/tidigare partner?

- 1 Nej, det har inte hänt någon gång
- 2 Ja, 1-2 gånger
- 3 Ja, 3-5 gånger
- 4 Ja, mer än 5 gånger
- 5 Har inte levt i någon partnerrelation

24. Under de senaste 12 månaderna: Har du någon gång varit sjukskriven på grund av att din partner/tidigare partner utsatt dig för fysiskt och/eller sexuellt våld?

- 1 Nej, det har inte hänt någon gång
- 2 Ja, 1-2 gånger
- 3 Ja, 3-5 gånger
- 4 Ja, fler än 5 gånger
- 5 Har inte levt i någon partnerrelation

F. Alkoholvanor

25. Under de senaste 12 månaderna: Hur ofta har du tagit 5 eller fler glas med vin, öl, cider eller sprit under en enda dag?

5 glas motsvarar 20 cl starksprit, eller 1 flaska bordsvin, eller knappt 3 burkar (å 50 cl) alternativt 4 flaskor starköl (å 33 cl), eller 3 ½ burkar alternativt 5 flaskor cider, eller 5 burkar alternativt 7 flaskor folköl

- 1 Ingen gång under året
- 2 1-3 gånger/år
- 3 4-7 gånger/år
- 4 8-11 gånger/år
- 5 1-3 gånger/mån
- 6 1-2 gånger/vecka
- 7 3-4 gånger/vecka
- 8 5 gånger/vecka eller mer

26. Under de senaste 12 månaderna: Har du någon gång haft svårt att klara ditt yrkesarbete på grund av att du druckit alkohol?

- 1 Jag har inget arbete
- 2 Nej, det har inte hänt någon gång
- 3 Ja, 1-3 gånger
- 4 Ja, 4-10 gånger
- 5 Ja, fler än 10 gånger

27. Under de senaste 12 månaderna: Har du någon gång varit sjukskriven på grund av att du druckit alkohol?

- 1 Nej, det har inte hänt någon gång
- 2 Ja, 1-3 gånger
- 3 Ja, 4-10 gånger
- 4 Ja, fler än 10 gånger

Om du har varit sjukskriven under de senaste 12 månaderna går du vidare till nästa fråga. Annars behöver du inte svara på frågorna som följer och vi tackar för din medverkan.

G. Insatser i samband med din senaste sjukskrivning

28. a. Vid din senaste sjukskrivningsperiod, uppsökte du hälso- och sjukvården?

- 1 Nej —————> *Gå till fråga 29*
- 2 Ja

b. Om ja: Anser du att du fick de åtgärder som du hade behov av?

- 1 Ja, helt
- 2 Ja, delvis
- 3 Nej, inte alls
- 4 Vet inte

c. Om ja, bidrog dessa åtgärder till att du återgick till arbete/blev friskskriven?

- 1 Ja, helt
- 2 Ja, delvis
- 3 Nej, inte alls
- 4 Vet inte

29. a. Vid din senaste sjukskrivningsperiod, hade du kontakt med Försäkringskassan?

Med kontakt menar vi: träffat personligt eller haft kontakt genom brev/e-post eller telefon

- 1 Nej → Gå till fråga 30
- 2 Ja

b. Om ja: Anser du att du fick de åtgärder som du hade behov av?

- 1 Ja, helt
- 2 Ja, delvis
- 3 Nej, inte alls
- 4 Vet inte

c. Om ja, bidrog dessa åtgärder till att du återgick till arbete/blev friskskriven?

- 1 Ja, helt
- 2 Ja, delvis
- 3 Nej, inte alls
- 4 Vet inte

30. Vid din senaste sjukskrivningsperiod, Anser du att du fick den information du behövde för att fatta beslut som rör din hälsa?

- 1 Ja, helt
- 2 Ja, delvis
- 3 Nej, inte alls
- 4 Vet inte

31. Förstod du den information som du fick?

- 1 Ja, helt
- 2 Ja, delvis
- 3 Nej, inte alls
- 4 Jag fick ingen information

32. I samband med din senaste sjukskrivning hur bedömer du att bemötandet varit från följande:

Markera med ett kryss på varje rad.

	Mycket gott	Ganska gott	Någorlunda	Ganska dåligt	Mycket dåligt
	1	2	3	4	5
a. Sjukvårdspersonal inom Hälso- och sjukvården	☐	☐	☐	☐	☐
b. Handläggare på Försäkringskassan	☐	☐	☐	☐	☐
c. Handläggare på arbetsförmedlingen	☐	☐	☐	☐	☐
d. Handläggare inom socialtjänsten	☐	☐	☐	☐	☐
e. Representant från arbetsgivaren	☐	☐	☐	☐	☐

33. a. Vid din senaste sjukskrivningsperiod, var du då med på något möte för att planera din återgång till arbete/friskskrivning?

- 1 Ja
2 Nej
3 Inte aktuellt } *Gå till fråga 34*

b. Om ja: Vid detta möte, deltog minst en representant från vardera minst två av följande verksamheter: hälso- och sjukvården, försäkringskassan, arbetsförmedlingen, socialtjänsten och arbetsgivaren?

- 1 Ja
2 Nej
3 Inte aktuellt

34. Vid din senaste sjukskrivningsperiod, hade du en kontaktperson som samordnade åtgärder från de olika instanserna?

- 1 Ja
2 Nej
3 Inte aktuellt

35. Vid din senaste sjukskrivningsperiod, anser du att olika instanser (t ex hälso- och sjukvården, försäkringskassan, arbetsförmedlingen, socialtjänsten, arbetsgivaren) samarbetade med varandra för att underlätta din återgång till arbete/friskskrivning?

- 1 I mycket hög grad
2 I hög grad
3 Delvis
4 I ringa grad
5 I mycket ringa grad

36. På det hela taget, anser du att insatserna du fick motsvarade det du behövde för att återgå till arbete/bli friskskriven?

- 1 Ja, helt
- 2 Ja, delvis
- 3 Nej, inte alls
- 4 Vet inte
- 5 Inte aktuellt

37. Vid din senaste sjukskrivningsperiod, fick du något stöd (t ex känslomässigt, praktiskt eller med informationsmässigt) från din chef/arbetsgivare?

- 1 I mycket hög grad
- 2 I hög grad
- 3 Delvis
- 4 I ringa grad
- 5 I mycket ringa grad

38. Vid din senaste sjukskrivningsperiod, fick du något stöd (t ex känslomässigt, praktiskt eller med informationsmässigt) från dina arbetskamrater?

- 1 I mycket hög grad
- 2 I hög grad
- 3 Delvis
- 4 I ringa grad
- 5 I mycket ringa grad

39. Vid din senaste sjukskrivningsperiod, fick du något stöd (t ex känslomässigt, praktiskt eller med informationsmässigt) från ditt sociala nätverk (t ex familj, släkt, vänner eller andra kontakter)?

- 1 I mycket hög grad
- 2 I hög grad
- 3 Delvis
- 4 I ringa grad
- 5 I mycket ringa grad

40. Vid din senaste sjukskrivningsperiod: Är du nöjd med vad du själv gjort för att återgå till arbete/bli friskskriven?

- 1 Ja, helt
- 2 Ja, delvis
- 3 Nej, inte helt
- 4 Nej, inte alls

41. Vid din senaste sjukskrivningsperiod: Påverkade förändringarna i sjukförsäkringen (nya från den 1 juli 2008) dina möjligheter att återgå till arbete/bli friskskriven?

- 1 Ja, i mycket positiv riktning
- 2 Ja, i positiv riktning
- 3 Har inte påverkat
- 4 Ja, i negativ riktning
- 5 Ja, i mycket negativ riktning

Om du är eller var sjukskriven under de senaste 12 månaderna under en sammanhängande period som varat i 30 dagar eller mer, och har ett arbete, går du vidare till nästa fråga. Annars behöver du inte svara på frågorna som följer och vi tackar för din medverkan.

Frågorna handlar om hur det var på din arbetsplats i samband med din återgång till arbetet. Har du varit sjukskriven i flera perioder så utgå från den senaste sjukskrivningsperioden som varat i 30 dagar eller mer.

42. I samband med din senaste sjukskrivning som varade 30 dagar eller mer: Hade du regelbunden kontakt med din chef/arbetsgivare?

- 1 Ja, cirka 1 gång i veckan
- 2 Ja, cirka 1 gång i månaden eller mer sällan
- 3 Nej
- 4 Inte aktuellt

43. Besökte du din arbetsplats under din sjukskrivningstid?

- 1 Ja, flera gånger
- 2 Ja, en gång
- 3 Nej, ingen gång
- 4 Inte aktuellt

44. Hade du kontakt med någon arbetskamrat under din sjukskrivningstid?

- 1 Ja, flera gånger
- 2 Ja, en gång
- 3 Nej, ingen gång
- 4 Inte aktuellt

45. Kunde du återgå till dina tidigare arbetsuppgifter?

- 1 Ja, helt $\longrightarrow$ *Gå till fråga 47*
- 2 Ja, delvis
- 3 Nej, inte alls
- 4 Inte aktuellt

46. a. Om du inte kunde återgå till dina tidigare arbetsuppgifter, blev du erbjuden andra arbetsuppgifter som var anpassade till din nuvarande arbetsförmåga? T.ex. lättare arbetsuppgifter, mindre komplicerade arbetsuppgifter eller kortare arbetstid.

- 1 Ja, ett erbjudande
- 2 Ja, flera erbjudande
- 3 Nej, inte alls → *Gå till fråga 47*

b. Accepterade du denna/dessa arbetsuppgifter?

- 1 Ja, en arbetsuppgift
- 2 Ja, flera arbetsuppgifter
- 3 Nej, inte alls

H. Förändring i sjukförsäkringen

Under 2008 har flera förändringar genomförts i den svenska sjukförsäkringen och här följer några frågor som handlar om dessa förändringar.

47. Om du varit sjukskriven 3 månader eller mer: Blev du efter 3 månaders sjukskrivning anvisad andra arbetsuppgifter hos din arbetsgivare?

- 1 Jag har inte varit sjukskriven 3 månader eller mer
- 2 Ja, uppgifter som jag klarar av
- 3 Ja, uppgifter som jag inte klarar av
- 4 Nej
- 5 Inte aktuellt

48. Om du varit sjukskriven 6 månader eller mer: Blev du efter 6 månaders sjukskrivning anvisad annat arbete på arbetsmarknaden?

- 1 Jag har inte varit sjukskriven 6 månader eller mer
- 2 Ja, uppgifter som jag klarar av
- 3 Ja, uppgifter som jag inte klarar av
- 4 Nej
- 5 Inte aktuellt

Tack för din medverkan

01 Stockholms län	06 42 Mullsjö	12 78 Båstad	14 95 Skara	21 Gävleborgs län
01 14 Upplands-Väsby	06 43 Habo	12 80 Malmö	14 96 Skövde	21 01 Ockelbo
01 15 Vallentuna	06 62 Gislaved	12 81 Lund	14 97 Hjo	21 04 Hofors
01 17 Österåker	06 65 Vaggeryd	12 82 Landskrona	14 98 Tidaholm	21 21 Ovanåker
01 20 Värmdö	06 80 Jönköping	12 83 Helsingborg	14 99 Falköping	21 32 Nordanstig
01 23 Järfälla	06 82 Nässjö	12 84 Höganäs	17 Värmlands län	21 61 Ljusdal
01 25 Ekerö	06 83 Värnamo	12 85 Eslöv	17 15 Kil	21 80 Gävle
01 26 Huddinge	06 84 Sävsjö	12 86 Ystad	17 30 Eda	21 81 Sandviken
01 27 Botkyrka	06 85 Vetlanda	12 87 Trelleborg	17 37 Torsby	21 82 Söderhamn
01 28 Salem	06 86 Eksjö	12 90 Kristianstad	17 60 Storfors	21 83 Bollnäs
01 36 Haninge	06 87 Tranås	12 91 Simrishamn	17 61 Hammarö	21 84 Hudiksvall
01 38 Tyresö	07 Kronobergs län	12 92 Ängelholm	17 62 Munkfors	22 Västernorrlands län
01 39 Upplands-Bro	07 60 Uppvidinge	12 93 Hässleholm	17 63 Forshaga	22 60 Ånge
01 40 Nykvarn	07 61 Lessebo	13 Hallands län	17 64 Grums	22 62 Timrå
01 60 Täby	07 63 Tingsryd	13 15 Hylte	17 65 Årjäng	22 80 Härnösand
01 62 Danderyd	07 64 Alvesta	13 80 Halmstad	17 66 Sunne	22 81 Sundsvall
01 63 Sollentuna	07 65 Älmhult	13 81 Laholm	17 80 Karlstad	22 82 Kramfors
01 80 Stockholm	07 67 Markaryd	13 82 Falkenberg	17 81 Kristinehamn	22 83 Sollefteå
01 81 Södertälje	07 80 Växjö	13 83 Varberg	17 82 Filipstad	22 84 Örnsköldsvik
01 82 Nacka	07 81 Ljungby	13 84 Kungsbacka	17 83 Hagfors	23 Jämtlands län
01 83 Sundbyberg	08 Kalmar län	14 Västra Götalands län	17 84 Arvika	23 03 Ragunda
01 84 Solna	08 21 Högsby	14 01 Härryda	17 85 Säffle	23 05 Bräcke
01 86 Lidköping	08 34 Torsås	14 02 Partille	18 Örebro län	23 09 Krokom
01 87 Vaxholm	08 40 Mörbylånga	14 07 Öckerö	18 14 Lekeberg	23 13 Strömsund
01 88 Norrtälje	08 60 Hultsfred	14 15 Stenungsund	18 60 Laxå	23 21 Åre
01 91 Sigtuna	08 61 Mönsterås	14 19 Tjörn	18 61 Hallsberg	23 26 Berg
01 92 Nynäshamn	08 62 Emmaboda	14 21 Orust	18 62 Degerfors	23 61 Härjedalen
03 Uppsala län	08 80 Kalmar	14 27 Sotenäs	18 63 Hällefors	23 80 Östersund
03 05 Häbo	08 81 Nybro	14 30 Munkedal	18 64 Ljusnarsberg	24 Västerbottens län
03 19 Älvkarleby	08 82 Oskarshamn	14 35 Tanum	18 80 Örebro	24 01 Nordmaling
03 30 Knivsta	08 83 Västervik	14 38 Dals-Ed	18 81 Kumla	24 03 Bjurholm
03 31 Heby	08 84 Vimmerby	14 39 Färgelanda	18 82 Askersund	24 04 Vindeln
03 60 Tierp	08 85 Borgholm	14 40 Ale	18 83 Karlskoga	24 09 Robertsfors
03 80 Uppsala	09 Gotlands län	14 41 Lerum	18 84 Nora	24 17 Norsjö
03 81 Enköping	09 80 Gotland	14 42 Vårgårda	18 85 Lindesberg	24 18 Malå
03 82 Östhammar	10 Blekinge län	14 43 Bollebygd	19 Västmanlands län	24 21 Storuman
04 Södermanlands län	10 60 Olofström	14 44 Grästorp	19 04 Skinnskatteberg	24 22 Sorsele
04 28 Vingåker	10 80 Karlskrona	14 45 Essunga	19 07 Surahammar	24 25 Dorotea
04 61 Gnesta	10 81 Ronneby	14 46 Karlsborg	19 60 Kungsör	24 60 Vännäs
04 80 Nyköping	10 82 Karlshamn	14 47 Gullspång	19 61 Hallstahammar	24 62 Vilhelmina
04 81 Oxelösund	10 83 Sölvesborg	14 52 Tranemo	19 62 Norberg	24 63 Åsele
04 82 Flen	12 Skåne län	14 60 Bengtsfors	19 80 Västerås	24 80 Umeå
04 83 Katrineholm	12 14 Svalöv	14 61 Mellerud	19 81 Sala	24 81 Lycksele
04 84 Eskilstuna	12 30 Staffanstorps	14 62 Lilla Edet	19 82 Fagersta	24 82 Skellefteå
04 86 Strängnäs	12 31 Burlöv	14 63 Mark	19 83 Köping	25 Norrbottens län
04 88 Trosa	12 33 Vellinge	14 65 Svenljunga	19 84 Arboga	25 05 Arvidsjaur
05 Östergötlands län	12 56 Östra Göinge	14 66 Herrljunga	20 Dalarnas län	25 06 Arjeplog
05 09 Ödeshög	12 57 Örkelljunga	14 70 Vara	20 21 Vansbro	25 10 Jokkmokk
05 12 Ydre	12 60 Bjuv	14 71 Götene	20 23 Malung-Sälen	25 13 Överkalix
05 13 Kinda	12 61 Kävlinge	14 72 Tibro	20 26 Gagnef	25 14 Kalix
05 60 Boxholm	12 62 Lomma	14 73 Töreboda	20 29 Leksand	25 18 Övertorneå
05 61 Åtvidaberg	12 63 Svedala	14 80 Göteborg	20 31 Rättvik	25 21 Pajala
05 62 Finspång	12 64 Skurup	14 81 Mölndal	20 34 Orsa	25 23 Gällivare
05 63 Valdemarsvik	12 65 Sjöbo	14 82 Kungälv	20 39 Älvdalen	25 60 Älvsbyn
05 80 Linköping	12 66 Hörby	14 84 Lysekil	20 61 Smedjebacken	25 80 Luleå
05 81 Norrköping	12 67 Höör	14 85 Uddevalla	20 62 Mora	25 81 Piteå
05 82 Söderköping	12 70 Tomelilla	14 86 Strömstad	20 80 Falun	25 82 Boden
05 83 Motala	12 72 Bromölla	14 87 Vänersborg	20 81 Borlänge	25 83 Haparanda
05 84 Vadstena	12 73 Osby	14 88 Trollhättan	20 82 Säter	25 84 Kiruna
05 86 Mjölby	12 75 Perstorp	14 89 Alingsås	20 83 Hedemora	
06 Jönköpings län	12 76 Klippan	14 90 Borås	20 84 Avesta	
06 04 Aneby	12 77 Åstorp	14 91 Ulricehamn	20 85 Ludvika	
06 17 Gnosjö		14 92 Åmål		
		14 93 Mariestad		
		14 94 Lidköping		